

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος,
πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν
ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν.
Ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγέν-
γονεν. Ἐκ αὐτοῦ ζωὴ ἦν, καὶ
τῶν ἀνθρώπων. καὶ τὸ φῶς ἐ-
ναι, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κα-
Ἐγένετο ἄνθρωπος, ἀπεστα-

οὔ, ὁ
τυρί-
πάντ
τὸ φ
τ
οὔτ
τερὶ
αὐτοῦ.
ήση
νόν,
τὸν
κόσμῳ ἦν, καὶ ἡ
κόσμος οὐκ ἐ-
οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον.

A MESSIÁS

AZ ÜDVTÖRTÉNET ÚJSZÖVETSÉGI SZAKASZÁNAK
KEZDETE

TANMENET ÉS ÓRAVÁZLATOK

Írta

GAZDAG GYÖNGYI M. GEMMA SSND

A 8. ÉVFOLYAM TANMENETE

Az újszövetségi üdvtörténet kezdete Tanmenet (ajánlás)

Tanítási egységek

Évi óraszám: 74 óra (2 óra/hét)

Bevezetés	3 óra
1. A Messiás születésének és rejtett életének időszaka	9 óra
2. A Messiás személye, küldetése és tanítása Isten országáról	10 óra
3. A Messiás közösséget teremtő tevékenysége	10 óra
4. A messiási csodák mint Isten országának jelei	10 óra
5. A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása	12 óra
6. A Messiás egyházának születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig	11 óra
Összefoglalás, ismételés, vizsga	5 óra
Az egyházi év ünnepeihez kapcsolódó aktuális foglalkozások	3 óra
Az év lezárása	1 óra

Ellenőrzés, értékelés

A nyolcadik évfolyamon hat iskolai nagydolgozat megíratása javasolt. Folyamatos legyen az írásbeli és a szóbeli számonkérés az iskolában, többek között: felelet, kisdolgozat, kiselőadás formájában.

Memoríterek

Legalább öt 10-15 soros bibliai szövegrészlet szöveghű felidézése javasolt.

A magasabb évfolyamba lépés feltételei

A tanuló tegyen szert a bibliai szövegek ismeretére. Tudja Szentírás segítségével felidézni a megadott részletek tartalmát, kiemelni a kulcsszavakat és teológiailag is értelmezni a perikopákat. Ügyeljen a műfaji sajátságokra, ismerje a szöveg keletkezésének körülményeit és tartsa szem előtt a szerző szándékát.

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
BEVEZETÉS – AZ ÜDVTÖRTÉNET ÚJSZÖVETSÉGI SZAKASZÁNAK KEZDETE (3 óra)			
1.	Bevezetés az év munkájába Az újszövetségi üdvtörténet	Előkészítés – célok, feladatok Ismerkedés a tanév témájával – a Messiás Könyvek, műfajok, nyelvezet	Csoportmunka: az Újszövetség könyvéinek csoportosítása Tanári előadás
2.	Bevezetés az újszövetségi irodalomba	Irodalmi-műfaji áttekintés: evangélium, apostoli levél, apokalipszis	Tanári előadás
3.	Számonkérés	Újszövetségi alapismeretek, műfajok	Teszt-dolgozat
1. A MESSIÁS SZÜLETÉSÉNEK ÉS REJTETT ÉLETÉNEK IDŐSZAKA (9 óra)			
4.	A Messiás születésének időszaka a történettudományokban	Történeti áttekintés: Kr. e. 6/4 - Kr. u. 28/29 (Hasmoneusok, Nagy Heródes, a születés éve, források)	Csoportmunka
5.	Számonkérés Irodalmi-műfaji bevezetés	Számonkérés a történeti bevezetésből Gyermeksgéttörténet, nemzetségtábla, születés-meghirdetés, gyermekkort bemutató epizód, midrás és haggada, előszó	Teszt-dolgozat Tanári előadás
1.1 A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában			
6.	A nemzetségtábla	Mt 1, 1-17 Nemzetségtábla	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Sieger Köder Ősanyák c. alkotása)
7.	Jézus születésének meghirdetése	Mt 1, 18-25 Születés-meghirdetés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Habdank festménye Mt 1-hez)
8.	A bölcsök látogatása Az egyiptomi menekülés	Mt 2, 1-12; Mt 2, 13-23 Keresztény midrás	Előkészítés: kifejezések szétválogatása Szóelemzés, szövegértelmezés

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
1.2 A Messiás születése és gyermekkora Lukács szerint			
9.	Jézus születésének hírüladása	Lk 1, 26-38 Születés-meghirdetés	Szóelemzés előkészítése: ószövetségi minták megkeresése csoportmunkában Szóelemzés, szövegértelmezés
10.	Jézus születése	Lk 2, 1-7 Mídrás, gyermekkort bemutató epizód	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siger Köder Jézus születése c. festménye)
11.	A tizenkét éves Jézus a templomban Összefoglalás: a gyermekélettörténetek	Lk 2, 41-52 – gyermekkort bemutató epizód Tartalom, szóelemzés, szövegértelmezés	Szóelemzés, szövegértelmezés Közös munka – ismétlőkártyák segítségével
12.	Számonkérés	A gyermekélettörténetek	Fogalmazás-dolgozat
2. A MESSIÁS SZEMÉLYE, KÜLDETÉSE ÉS TANÍTÁSA ISTEN ORSZÁGÁRÓL (10 óra)			
13.	Bevezetés: Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépése idején	Áttekintés: Kr. u. 28/29 - Kr. u. 30/33 (negyedes fejedelmek, Pontius Pilatus, szövetségek közti irodalom, apokrif iratok, qumráni leletek, vallási és politikai csoportosulások)	Csoportmunka
2.1 A Messiás személye			
14.	Számonkérés A Messiás	Számonkérés a bevezetésből Lk 4, 16-21 – életművet bemutató epizód	Teszt-dolgozat Szóelemzés, szövegértelmezés
15.	Az Isten Fia Az Isten Báránya	Mk 1, 9-11 – értelmező látomás Jn 1, 19-34 – irodalmi portré	Csoportmunka – a főbb kifejezések értelmezése (feladatkártyák segítségével) Szóelemzés, szövegértelmezés
2.2 A Messiás küldetése			
16.	Isten országának hirdetése Az ószövetségi törvény beteljesítése	Lk 4, 42-44 – szerkesztői összefoglalás Mt 5, 17-20 – mondások	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siger Köder festménye: „Ma teljesedett be ez az Írás”)

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
17.	A szertő Atya alakjának megismertetése	Lk 5, 11-32 Példázat, parabola	Az értelmzés előkészítése: bibliodráma Szóelemzés, szövegértelmzés, reflexió
2.3 A Messiás tanítása Isten országáról			
18.	Az ország már jelen van Jézusban Isten országa mint eljövendő valóság	Lk 17, 20-21 – párbeszéd Mt 6, 9-15 – imádság	Szóelemzés, szövegértelmzés, reflexió
19.	Az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége	Mt 5, 1-12 Boldogmondás	Szövegértési készség fejlesztése hiányos szöveg kiegészítésével (páros munka) Szóelemzés, szövegértelmzés
20.	Az ország a minden embernek felkínált üdvösség	Mt 20, 1-16 Példázat, parabola	Szóelemzés, szövegértelmzés, reflexió
21.	Összefoglalás: a Messiás személye, küldetése és tanítása	Szóelemzés, szövegértelmzés; műfaj	Egyéni, páros és közös munka – ismétlőkártyák segítségével
22.	Számonkérés	A Messiás személye, küldetése és tanítása	Fogalmazás-dolgozat
3. A MESSIÁS KÖZÖSSÉGET TEREMTŐ TEVÉKENYSÉGE (10 óra)			
23.	Bevezetés: Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában	Áttekintés: Kr. u. 28/29 - Kr. u. 30/33 főtanács, főpap, papok, leviták, írástudók	Csoportmunka „Tanulásút” módszer
3.1 A szoros értelemben vett tanítványi kör			
24.	Számonkérés A tizenkettő kiválasztása	Számonkérés a bevezetésből Mk 3, 13-19 – neveket tartalmazó lista	Teszt-dolgozat Szóelemzés, szövegértelmzés
25.	Péter	Mt 16, 13-20 – Összetett műfajú elbeszélés	Szóelemzés, szövegértelmzés, reflexió
3.2 A tág értelemben vett tanítványi kör			
26.	A hetvenkettő kiválasztása	Lk 10, 1-16 Tanítványi missziót bemutató epizód	Szóelemzés, szövegértelmzés, reflexió (Siger Köder festménye Mt 14-hez)

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
27.	A látszólag kívülálló	Mk 9, 38-41 Katekézis	Asszociációs előkészítés Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
28.	Jézus követésének feltétele	Lk 9, 23-27 Katekézis	Asszociációs előkészítés Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
3.3 A mindenki előtt nyitott messiási közösség			
29.	Zakeus, a vámos	Lk 19, 1-10 Találkozás-elbeszélés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Habdank Zakeus c. festménye)
30.	A bűnös nő	Lk 7, 36-50 – találkozás-elbeszélés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
31.	A határtalan messiási szeretet	Mt 5, 38-48 Jézusi mondások alapján összeállított beszéd	Szóelemzés előkészítése: a szöveg szokatlan kifejezéseinek összegyűjtése Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
32.	Számonkérés: a Messiás közösséget teremtő tevékenysége	Tartalom, szómagyarázat, szövegértelmezés, műfajok	Foglalmazás-dolgozat (csoportbeosztás feladatkártyával)

4. A MESSIÁSI CSODÁK MINT ISTEN ORSZÁGÁNAK JELEI (10 óra)

33.	Bevezetés: a csoda bibliai fogalma, a csoda mint irodalmi műfaj	Külső és belső oldala: ördögűzés, gyógyítás, ajándékozó- és mentő-csoda, halottfeltámasztás, szabály- és látszólagos csodák	Asszociációs előkészítés Csoportmunka
34.	Számonkérés	Számonkérés a bevezetésből	Teszt-dolgozat Reflexió (kiindulás: egy mai „csoda-történet”)
4.1 Ördögűzések és gyógyítási csodák – a helytállás és a szabadság új lehetősége			
35.	A gerázai megszállott	Lk 8, 26-39 – ördögűzési csodaelbeszélés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
36.	A leprás	Mk 1, 40-45 Gyógyítási csodaelbeszélés	Asszociációs előkészítés Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
37.	A béma	Mk 2, 1-12 Gyógyítási csodaelbeszélés	Szövegértési készség fejlesztése hiányos szöveg kiegészítésével (páros munka) Szóelemzés, szövegértelmezés
4.2 Ajándékozo- és mentő-csodák – Az öröm és a bizalom új lehetősége			
38.	A kenyérszaporítás	Mk 6, 34-44 Ajándékozo-csoda	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siegel Köder festménye Mk 2-höz)
39.	Jézus lecsendesíti a tengert	Mk 4, 35-41 Mentő-csoda	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siegel Köder festménye Mk 4-hez)
4.3 Feltámasztási csodák – az új élet lehetősége			
40.	A naími ifjú	Lk 7, 11-17 – halott-feltámasztás	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
41.	Összefoglalás: a messiási csodák mint Isten országának jelei	Tartalom, szóelemzés, szövegértelmezés; műfajok	Egyéni, páros és közös munka – ismétlőkártyák segítségével
42.	Számonkérés	A messiási csodák mint Isten országának jelei	Fogalmazás-dolgozat
5. A MESSIÁS MEGVÁLTÓ SZENVEDÉSE, HALÁLA ÉS FELTÁMADÁSA (12 óra)			
43.	Jézus szenvedése, halála és feltámadása a történelemtudomány fényében	Kr. u. 30/33 (Jézus halálának ideje, a zsidó húsvét és a kovászatlan kenyér ünnepe, utolsó vacsora ideje, Jézus feltámadása)	Csoportmunka
44.	Számonkérés Irodalmi bevezetés	Számonkérés a történeti háttérből Szenvedéstörténet, feltámadási jelenés	Teszt-dolgozat Tanári előadás, tanórai beszélgetés
5.1 A Messiás szenvedése – A keresztfélé vezető út			
45.	A végzetes félreértés	Jn 10, 22-39 – vitabeszéd	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
46.	Az utolsó vacsora	Lk 22, 7-20 Kulturális etiológia	Szövegértési készség fejlesztése hiányos szöveg kiegészítésével (páros munka) Szóelemzés, szövegértelmezés

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
5.2 A Messiás halála – Jézus pere és keresztre feszítése			
47.	A Pilátus előtti kihallgatás	Jn 18,28 - 19,16 Szenvedéstörténet	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siegel Köder Elítélés c. festménye)
48.	Jézus megfeszítése és halála	Mt 27, 27-66 Szenvedéstörténet, apokaliptikus irodalom	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Habdank Halálóra c. festménye)
5.3 A Messiás feltámadása – feltámadási jelenések			
49.	Jézus feltámadása Márk szerint	Mk 16, 1-8 – feltámadási jelenés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
50.	Jézus megjelenései Máté szerint	Mt 28, 1-10.16-20 Feltámadási jelenés	Asszociációs előkészítés Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
51.	Jézus megjelenése Lukács szerint	Lk 24, 13-35 Feltámadási jelenés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siegel Köder festménye I k 24-hez)
52.	Jézus megjelenései János szerint	Jn 20, 19-29 Feltámadási jelenés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Ernst Barlach szobra: A viszontlátás)
53.	Összefoglalás: a Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása	Szóelemzés, szövegértelmezés; műfajok	Egyéni, páros és közös munka – ismétlőkártyák segítségével
54.	Számonkérés	A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása	Fogalmazás-dolgozat (csoportbeosztás feladatkártyával)
6. A MESSIÁS EGYHÁZÁNAK SZÜLETÉSE ÉS KIBONTAKOZÁSA KR. U. 30/33-TÓL (11 óra)			
55.	Bevezetés: a Messiás egyházának története Kr. u. 30/33-tól 100-ig	Kr. u. 30/33-tól 100-ig (az egyház fejlődése, Saul)	Csoportmunka
56.	Számonkérés Messiás egyházának történetét bemutató bibliai irodalom 30/33-tól 100-ig	Számonkérés a történeti bevezetésből Elragadtatási elbeszélés, apostoli igehirdetés, meghívási látomás, apokaliptikus látomás	Teszt-dolgozat Tanári előadás

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
6.1 A Messiás mennybemenetele és az első pünkösd – az egyház születése			
57.	A Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele	ApCsel 1, 1-11 Elragadtatási elbeszélés	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
58.	Az első pünkösd	ApCsel 2, 1-36 Kulturális etiológia, Apostoli kérügma	Szövegértési készség fejlesztése hiányos szöveg kiegészítésével (páros munka) Szóelemzés, szövegértelmezés
6.2 Az egyház az apostoli korban (Kr. u. 36-tól 65-ig)			
59.	Saul megtérése	ApCsel 9, 1-19a Teofánia elemeivel átszőtt meghívási látomás	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siegel Köder Saul leesik a lóról c. festménye)
60.	Az apostoli zsinat Jeruzsálemben	ApCsel 15, 1-11 Evangéliumi történetírás, irodalmi montázs	Asszociációs előkészítés Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
61.	Az egyház mint Krisztus teste	1 Kor 12, 12-30 Apostoli levél	Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió (Siegel Köder Pál ír Korintusba c. alkotása)
6.3 Az apostolok nevében tanító egyház – az egyház a Kr. u. 65-től 100-ig terjedő időszakban			
62.	A megváltás ajándékát közvetítő egyház	1 Tím 2, 1-7 Apostoli levél	Asszociációs előkészítés Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
6.4 A világ és az egyház jövője János jelenésében – apokaliptikus látomás az üdvtörténetről			
63.	Az egyház sorsa	Jel 12, 1-18 Apokaliptikus látomás	Szóelemzés előkészítése: kifejezések szétválogatása Szóelemzés, szövegértelmezés, reflexió
64.	Összefoglalás: a Messiás egyházának születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig	Szóelemzés, szövegértelmezés; műfajok	Egyéni, páros és közös munka – ismétlőkártyák segítségével
65.	Számonkérés	A Messiás egyházának születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig	Foglalmazás-dolgozat (csoportbeosztás feladatkártyával)

Óra	Téma	Tartalom	Módszerek, tevékenységek
ÖSSZEFOGLALÁS, ISMÉTLÉS, VIZSGA (6 óra)			
66.	Ismétlés – a történeti bevezetések	A hat történeti bevezetés ismételése	Csoportmunka – ‘tabu’ játékkal (feladatlapok segítségével)
67.	Ismétlés – irodalmi műfajok	A hat irodalmi bevezetés, az irodalmi műfajok ismételése	Csoportmunka – ‘tabu’ játékkal (feladatlapok készítése)
68.	Ismétlés – szövegek I.	A Messiás születését és rejtett életét, valamint személyét, küldetését és tanítását bemutató szentírási szövegek ismételése	Csoportmunka – feladatlapok segítségével
69.	Ismétlés – szövegek II.	A Messiás közösséget teremtő tevékenységét és a messiási csodákat mint Isten országának jeleit bemutató szentírási szövegek ismételése	Csoportmunka – feladatlapok segítségével
70.	Ismétlés – szövegek III.	A Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását, valamint egyházának születését és kezdeti kibontakozását bemutató szentírási szövegek ismételése	Csoportmunka – „vizsgáztatás” feladatlapok segítségével
Aktuális foglalkozások (3 óra); a tanév lezárása (1 óra)			

ÓRAVÁZLATOK

BEVEZETÉS

Az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete

- 1. óra: Bevezetés – az újszövetségi üdvtörténet
- 2. óra: Bevezetés az újszövetségi irodalmi műfajokba
- 3. óra: Számonkérés – újszövetségi alapismeretek, műfajok

1. óra: Bevezetés – az újszövetségi üdvtörténet

a) Az óra felépítése

Témája: Bevezetés – az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete.

Célja: Az újszövetségi üdvtörténet tanításának előkészítése, bevezetés a tanév anyagába.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Bevezetés – kapcsolódás az ószövetségi ismeretekhez 8'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – a téma bevezetése kérdésekkel: <ul style="list-style-type: none"> Mi a Szentírás? Hány részből áll? Mi az üdvtörténet? Milyennek mutatja az Ószövetség az Istent? Milyennek mutatja az Ószövetség az embert? 	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Az üdvtörténet újszövetségi szakaszának kezdete

Kidolgozás	Ismerkedés az újszövetségi Bibliával	
a) Csoportmunka 5-7'	<ol style="list-style-type: none"> Csoportok kialakítása: 3-4 fős csoportokra osztja az osztályt, pl. ülésrend szerint. A feladat kijelölése: Lapozzák végig az Újszövetséget, és csoportosítsák a benne található könyveket korábbi ismereteik alapján (egyéb szempont nincs). Készítsenek róla táblázatot csomagolópapírra, és függesszék ki az osztályban. A csoportok végrehajtják a feladatot. 	Szentírás Segédeszközök
b) Közös munka 5'	<ol style="list-style-type: none"> A tanulók körbejárnak az osztályban, megnézik a többiek munkáját, összehasonlítják sajátjukkal. Közösen értékelik, milyen közös vagy hasonló, milyen eltérő elemeket találtak. 	A csoportok táblázatai

Egy lehetséges tanulói csoportosítás

Evangéliumok	Máté	Márk	Lukács	János
Levelek	Rómaiaknak	Galatáknak	Ef ezusiaknak	...
ApCsel				

c) Tanári előadás 8-10'	3. A tanár bemutatja és elmagyarázza a hármas műfaji felosztást (evangéliumok, apostoli levelek, apokalipszis) – jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Hármas műfaji felosztás
----------------------------	--	-------------------------

Hármas műfaji felosztás

Az újszövetségi Biblia könyveinek hármas műfaji felosztása				
Evangeliumok	Apostoli levelek			Apokalipszis
Máté	Róm	Kol	Zsid	Jelenések könyve
Márk	1,2 Kor	1,2 Tim	Jak	
Lukács	Gal	1,2 Tessz	1,2 Pét	
János	Ef	Tit	1,2,3 Ján	
ApCsel	Fil	Filem	Júd	

Az ismeretek
rendszerzése
10'

Tanári előadás a legfontosabb ismeretekről.
Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel-
tet a füzetben.

Tk. 5-6. o.
Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

- ❖ Az üdvtörténet az a folyamat, amelyben a Teremtő az ember üdvösségét munkálja: Isten újra és újra megszólítja ésszel megáldott teremtményét, és úgy irányítja a történelmet, hogy az ember eljuthasson a boldog állapotba.
- ❖ Az üdvtörténetnek három szakasza van:
  - ószövetségi szakasz
  - újszövetségi szakasz
  - az egyház szakasza
- ❖ Az újszövetségi korszakot az újszövetségi Bibliából ismerjük.
- ❖ Az újszövetségi könyvek listája (kánonja) a Kr. u. 4. századra alakult ki (pl. Muratori töredék).
- ❖ Az újszövetség görög (koiné) nyelven keletkezett.
- ❖ Műfajok:
  - evangéliumok
  - apostoli levelek
  - apokalipszis

Befejezés
2'

Házi feladat:
Megtanulandó: az újszövetségi Szentírással kapcsolatban
elhangzott ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 5-6. o.).
Következő órán felelés szóban.

Füzet, tk. 5-6. o.

b) Háttéranyagok Segédeszközök a csoportmunkához

Csomagolópapír; filctoll; BlueTack ...

A csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

Táblakép (vetíthető formában)

2. óra: Bevezetés az újszövetségi irodalmi műfajokba

a) Az óra felépítése

Témája: Bevezetés az újszövetségi irodalmi műfajokba: az evangélium, az apostoli levél és az apokalipszis.

Célja: Az evangélium, az apostoli levél és az apokalipszis műfajának megismerése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Bevezetés az újszövetségi Szentírásba. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás).	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Újszövetségi irodalmi műfajok: az evangélium, az apostoli levél és az apokalipszis. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Újszövetségi irodalmi műfajok
(az evangélium, az apostoli levél és az apokalipszis)

Ismeretek átadása 20'	<u>Tanári előadás</u> az újszövetségi irodalmi műfajokról (az evangélium, az apostoli levél és az apokalipszis). Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 6-7. o. Táblakép, füzet
--------------------------	--	--------------------------------

Táblakép (folytatás)

Evangelium

- ❖ görög 'jó hír', 'örömhír'
- ❖ keresztény értelmezése: a Jézus Krisztusban megjelenő üdvösség örömhíre
- ❖ műfaját Márk evangélista teremtette meg:
  - a történelmet vallási szempontból értelmezik, jelképeket alkalmaznak
  - a hitet akarják erősíteni; gyakran nem tesznek különbséget a történeti Jézus és a feltámadt Krisztus között
  - szerkezet: perikopák; alapja: szóbeli igehirdetés (kérügma)
  - irodalmi hasonlóságuk miatt Márk, Máté és Lukács evangéliumát szinoptikusoknak is hívjuk

Apostoli levél

- ❖ hasonló a mai nyílt vagy magánlevélhez
- ❖ szerzője: valamelyik apostol vagy tanítványa
- ❖ címzettjei: valamely közösség vagy személy
- ❖ tartalmuk: Jézusban elérkezett az üdvösség; ennek erkölcsi következményei
- ❖ a levelek egy része hamarabb keletkezett, mint az evangéliumok

Apokalipszis

- ❖ görög ‘kinyilatkoztat’, ‘teleplez’, ‘megjelenik’
- ❖ jellegzetességei:
  - a beteljesült jövő felől értelmezi a jelent; sémákra osztja az üdvösség történetét
  - a végső idő közeli eljövételét hirdeti
  - eligazítást ad a szorongatás idején
  - sajátos kifejezőeszközöket használ (látomás, állatok, angyalok, számok)
  - az ember belső világának átalakulását kozmikus katasztrófákkal jelzi

Ismeretek megszilárdítása	15'	<u>Ismétlő kérdésekkel</u> megszilárdítja az ismereteket, tisztázza a fogalmakat: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent az evangélium szó? • Mi az evangélium keresztény értelmezése? • Ki teremtette meg az evangélium műfaját? • Melyek az evangéliumok fő jellegzetességei? • Mi az evangéliumok szerzőinek célja? • Kik a szinoptikusok? • Miről szólnak az apostoli levelek? • Kik az apostoli levelek szerzői? • Kiknek íródtak az apostoli levelek? • Melyik nyelvből származik az apokalipszis szó? • Milyen sajátos kifejezőeszközöket használ az apokaliptikus műfaj? • Mit fejez ki az apokaliptikus műfaj kozmikus katasztrófák képével? A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.	Tk. 6-7. o.
Befejezés	2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: az újszövetségi műfajokkal kapcsolatban elhangzott ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 6-7. o.). Átisméltendő: az első órán tanult ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 5-6. o.). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; kérdésekre kell válaszolni, segédeszköz: nincs).	Füzet, tk. 6-7. o. Tk. 5-6. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

3. óra: Számonkérés – újszövetségi alapismeretek, műfajok

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés az újszövetségi alapismeretekből, műfajokból.

Célja: Újszövetségi alapismeretek, újszövetségi műfajok írásbeli számonkérése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 5'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> • Mi jellemzi az evangéliumokat? • Ki teremti meg az evangélium műfaját? • Melyek az apokaliptika legfőbb ismérvei? • Kik az apostoli levelek címzettjei? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 5-7. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 3'	1. Minden segédeszközt (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. • Segédeszközt nem lehet használni. • Munkaidő: 35'. 3. Kiosztja a feladatlapokat.	Dolgozatkérdések Feladatlapok Értékelőlap
c) Dolgozatírás 35+1'	1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat.	
Befejezés 1'	<u>Házi feladat</u> : nincs.	

b) Háttéranyagok

Dolgozatkérdések

1. Mi az üdvtörténet?
2. Mikorra zárul le az Újszövetség kánonja? Milyen bizonyítékot ismerünk a megszilárdulás folyamatára?
3. Milyen nyelven keletkezett az Újszövetség?
4. Mit jelent az evangélium szó?
5. Ismertesd az evangéliumok legfőbb jellegzetességeit!
6. Miről szólnak az apostoli levelek?
7. Mit jelent az apokalipszis szó?
8. Melyek az apokalipszis műfajának sajátosságai?

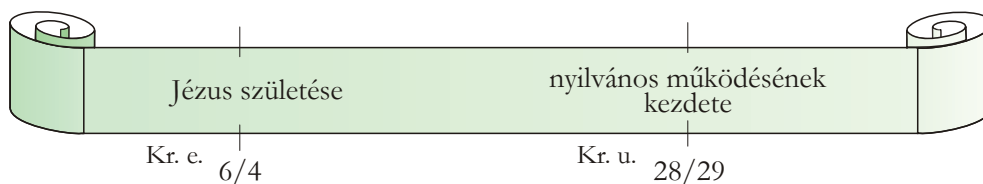
Feladatlapok

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

1. A MESSIÁS SZÜLETÉSÉNEK ÉS REJTETT ÉLETÉNEK IDŐSZAKA

- 4. óra: A Messiás születésének és rejtett életének időszaka – történeti bevezetés
- 5. óra: Számonkérés Jézus születési idejének történeti háttéréből;
a gyermekség-elbeszélések műfaji sajátosságai
- 6. óra: A nemzetségtábla (Mt 1, 1-17)
- 7. óra: Jézus születésének meghirdetése (Mt 1, 18-25)
- 8. óra: A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12); az egyiptomi menekülés (Mt 2, 13-23)
- 9. óra: Jézus születésének hírüladása (Lk 1, 26-38)
- 10. óra: Jézus születése (Lk 2, 1-7)
- 11. óra: A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52); összefoglalás
- 12. óra: Számonkérés a gyermekség-elbeszélésekből

4. óra: A Messiás születésének és rejtett életének időszaka – történeti bevezetés

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születésének és rejtett életének időszaka – történeti bevezetés.

Célja: A Messiás születésének és rejtett életének időszaka (Kr. e. 6/4-től Kr. u. 28/29-ig): a kor történeti háttérének bemutatása. Csoportmunka kialakítása.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Bevezetés az óra anyagába és a csoportmunkába 3'	<u>Tanórai beszélgetés:</u> a téma bevezetése kérdésekkel. <ul style="list-style-type: none"> Ki volt Augustus? Mi jellemzi a rómaiak birodalmát? Milyen korábbi ismereteik vannak a korról? 	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját,</u> címét: A Messiás születésének és rejtett életének időszaka – történeti bevezetés. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A Messiás születésének és rejtett életének időszaka – történeti bevezetés

Bevezetés a csoportmunkába

a) Csoportok kialakítása 2'	3-4 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal (az azonos számot húzók alkotnak egy csoportot), kiszámolással v. ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkártyák
b) A feladat megadása 3'	1. Ismerteti a csoportmunka menetét: <ul style="list-style-type: none"> csoportokban dolgoznak, minden csoport kap egy feladatot; a felkészülési idő 5 perc; a feladat megoldásához a tankönyvet (9-11. o.) használhatják, jegyzetelniük kell; a csoportnak „szónokot” kell választania, aki a felkészülési idő leteltével beszámol az elvégzett feladatról. 2. Kiadja a feladatokat: Minden csoport megkapja a sorszámának megfelelő feladatkártyát, amelyen a csoport pontos feladata áll.	Tk. 9-11. o. Feladatkártyák Füzet
A feladat elvégzése csoportokban 5'	<ul style="list-style-type: none"> A csoportok munkához látnak. A tanár körbejár, segít, ha kell. Bátorít, munkára ösztönöz. Az 5' letelte előtt jelzi, mennyi idő van még a feladatra. 	
Ismeretek prezentálása, jegyzetelés 10-12'	1. A feladatkártyák sorszáma szerinti rendben a csoportok szónokai a táblához mennek, és ismertetik vázlatukat. Ha egy feladatot több csoport is kapott, képviselőik együtt mennek ki, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát. 2. A tanár a beszámolók közben jegyzeteli a táblán a fontos adatokat (egyúttal szűri is az elhangzottakat). 3. A tanulókat is jegyzetelésre szólítja fel.	Tábla Füzet

Táblakép (folytatás)A Messiás születésének időszaka a történettudományokban

- ❖ Palesztina római fennhatóság alá kerül (Szíria provincia részeként): Kr. e. 63, Pompeius
- ❖ Hasmonaeus dinasztia látszathatalma
- ❖ Nagy Heródes (Kr. e. 37-4)
  - mezőgazdasági és kereskedelmi vállalkozások
  - templom átépítése
  - pogány templomok
  - színház, kikötők
  - edomita származású, zsidó vallású
  - népszerűtlen, oka: hatalomvágy, származása
  - halála után fiai kerülnek hatalomra
- ❖ Jézus születését Dionysius Exiguus számította ki, tévesen
- ❖ Két támpont Jézus születési évének kiszámításához:
  - a Heródes-féle gyermekgyilkosság
  - a Quirinius-féle népszámlálás
 ⇒ Jézus kb. Kr. e. 6-ban született
- ❖ Római és zsidó források:
  - Tacitus (Nero császárról)
  - ifj. Plinius
  - zsidó: Josephus Flavius

Ismeretek megszilárdítása 10-12'	<u>Ismétlő kérdésekkel</u> megszilárdítja az ismereteket: <ul style="list-style-type: none"> • Mikor lett Palesztina római provincia? • Mi jellemzi Nagy Heródes uralkodását? • Milyen két támpont szolgál Jézus születési évének kiszámításához? • Milyen pogány és zsidó források bizonyítják Jézus történetiségét? A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.	Tk. 9-11. o.
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 5'	<u>Az előző órán írt dolgozat kiosztása:</u> Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéli az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéljük meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlap
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a korszak történeti háttéréről elhangzott ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 9-11. o.). Következő órán írásbeli számonkérés az óra anyagából (15'; segédeszköz: nincs).	Füzet, tk. 9-11. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

Ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni úgy, hogy egy csoportba 3-4 tanuló kerüljön.

Feladatkártyák

A feladatkártyákat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

Lehetőség szerint a 6 feladatnak megfelelően 6 csoport legyen. Minden csoport 1 feladatot kap. Ha több csoport van, 1 feladatot több csoport is megold (ekkor képviselőik együtt állnak az osztály elé, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát). Ha kicsi a létszám, a tanulók kettesével is dolgozhatnak.

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: A tk. 9. oldalának utolsó bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **Kr. e. 1. sz. Palesztinájára** vonatkozó történelmi adatokat!
2. csoport: A tk. 10. oldalának 1. bekezdéséből jegyzeteljétek ki **Heródes királyságának** jellemzőit!
3. csoport: A tk. 10. oldalának 2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **Heródes iránti ellenszenv** okait!
4. csoport: A tk. 10. oldalán a 3. bekezdés 1. feléből jegyzeteljétek ki a **Jézus születési idejének** meghatározásához szükséges adatokat!
5. csoport: A tk. 10. oldalán a 3. bekezdés 2. feléből jegyzeteljétek ki a **Jézus születésére vonatkozó** adatokat!
6. csoport: A tk. 11. oldalának 2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a Jézus történetiségét igazoló főbb **forrásokat**!

Minta a feladatkártyákra:

1. csoport

A tk. 9. oldalának utolsó bekezdéséből jegyzeteljétek ki a Kr. e. 1. sz. Palesztinájára vonatkozó történelmi adatokat!

Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.

Felkészülési idő: 5 perc

Jó munkát!

4. csoport

A tk. 10. oldalán a 3. bekezdés 1. feléből jegyzeteljétek ki a Jézus születési idejének meghatározásához szükséges adatokat!

Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.

Felkészülési idő: 5 perc

Jó munkát!

5. óra: Számonkérés Jézus születési idejének történeti háttéréből; a gyermek-ség-elbeszélések műfaji sajátosságai

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés Jézus születési idejének történeti háttéréből. A gyermek-ség-elbeszélések műfaji sajátosságai.

Célja: A Jézus születési idejének történeti háttéréről tanult ismeretek írásbeli számonkérése. A gyermek-ség-elbeszélésekhez kapcsolódó irodalmi műfajok (gyermek-ségtörténet, nemzetségtábla, születés-meghirdetés, gyermekkort bemutató epizód, midrás és haggada, előszó) bevezetése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> Ki az a római hadvezér, aki Palesztinát római provinciává tette? Ki volt Nagy Heródes? Mikor született Jézus? Ki volt Josephus Flavius? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 9-11. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 2'	<ol style="list-style-type: none"> Beosztja a csoportokat (A, B), közben mindent (könyv, füzet...) elrakat. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. Segédeszközt nem lehet használni. Munkaidő: 15'. Kiosztja a feladatlapokat. 	Dolgozatkérdések (A/B csoport) Feladatlapok (A/B csoport) Értékelőlapok (A/B csoport)
c) Dolgozatírás 15+1'	<ol style="list-style-type: none"> A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A gyermek-ség-elbeszélések – irodalmi bevezetés, műfaji sajátosságok. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A gyermek-ség-elbeszélések műfaji sajátosságai

Kidolgozás: ismeretek átadása 20'	<u>Tanári előadás</u> – gyermek-ségtörténet, nemzetségtábla, születés-meghirdetés, gyermekkort bemutató epizód, midrás és haggada, előszó Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 11-12. o. Táblakép, füzet
--------------------------------------	---	--------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Gyermekségtörténet

- ❖ vallási, üdvtörténeti szempontból mutatja be a Názáreti Jézus születését és gyermekkorát
- ❖ keresztény meggyőződés: Jézus már anyja méhében is az a Messiás volt, aki meghalt és feltámadt Isten Fiaként

Nemzetségtábla

- ❖ eredetileg egy családhoz való tartozást igazoltak
- ❖ az Újszövetségben: annak irodalmi megfogalmazása, hogy Jézusban elérkezett az ígért Dávid-ivadék
- ❖ pl. Máté evangéliuma kezdődik így

Születés-meghirdetés

- ❖ ószövetségi mintákra épül
- ❖ jelzi Jézus üdvtörténeti szerepét
- ❖ pl. az angyali üdvözlés Lukács evangéliumában

Gyermekkort bemutató epizód

- ❖ a felnőtt Jézus vonásait mutatja be a gyermekkor éveire visszavetítve
- ❖ pl. a 12 éves Jézusról szóló leírás Lukácsnál

Midrás és haggada

- ❖ zsidó irodalmi műfajok
- ❖ midrás: az ószövetségi biblia könyveinek prédikációszerű magyarázata
- ❖ haggada: a midrás egyik fajtája; a bibliai kijelentéseket egyszerű nyelven tolmácsolja

Előszó

- ❖ evangéliumhoz írt bevezetés
- ❖ régi görög drámában: az alaphelyzet ismertetése
- ❖ pl. János evangéliumának kezdete (prológus)

Befejezés

2'

Házi feladat:

Megtanulandó: a gyermekség-elbeszélésekhez kapcsolódó műfajok és jellemzőik (a füzet jegyzete, tk. 11-12. o.).
Következő órán felelés szóban.

Füzet, tk. 11-12. o.

b) Háttéranyagok

Dolgozatkérdések

A csoport

1. Mikor került Palesztina római fennhatóság alá?
2. Mi jellemzi Nagy Heródes uralmát? Válaszodban térj ki: az idejére; értékeire; népszerűtlenségére; utódaira.
3. Mikor született Jézus?
4. Milyen Biblián kívüli források említik Jézust?

B csoport

1. Hogyan számíthatjuk ki Jézus születési évét? Válaszodban térj ki a következőkre: Ki számította ki tévesen? Mi a két támpont? Mikor született Jézus?
2. Melyik hadvezér tette Palesztinát római provinciává?
3. Milyen Biblián kívüli források említik Jézust?
4. Mikor uralkodott Nagy Heródes?

Feladatlapok (A és B csoport)

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

Értékelőlapok**A csoport**

	Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1.	Mikor került Palesztina római fennhatóság alá?	1 pont	Kr. e. 63-ban	1 p
2.	Mi jellemzi Nagy Heródes uralmát? Válaszodban térj ki:	6 pont		
	az idejére;		Kr. e. 37-4	1 p
	értékeire;		építkezések:	1 p
			templom, kikötő	1 p
	népszerűtlenségére;		okai: hatalomvágy	1 p
			idumeai származás	1 p
	utódaira.		halála után fiai kerültek hatalomra	1 p
3.	Mikor született Jézus?	1 pont	kb. Kr. e. 6-ban	1 p
4.	Milyen Biblián kívüli források említik Jézust?	3 pont	római: Tacitus	1 p
			ifj. Plinius	1 p
			zsidó: Josephus Flavius	1 p
A dolgozat értékelése:				
10-11 pont 5 ; 8-9 pont 4 ; 6-7 pont 3 ; 4-5 pont 2 ; 1-3 pont 1				

B csoport

	Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1.	Hogyan számíthatjuk ki Jézus születési évét? Válaszodban térj ki a következőkre:	6 pont		
	Ki számította ki tévesen?		Dionysius Exiguus	1 p
	Mi a két támpont?		1. Nagy Heródes-féle	1 p
			gyermekgyilkosság	1 p
			2. Quirinius-féle	1 p
			népszámlálás	1 p
	Mikor született Jézus?		kb. Kr. e. 6-ban	1 p
2.	Melyik hadvezér tette Palesztinát római provinciává?	1 pont	Pompeius	1 p
3.	Milyen Biblián kívüli források említik Jézust?	3 pont	római: Tacitus	1 p
			ifj. Plinius	1 p
			zsidó: Josephus Flavius	1 p
4.	Mikor uralkodott Nagy Heródes?	1 pont	Kr. e. 37-4	1 p
A dolgozat értékelése:				
10-11 pont 5 ; 8-9 pont 4 ; 6-7 pont 3 ; 4-5 pont 2 ; 1-3 pont 1				

Táblakép (vetíthető formában)

6. óra: A nemzetségtábla (Mt 1, 1-17)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában – a nemzetségtábla.

Célja: A Messiás nemzetségtáblája a Máté-evangéliumban: a Mt 1, 1-17 részletének szövelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás családi kötelékeinkre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 5'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéljük az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéljük meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlapok (A/B csoport)
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Irodalmi műfajok a gyermekselbeszélésekben. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás).	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában: a nemzetségtábla (Mt 1, 1-17). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A nemzetségtábla (Mt 1, 1-17)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 1, 1-17 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szövelemzés 5-6'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>elmondja</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 13-14. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **Jézus:** héber 'Jehosua'; a név jelentése: 'Jahve megszabadít'
- ❖ **Krisztus:** a Messiás
- ❖ **Dávid:** a Nátán-jövendölés szerint a Messiás Dávid utóda
- ❖ **Támár, Ráháb, Rút, Uriás felesége:** nők, nem izraeliták, többségük bűnös; szerepeltetésük kifejezi: az üdvösség Isten ajándéka

- ❖ **József:** ‘adjon az Isten’; Jézus nevelőapja
- ❖ **Mária:** ‘úrnő’; Jézus anyja
- ❖ **tizennégy nemzedék:** szent szám – Jézusban beteljesedett a Dávidnak tett ígélet

c) Értelmezés 6-8'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sieger Köder <i>Ősanyák</i> c. alkotásához és a szentírási szöveghez kapcsolódó kérdések segítségével <u>megfogalmaz-tatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit ábrázol az üvegablak? • Milyen személyeket tudunk azonosítani? • Mit illusztrál a festő? • Mi lehet a szöveg szerzőjének üzenete? • Mit bizonyít a családfa Jézusról? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	Tk. 18. o. Sieger Köder alkotása
		Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Az evangélista a családfával azt a meggyőződését fejezi ki, hogy az isteni ígérek – nem vérségi jogon, hanem Isten szabad választása alapján – abban a Jézusban váltak valóra, aki Heródes király idejében született.

Aktualizálás 6-8'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen családi kapcsolataink segítenek minket fejlődésünkben? • Miben támogatnak minket a családi „legendák”? 	Tk. 20. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 1, 1-17 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 13-14.18.20. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet, tk. 13-20. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder alkotása: *Ősanyák* (üvegablak)

(részlet)

7. óra: Jézus születésének meghirdetése (Mt 1, 18-25)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában – Jézus születésének meghirdetése.

Célja: Jézus születésének meghirdetése a Máté-evangéliumban: a Mt 1, 18-25 részletének szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a 'velünk lévő Isten'-re.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A nemzetségtábla: a Mt 1, 1-17 részletének rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában: Jézus születésének meghirdetése (Mt 1, 18-25). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus születésének meghirdetése (Mt 1, 18-25)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 1, 18-25 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 6-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>elmondja</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 15. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **eljegyezve:** a zsidó törvényeknek megfelelően
- ❖ **fogant a Szentlélektől:** Isten közreműködése
- ❖ **igaz ember:** istenfélő ember
- ❖ **Úr angyala:** az isteni üzenet tolmácsa

- ❖ **álmában:** kinyilatkoztatás
- ❖ **ő szabadítja meg:** Jézus megváltói küldetése
- ❖ **szűz:** az Iz 7,14 idézete; a szív tisztaságát, az Isten iránti hűséget fejezi ki

c) Értelmezés 10-12'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szerző üzenete? • Mit vall az izajási szöveg alapján Jézusról? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	Tk. 18-19. o. Táblakép, füzet
-------------------------	---	--------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A szöveg azt a keresztény felfogást tükrözi, hogy Jézus az a gyermek, akiről Izajás jövendölt. Ő valóban Emmánuel, a 'velünk lévő Isten'.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Habdank festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Ki felé fordul Jézus a képen? Mit jelent ez a mozdulat? • Miben fedezhetjük fe, hogy 'Velünk az Isten'? 	Tk. 20. o. Habdank festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 1, 18-25 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 14-15.18-20. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet, tk. 14-20. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Habdank festménye: „Fény a sötétségben”

8. óra: A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12); az egyiptomi menekülés (Mt 2, 13-23)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában – a bölcsek látogatása és az egyiptomi menekülés.

Célja: A bölcsek látogatása és az egyiptomi menekülés a Máté-evangéliumban: a Mt 2, 1-12 és Mt 13-23 részleteinek szövelemzése és szövegértelmezése. A szövegértési készség fejlesztése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Jézus születésének meghirdetése Máténál: a Mt 1, 18-25 részletének rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás születésének értelmezése Máté evangéliumában: a bölcsek látogatása és az egyiptomi menekülés (Mt 2, 1-12 és 2, 13-23). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A bölcsek látogatása és az egyiptomi menekülés (Mt 2, 1-12 és 2, 13-23)

A szövelemzés előkészítése 8'	<u>Páros, majd közös munka:</u> a két szöveg legfontosabb kifejezéseinek azonosítása. 1. A tanuló párok kis cédulákon megkapják a két szöveg legfontosabb kifejezéseit összekeverve. Feladatuk: <ul style="list-style-type: none"> válogassák szét a cédulákat aszerint, melyik szó melyik szöveghez tartozik (a szentírási szöveg használata nélkül); ellenőrizték a szentírási szövegek segítségével, helyes-e a megoldásuk. 2. Közös ellenőrzés: a megoldást felolvastatja egy tanuló párral (a többiek figyelnek), vagy kivetíti.	Cédulák borítékban Szentírás Megoldás
Prezentálás		
Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szövegeket dramatizálva (narrátor 1, bölcsek, Heródes, narrátor 2, angyal).	Szentírás
Feldolgozás		
a) Szövelemzés 10-12'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>elmondja</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 16-18. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12)

Szóelemzés

- ❖ **bölcsek:** Máté csillagjósokra gondol
- ❖ **csillag:** a Szám 24,17 messiási jövendölése alapján jelzi: Jézus a várt Messiás
- ❖ **Betlehem:** a jövendölések (pl. Mik 5, 1.3) szerint a Messiás szülőhelye
- ❖ **aranyat, tömjént és mirhát:** az ajándékok a Messiás királyi voltát jelzik

Az egyiptomi menekülés (2, 13-23)

Szóelemzés

- ❖ **Egyiptom:** korábban is sokszor volt menedékhely
- ❖ **megölette az összes fiúgyermeket:** a szerző egy midrás alapján Jézus gyermekkorára vetíti vissza az üldöztetést, amit a felnőtt Jézusnak kellett elszenvednie
- ❖ **meghaltak:** a többes szám alapján párhuzam Mózes történetével (Kiv 4,19)

b) Értelmezés 10-12'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szerző üzenete? • Mi lehet a két szöveg műfaja? • Mit vall a két szöveg Jézusról? 	Tk. 19-20. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12)

Értelmezés

A szöveg keresztény midrás. A szerző Jézus gyerekkorára vetíti vissza a feltámadása utáni meggyőződést, hogy ő a Messiás, és a tapasztalatot, hogy a pogányok közül is sokan keresztény hitre tértek.

Az egyiptomi menekülés (2, 13-23)

Értelmezés

Szintén keresztény midrás. Mózes és Jézus párhuzamba állításával hirdeti, hogy a gyermek Messiás a születése pillanatától fogva azonos a Jézussal, aki új Mózesként a bűn fogságából szabadította meg a népet. Egyiptom a bűn szolgátságát, a hazatérés a megszabadulást jelképezi. A gyermekgyilkosság arra az üldöztetésre utal, amelyet Jézusnak és követőinek kellett elszenvedniük.

Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 2, 1-12 és a Mt 2, 13-23 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 15-20. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet, tk. 15-20. o.
-----------------	---	----------------------

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

A Mt 2, 1-12 és a Mt 2, 13-23 legfontosabb kifejezéseinek azonosítása

Cédulák borítékban

A tanulópároknak megfelelő számban kell előkészíteni.

Megoldás:

Mt 2, 1-12

Heródes király
bölcsek
láttuk csillagát
a nép minden ... írástudóját
a júdeai Betlehemben
örvendeni kezdtek
hódoltak neki
aranyat...
más úton tértek vissza

Mt 2, 13-23

menekülj Egyiptomba
amit a próféta által mondott
megölette
az összes fiúgyermeket
hang hallatszik Rámában
az Úr angyala
félt odamenni
álmában
Názáretnek nevezett városban

9. óra: Jézus születésének hírüladása (Lk 1, 26-38)**a) Az óra felépítése**

Témája: A Messiás születése és gyermekkora Lukács szerint – Jézus születésének hírüladása.

Célja: Jézus születésének hírüladása a Lukács-evangéliumban: a Lk 1, 26-38 részletének szóelemzése és szövegértelmezése. Ószövetségi minták megkeresése. Csoportmunka kialakítása.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3' + 3'	Két tanulót <u>feleltet</u> . Kérdések: 1. felelő: A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12) 2. felelő: Az egyiptomi menekülés (2, 13-23) A részlet rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleleteket <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás születése és gyermekkora Lukács szerint – Jézus születésének hírüladása (Lk 1, 26-38). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus születésének hírüladása
(Lk 1, 26-38)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 1, 26-38 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szöveget dramatizálva (narrátor, angyal, Mária).	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szóelemzés előkészítése 6-8'	Ó- és újszövetségi minták megismerése csoport-, majd közös munka keretében 1. Gyors csoportalakítás (3-4 fős csoportok) ülésrend szerint. 2. Feladatlapokat oszt, ezek segítségével elolvastatja az ó- és újszövetségi mintákat és kikeresteti, melyik szövegrész alapját képezhetik (a felkészülési idő 3'; a feladatról a csoport egyik tagja számol majd be). 3. Rendre szólítja a csoportokat: a szónok elmondja a kapott kérdést és rá a választ. A tanár szükség esetén pontosítja, kiegészíti mindazt, amit a tanuló megfogalmaz.	Feladatlapok Szentírás Megoldás

1. A Messiás születésének és rejtett életének időszaka

b) Szóelemzés 8-10'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, megbeszél ik magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel-tet a füzetben.	Tk. 21-22. o. Táblakép, füzet
------------------------	--	----------------------------------

Táblakép (folytatás)

ósz-i/újsz-i minta	Szóelemzés
Dán 9, 24-27	❖ a hatodik hónapban: számszimbolika, mely Keresztelő János és Jézus kapcsolatára utal ❖ Gáriel angyal: alakja jelzi, hogy az esemény Isten kinyilatkoztatása
Ef 5,27; Kol 1,22	❖ szűzhöz: a szó vallási értelmezésén van a hangsúly; Mária Isten Fiának anyja
2 Sám 7,12	❖ József: a Messiás Dávid házából való
Szof 3, 14-17	❖ üdvözlégy... : prófétai szavak
Ter 17, 19; Iz 7, 14	❖ fogsanz és fiút szülsz: az Úr jelenléte Mária életében
Zsolt 2,7; Bölcs 18,13	❖ a Magasságbeli Fia: bensőséges kapcsolat Istennel
2 Sám 7,12	❖ Dávidnak trónját: a Messiás Dávid házából származik
Ter 1,2; 1 Kir 8, 10-11	❖ Szentlélek: (ósz-i minták: Isten teremő és megszentelő jelenléte) Isten különleges módon gyakorolja teremő hatalmát ❖ legyen: Mária a hívő ember ősmintája, aki bizalommal fogadja Isten akaratát

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: • Mi a szöveg műfaja? • Mi lehet a szerző üzenete? • Mit vall a szöveg Máriáról? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzíti</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 27. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	-------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A születés-hírüladás ószövetségi mintákat követ, szerzője a feltámadás fényében értelmezi a Messiás személyét és küldetését. Eközben Jézus anyjának alakját is körülveszi a feltámadt Krisztus dicsőségével.

Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 1, 26-38 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 21-22.27. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 21-22.27. o.
-----------------	--	---------------------------

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Feladatlapok

A feladatlapokat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni. Egy csoportba 3-4 tanuló kerül. Ha több csoport van, további szentírási helyeket lehet velük feldolgoztatni (vö. tk. 21-22. o.).

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: Keressétek ki és olvassátok el a **Dán 9, 24-27** szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azt a helyet, amelyben a szerző mintaként használhatta ezt az ószövetségi részletet!
2. csoport: Keressétek ki és olvassátok el az **Ef 5,27** és a **Kol 1,22** szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azt a helyet, amelyben a szerző mintaként használhatta ezeket a részleteket!
3. csoport: Keressétek ki és olvassátok el a **2 Sám 7,12** szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azokat a helyeket, amelyekben a szerző mintaként használhatta ezt az ószövetségi részletet!
4. csoport: Keressétek ki és olvassátok el a **Szof 3, 14-17**, a **Ter 17, 19** és az **Iz 7, 14** szövegét, és próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azokat a helyeket, amelyekben a szerző mintaként használhatta ezeket az ószövetségi részleteket!
5. csoport: Keressétek ki és olvassátok el a **Zsolt 2,7** és a **Bölcs 18,13** szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azt a helyet, amelyben a szerző mintaként használhatta ezeket az ószövetségi részleteket!
6. csoport: Keressétek ki és olvassátok el a **Ter 1,2** és az **1 Kir 8, 10-11** szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azt a helyet, amelyben a szerző mintaként használhatta ezeket az ószövetségi részleteket!

Minta a feladatlapokra:

1. csoport	2. csoport
Keressétek ki és olvassátok el a Dán 9, 24-27 szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azt a helyet, amelyben a szerző mintaként használhatta ezt az ószövetségi részletet!	Keressétek ki és olvassátok el az Ef 5,27 és a Kol 1,22 szövegét: próbáljátok megtalálni a Lk 1, 26-38-ban azt a helyet, amelyben a szerző mintaként használhatta ezeket a részleteket!
Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.	Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.
Felkészülési idő: 3 perc	Felkészülési idő: 3 perc
Jó munkát!	Jó munkát!

10. óra: Jézus születése (Lk 2, 1-7)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születése és gyermekkora Lukács szerint – Jézus születése.

Célja: Jézus születése a Lukács-evangéliumban: a Lk 2, 1-7 részletének szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás saját igényeinkre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Jézus születésének hírüladása: a Lk 1, 26-38 részletének rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás születése és gyermekkora Lukács szerint – Jézus születése (Lk 2, 1-7). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus születése (Lk 2, 1-7)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 2, 1-7 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 23. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **írassék össze:** történelmi keret
- ❖ **a maga városában:** Jézus betlehemi születésére utal – költői megfogalmazás
- ❖ **elsőszülött:** a gyermek Istennek szentelt személy
- ❖ **jászol:** palesztinai házban a vesszőkosár; valószínűleg utalás Dávid pásztor voltára
- ❖ **szállás:** a ház egyik helyisége, szükség esetén vendégszoba

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: • Mit vall a szöveg Jézusról? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 27. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	-----------------------------------

Táblakép (folytatás)Értelmezés

A részlet keresztény midrás vagy gyermekkort bemutató epizód. Hangsúlyozza, hogy Jézus szegényes körülmények között született, de kiemeli, hogy az újszülött azonos a Messiással. A szöveget a népi olvasat „kiszínezte”.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: • Milyennek látjuk Máriát? • Mely elemek mutatnak a képen arra, hogy a Jézus gyermekkorát ábrázoló festményen/szövegben jelen vannak a felnőtt Jézus szenvedései? (INRI a bölcsőben, sötét, 5 rózsza=5 sebhely, kereszteszékák, alvó ember stb.) • Mire mondott igent Mária? Mire mondott igent Jézus? • Mi mire mondunk igent?	Tk. 28. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 2, 1-7 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 22-23.27-28. o.). Memoriter: a Lk 2, 1-7 szövege. Következő órán felelés szóban.	Füzet, tk. 22-28. o. Memoriter

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)Sieger Köder festménye: Jézus születése

11. óra: A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52); összefoglalás

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születése és gyermekkora Lukács szerint – a tizenkét éves Jézus a templomban.

Célja: A tizenkét éves Jézus a templomban: a Lk 2, 41-52 részletének szóelemzése és szövegértelmezése. Összefoglalás, felkészülés a dolgozatra.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Jézus születése: a Lk 1, 1-7 részletének szövege (memoriter); rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás (kivéve a memoriterhez)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 2, 41-52 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szöveget dramatizálva (narrátor, Mária, Jézus).	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 26-27. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **elementek Jeruzsálembe:** a törvény szerint 13 éves kortól, évente három alkalommal kellett elzarándokolni Jeruzsálembe
- ❖ **ottmaradt:** műfaji elem; nehezen elképzelhető, hogy a szülők nem törődtek gyermekükkel

- ❖ **három nap múlva:** Jézus feltámadására utal
- ❖ **csodálkoztak:** a feltámadt Krisztus isteni bölcsessége felülmúlja az emberi okoskodást
- ❖ **miért tetted ezt velünk?:** fájdalmas értetlenség
- ❖ **Atyám dolgaiban:** Jézus legfontosabb feladata: együttműködni az Atya üdvözítő akaratával
- ❖ **nem értették:** Mária és József a még értetlen tanítványokat képviselik

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szerző üzenete? • Mit vall a szöveg Jézusról? • Mi szimbolizál, hogy Jézus eltűnik és három nap múlva megkerül? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 28. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	---

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A szöveg gyermekkort bemutató epizód, amely egy jézusi mondást (49. v.) fejt ki. Jézus életművét mutatja be a húsvéti tapasztalat fényében. A gyermek eltűnése Jézus halálát, megjelenése pedig feltámadását jelképezi. Mária aggodalma és kérdése a tanítványok fájdalmát és hitét, bizalmát is szimbolizálja.

Ismétlés, felkészülés a dolgozatra 10'	<u>Páros, majd közös munka</u> – kifejezések magyarázatának ismételése: <ul style="list-style-type: none"> • Tanulópárokkal húzat egy ismétlőkártyát, melyen egy tanult kifejezés áll a gyermekség-evangéliumokból. • Páros munka keretében tankönyvük és füzetük segítségével megkeresik a szentírási szöveget és a szót, felidézik a tanultakat. • Közös megbeszélés: a tanár sorban szólítja a tanulópárokat, és elmondhatja velük a kártyájukon lévő szóhoz kapcsolódó ismereteket. A többiek figyelnek, ha kell, kiegészítik, pontosítják az elhangzottakat. 	Ismétlőkártyák Tk., füzet Megoldás
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 2, 41-52 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 26-28. o.). Átismétlendő: A Messiás születése és rejtett életének időszaka: a tanult szentírási szövegek (Mt 1, 1-17; Mt 1, 18-25; Mt 2, 1-12; Mt 2, 13-23; Lk 1, 26-38; Lk 2, 1-7; Lk 2, 41-52) tartalma, szóelemzése, szövegértelmezése (a füzet jegyzete, tk. 13-28. o.). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; fogalmazás típusú dolgozat; segédeszköz: Szentírás).	Füzet, tk. 26-28. o. Tk. 13-28. o.

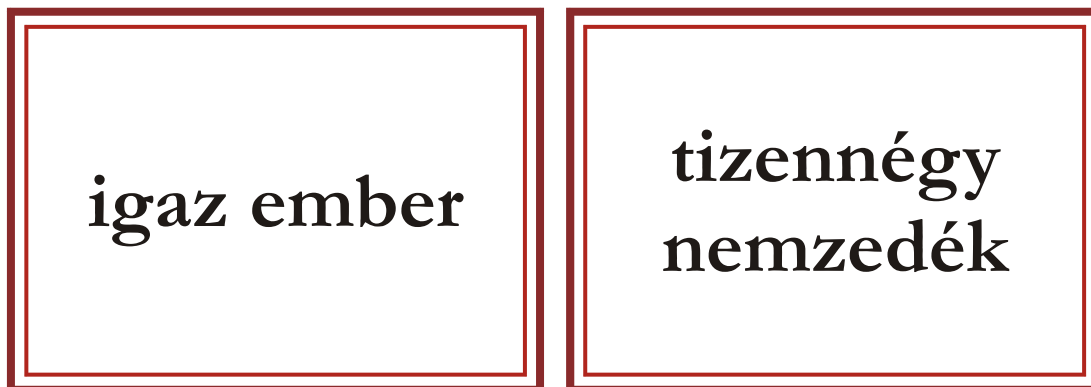
b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Ismétlőkártyák

A tanulópárok számának és az ismételésre szánt időnek megfelelően kell előkészíteni. Kisebb osztálylétszám esetén a tanulók önállóan is dolgozhatnak.

Minta az ismételőkártyákra:

Megoldás

Az ismételőkártyán olvasható kifejezés	Forrás
Jézus; Mária; tizennégy nemzedék	A nemzetségtábla Mt 1, 1-17
fogant a Szentlélektől; Úr angyla; álmában, szűz	Jézus születésének meghirdetése Mt 1, 18-25
csillag; Betlehem	A bölcsek látogatása Mt 2, 1-12
Egyiptom; megölette...	Az egyiptomi menekülés Mt 2, 13-23
a Magasságbeli Fia; Dávidnak trónját; legyen	Jézus születésének hírüladása Lk 1, 26-38
írassék össze; elsőszülött; szállás	Jézus születése Lk 2, 1-7
ottmaradt; három nap múlva; miért tetted...;	A tizenkét éves Jézus a templomban Lk 2, 41-52

12. óra: Számonkérés a gyermekség-elbeszélésekből**a) Az óra felépítése**

Témája: Írásbeli számonkérés a gyermekség-elbeszélésekből.

Célja: A Máté- és a Lukács-evangéliumból tanult szövegek számonkérése: fogalmazás a Mt 1, 1-17; Mt 1, 18-25; Mt 2, 1-12; Mt 2, 13-23; Lk 1, 26-38; Lk 2, 1-7; Lk 2, 41-52 szövegeiből és szövegértelmezéséből.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A dolgozat bevezetése 3'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanár lapokat oszt a fogalmazáshoz, közben a Szentírás kivételével mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Beosztja a csoportokat (A, B, C). 3. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat formája: fogalmazás. • Szentírást lehet használni (mást nem). • Munkaidő: 35'. • Elmondja és a táblára is felírja a csoportok feladatát: <div> A: Mt 1, 1-17 és Lk 2, 1-7 B: Mt 1, 18-25 és Lk 2, 41-52 C: Mt 2, 1-12 és Lk 1, 26-38 </div> 	Lapok a fogalmazáshoz Javítási-értékelési szempontrendszer Táblakép

TáblaképCímek:

A csoport	A nemzetségtábla (Mt 1, 1-17) Jézus születése Lukács evangéliumában (Lk 2, 1-7)
B csoport	Jézus születésének meghirdetése Máté evangéliumában (Mt 1, 18-25) A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52)
C csoport	A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12) Jézus születésének hírüladása Lukács evangéliumában (Lk 1, 26-38)

b) Dolgozatírás 35+1'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	Szentírás
Befejezés 1'	<u>Házi feladat:</u> nincs.	

b) Háttéranyagok Lapok a fogalmazáshoz

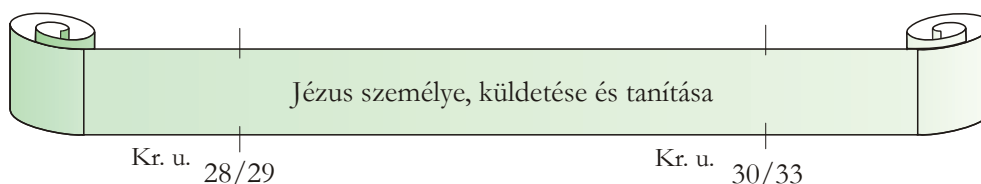
Javítási-értékelési szempontrendszer

Javítási-értékelési szempontrendszer		
	Formai elemek	Tartalmi elemek
Bevezetés	Látható bekezdések 1 pont	Tartalom: Lényegre törő, pontos. Teljes mondatokban fogalmaz. 2 pont
Kifejtés	Látható bekezdések 1 pont	Szóelemzés: Legalább 4 fontos kifejezés érthető magyarázata. 4 pont
		Szöveg értelmezése: Legalább 2 elkülönülő gondolatot ír. Teljes mondatokban fogalmaz. 4 pont
Befejezés	Látható bekezdések 1 pont	Aktualizálás: Legalább 2 teljes mondatot ír. Hivatkozik a keresztény életgyakorlatra. 4 pont
Értékelés: 15-17 pont 5 ; 12-14 pont 4 ; 9-11 pont 3 ; 5-8 pont 2 ; 1-4 pont 1		

---

2. A MESSIÁS SZEMÉLYE, KÜLDETÉSE ÉS TANÍTÁSA ISTEN ORSZÁGÁRÓL

- 13. óra: Bevezetés: Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépésének idején
- 14. óra: Számonkérés Jézus nyilvános működésének politikai és vallási hátteréből; a Messiás személye (Lk 4, 16-21)
- 15. óra: A Messiás személye: az Isten Fia (Mk 1, 9-11) és az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)
- 16. óra: A Messiás küldetése: Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44) és az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20)
- 17. óra: A Messiás küldetése: a szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)
- 18. óra: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország már jelen van Jézusban és eljövendő valóság (Lk 17, 20-21; Mt 6, 9-15)
- 19. óra: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)
- 20. óra: Az ország a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16)
- 21. óra: Összefoglalás: a Messiás személye, küldetése és tanítása
- 22. óra: Számonkérés a Messiás személyéhez, küldetéséhez és tanításához kapcsolódó szentírási szövegekből

13. óra: Bevezetés: Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépésének idején

a) Az óra felépítése

Témája: Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépésének idején.

Célja: Jézus nyilvános működése történeti háttérnek (Kr. u. 28/29 - Kr. u. 30/33) megismerése. Csoportmunka által a közösség erősítése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 5'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Felírja vagy kivetíti a Javítási-értékelési szempontrendszert, megbeszéli-átismétli a szempontokat. Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéli az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszélik meg.	Dolgozatok javítva Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)
Bevezetés az óra anyagába és a csoportmunkába 2'	<u>Tanórai beszélgetés</u> : a téma bevezetése kérdésekkel. • Ki volt Tiberius? • Mi jellemzi Nagy Heródes „országát”?	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépésének idején (Kr. u. 28/29 - Kr. u. 30/33). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépésének idején

Bevezetés a csoportmunkába		
a) Csoportok kialakítása 2'	3-4 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal, kiszámolással v. ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkártyák
b) A feladat megadása 3'	1. Ismerteti a csoportmunka menetét: • csoportokban dolgoznak, minden csoport kap egy feladatot; • a felkészülési idő 5 perc; a feladat megoldásához a tankönyvet (33-36. o.) használhatják, jegyzetelniük kell; • a csoportnak „szónokot” kell választania, aki a felkészülési idő leteltével beszámol az elvégzett feladról. 2. Kiadja a feladatokat: Minden csoport megkapja a sorszámának megfelelő feladatkártyát, amelyen a csoport pontos feladata áll.	Tk. 33-36. o. Feladatkártyák Füzet
A feladat elvégzése csoportokban 5'	• A csoportok munkához látnak. • A tanár körbejár, segít, ha kell. Bátorít, munkára ösztönöz. • Az 5' letelte előtt jelzi, mennyi idő van még a feladatra.	

Ismeretek prezen- tálása, jegyzetelés 12'	1. A feladatkártyák sorszáma szerinti rendben a csoportok szónokai a táblához mennek, és ismertetik vázlatukat. Ha egy feladatot több csoport is kapott, képviselőik együtt mennek ki, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát. 2. A tanár a beszámolók közben jegyzeteli a táblán a fontos adatokat (egyúttal szűri is az elhangzottakat). 3. A tanulókat is jegyzetelésre szólítja fel.	Tábla Füzet
---	--	----------------

Táblakép (folytatás)

Palesztina politikai és vallási helyzete a Messiás fellépésének idején (Kr. u. 28/29 - Kr. u. 30/33)

❖ Palesztina

- viszonylagos önállóság
- negyedes fejedelmek : Antipász, Fülöp, Arkelausz
- helytartó: Pontius Pilatus
- a római császár: Tiberius

❖ Jézus nyilvános működésének ideje

- A Lk 3,1 szerint Keresztelő János Tiberius uralkodásának 15. évében kezdte meg működését: ez a Kr. u. 28/29. év.
- Valószínűleg Jézus is ekkor kezdte meg nyilvános működését.

❖ Szövetségek közötti irodalom (Kr. e. 2. sz. - Kr. u. 50)

⊙ Apokrif iratok:

- A görög szó jelentése: 'rejtett, titkos'.
- Olyan írások, amelyeket a keresztények soha nem tekintettek kánoninak.
  - a) elbeszélő jellegűek: pl. Jubileumok könyve, Mózes apokalipszise
  - b) tanító jellegűek: pl. A tizenkét pátriárka testamentuma, Salamon zsoltárai
  - c) apokaliptikus jellegűek: Hénoch könyve, Mózes mennybevétele

⊙ Qumráni leletek:

- Kézzel írt tekercsek, amelyeken bibliai és profán töredékek találhatók.
- 1947-ben találták a Sós-tenger (Holt-tenger) melletti Qumrán közelében.
- Valószínűleg esszénus szekta lakott itt.
- Fontosabb iratok – a vallási csoportok jellemzőiről, messiásvárásáról: Habakuk-kommentár, Damaszkuszi irat, Háborús szabályzat.

❖ Vallási csoportok

⊙ haszidok

- a szó jelentése: istenfélők, kegyesek
- mozgalmuk a Makkabeusok korában (Kr. e. 167-63) kezdődött
- szerintük a végső időket nem politikai eszközöktől, hanem Isten beavatkozásától kell várni

⊙ esszénusok

- a haszidok csoportjából váltak ki
- elvilágiasodó papság – tiltakozásul a pusztába vonultak
- elmélyült vallási élet, Mózes törvénye szellemében
- három messiási személyt vártak: a Próféta, Áron Messiása, Izrael Messiása

- ⊙ farizeusok
  - a szó jelentése: elkülönültek
  - jellemzőjük: a mózesi Törvény aprólékos betartása
  - hittek a halál utáni életben
  - egyetlen királyi Messiást vártak, Dávid házából, aki megszabadít
- ⊙ szadduceusok
  - politikai párt
  - tagjai a gazdagok, előkelők, főpapi családok
  - felfogásuk szerint a feltámadás nem lehetséges
  - az üdvösség: a dicsőséges templom-állam
  - szerintük Isten országa: politikai, gazdasági valóság
- ⊙ zelóták
  - ‘buzgók’
  - határtalan szabadságszeretet
  - a mózesi Törvények szigorú megtartása
  - Isten az egyetlen uruk és királyuk
  - számukra Isten uralma: megszabadulás az idegen elnyomástól

Ismeretek megszilárdítása 8-10'	<p><u>Ismétlő kérdésekkel</u> megszilárdítja az ismereteket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mettől meddig tartott Jézus nyilvános működése? Mi alapján lehet ezt meghatározni? • Kik voltak a negyedes fejedelmek? • Mit jelent az apokrif szó? • Mikor találták meg a qumráni leleteket? • Melyik vallási csoporttal hozhatók kapcsolatba a qumráni leletek? • Mikor kezdődött a haszidok mozgalma? • Milyen életmódot folytattak az esszéusok? • Milyen a farizeusok felfogása a Messiásról? • Mit jelent a szadduceusok számára az üdvösség? • Kik a zelóták? • Melyik vallási párt nem hitt a feltámadásban? • Kik várták Isten uralmától az idegen elnyomás alól való felszabadulást? <p>A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.</p>	Tk. 33-36. o.
Befejezés 2'	<p><u>Házi feladat:</u></p> <p>Megtanulandó: a korszak történeti háttéréről elhangzott ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 33-36. o.).</p> <p>Következő órán írásbeli számonkérés az óra anyagából (20'; segédeszköz: nincs).</p>	Füzet, tk. 33-36. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni úgy, hogy egy csoportba 3-4 tanuló kerüljön.

Feladatkártyák

A feladatkártyákat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

Lehetőség szerint a 6 feladatnak megfelelően 6 csoport legyen. Minden csoport 1 feladatot kap. Ha több csoport van, 1 feladatot több csoport is megold (ekkor képviselők együtt állnak az osztály elé, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát). Ha kicsi a létszám, a tanulók kettesével is dolgozhatnak.

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: A tk. 33-34. oldalán az a) pont 1. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **Kr. u. 1. sz. Palesztinájára** és **Jézus nyilvános működésére** vonatkozó történelmi adatokat!
2. csoport: A tk. 34. oldalának 2-3. bekezdéséből jegyzeteljétek ki az **apokrif iratok** jellemzőit!
3. csoport: A tk. 34. oldalának 2. és 4. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **qumráni leletek** jellemzőit!
4. csoport: A tk. 35. oldaláról jegyzeteljétek ki a **haszidok** jellemzőit!
5. csoport: A tk. 35. oldaláról jegyzeteljétek ki az **esszénusok** és a **farizeusok** jellemzőit!
6. csoport: A tk. 35-36. oldaláról jegyzeteljétek ki a **szadduceusok** és a **zelóták** jellemzőit!

Minta a feladatkártyákra:

2. csoport	6. csoport
A tk. 34. oldalának 2-3. bekezdéséből jegyzeteljétek ki az <u>apokrif iratok</u> jellemzőit!	A tk. 35-36. oldaláról jegyzeteljétek ki a <u>szadduceusok</u> és a <u>zelóták</u> jellemzőit!
Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.	Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.
Felkészülési idő: 5 perc	Felkészülési idő: 5 perc
Jó munkát!	Jó munkát!

14. óra: Számonkérés Jézus nyilvános működésének politikai és vallási hátteréből; a Messiás személye (Lk 4, 16-21)

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés Jézus nyilvános működésének politikai és vallási hátteréről. A Messiás személye.

Célja: A Jézus nyilvános működésének politikai és vallási hátteréről tanult ismeretek írásbeli számonkérése. A Messiás személyét bemutató lukácsi szöveg (Lk 4, 16-21) szövelemzése és szövegértelmezése. Az életművet bemutató epizód műfaji jellemzői.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> Mikorra tehető Jézus nyilvános fellépésének ideje? Kik a farizeusok? Milyen Messiást vártak a zelóták? Melyik csoport látta az üdvösséget a dicsőséges templom-állam megvalósulásában? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 33-36. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 2'	1. Beosztja a csoportokat (A, B), közben mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. Segédeszközt nem lehet használni. Munkaidő: 20'. 3. Kiosztja a feladatlapokat.	Dolgozatkérdések (A/B csoport) Feladatlapok (A/B csoport) Értékelőlapok (A/B csoport)
c) Dolgozatírás 20+1'	1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat.	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás személye (Lk 4, 16-21) Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A Messiás személye (Lk 4, 16-21)

Prezentálás		
Csendes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 4, 16-21 szövegét.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás

b) Szóelemzés 5'	<p><u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat.</p> <p>Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel-tet a füzetben.</p>	<p>Tk. 38-39. o.</p> <p>Táblakép, füzet</p>
---------------------	---	---

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **szombat:** ünnep, utal a Sínai-szövetségre
- ❖ **zsinagóga:** istentiszteleti hely
- ❖ **az Úr Lelke:** az Iz 61, 1-2 szövege a Messiásról
- ❖ **örömhír:** a próféták a messiási kor áldásaira utaltak e szóval
- ❖ **az Úr kedves esztendejét:** a jubileumi év – itt a messiási kort jelképezi

c) Értelmezés 5'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen ószövetségi utalás található a szövegben? Kiről szól az idézet? • Mi lehet a perikopa üzenete? • Milyen programot fogalmaz meg? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u>, elmondja a műfaj jellemzőit. 4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	Tk. 44. o.
		Tk. 36. o.
		Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Életművet bemutató epizód: – a történeti Jézus működésének tartalmi összefoglalása
– alapja: ószövetségi jóvendölések

Értelmezés

A perikopa műfaja életművet bemutató epizód. Jézus úgy mutatkozik be, mint messiási próféta.

Befejezés	<u>Házi feladat:</u>	
2'	Megtanulandó: az életművet bemutató epizód műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 4, 16-21 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 36. és 38-39.44. o.).	Füzet Tk. 36. o. Tk. 38-39.44. o.
	Memoriter: a Lk 4, 16-21 szövege.	Memoriter
	Következő órán felelés szóban.	

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Dolgozatkérdések

A csoport

1. Mi jellemezte a Kr. u. 30 körüli Palesztina politikai életét?
2. Mit tudunk a qumráni leletekről?
3. Kik az esszénusok? Mi jellemzi őket?
4. Kik a zelóták? Hogyan jellemezhetjük őket?

B csoport

1. Mikorra tehető Jézus nyilvános működésének kezdete? Kihez kapcsolódik ez az időpont?
2. Mit tudunk a szövetségek közötti irodalomról?
3. Mit tudunk a farizeusokról?

Feladatlapok (A és B csoport)

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

Értékelőlapok

A csoport

Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1. Mi jellemezte a Kr. u. 30 körüli Palesztina politikai életét?	4 pont	viszonylagos önállóság	1 p
		negyedes fejedelmek: Antipász, Fülöp, Arkelausz	1 p
		helytartó: Pontius Pilatus	1 p
		a római császár: Tiberius	1 p
2. Mit tudunk a qumráni leletekről?	4 pont	Kézzel írt tekercsek, amelyeken bibliai és profán töredékek találhatók.	1 p
		1947-ben találták a Sós-tenger (Holt-tenger) melletti Qumrán közelében.	1 p
		Valószínűleg esszénus szekta lakott itt.	1 p
		Fontosabb iratok – a vallási csoportok jellemzőiről, messiásvárásáról: Habakuk-kommentár, Damaszkuszi irat, Háborús szabályzat.	1 p
3. Kik az esszénusok? Mi jellemzi őket?	4 pont	a haszidok csoportjából váltak ki	1 p
		elvilágiasodó papság – tiltakozásul a pusztába vonultak	1 p
		elmélyült vallási élet, Mózes törvénye szellemében	1 p
		három messiási személyt vártak: a Próféta, Áron	1 p
		Messiása, Izrael Messiása	1 p
4. Kik a zelóták? Hogyan jellemezhetjük őket?	5 pont	‘buzgók’	1 p
		határtalan szabadságszeretet	1 p
		a mózesi Törvények szigorú megtartása	1 p
		Isten az egyetlen uruk és királyuk	1 p
		számukra Isten uralma: megszabadulás az idegen elnyomástól	1 p

A dolgozat értékelése:

15-17 pont **5**; 12-14 pont **4**; 9-11 pont **3**; 6-8 pont **2**; 1-5 pont **1**

15. óra: A Messiás személye: az Isten Fia(Mk 1, 9-11) és az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás személye: az Isten Fia és az Isten Báránya.

Célja: Márk evangéliumából az Isten Fiáról (Mk 1, 9-11), János evangéliumából az Isten Bárányáról (Jn 1, 19-34) szóló részlet szövelemzése és szövegértelmezése. Az értelmező látomás és az irodalmi portré műfaji jellemzői. Reflektálás Jézus szeretetteljes istenkapcsolatára.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Messiás személye: a Lk 4, 16-21 részletének szövege (memoriter); műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás (kivéve a memoriterhez)
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 3'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéljük az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéljük meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlapok (A/B csoport)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás személye: az Isten Fia és az Isten Báránya (Mk 1, 9-11; Jn 1, 19-34). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Az Isten Fia és az Isten Báránya (Mk, 1, 9-11; Jn 1, 19-34)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 3'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 1, 9-11 és a Jn 1, 19-34 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 3'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szövegeket.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 4'	<u>Elmondítja</u> a perikopák tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szövelemzés 10-12'	Szövelemzés páros, majd közös munka keretében. 1. Feladatkártyákat oszt a tanulópároknak, ezek segítségével feldolgoztatja – olvasás, jegyzetelés – a legfontosabb szavak magyarázatát a könyvből (a felkészülési idő 2'; a feladatról a páros egyik tagja számol majd be).	Feladatkártyák Tk. 41-44. o. Füzet

2. Rendre szólítja a tanuló párokat: egyikük elmondja a kapott kifejezés magyarázatát. A tanár szükség esetén pontosítja, kiegészíti mindazt, amit megfogalmaz. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 41-44. o. Füzet Táblakép

Táblakép (folytatás)

Az Isten Fia (Mk, 1, 9-11) – szóelemzés

- ❖ **János:** Keresztelő János az Ószövetség utolsó prófétája; a bűnbánat keresztségét hirdette. A büntelen Jézus keresztsége révén sorsközösséget vállalt embertársaival.
- ❖ **az égből szózat:** isteni kinyilatkoztatás
- ❖ **szeretett fiam:** összeállított idézet (Zsolt 2,7 és Iz 42,1) – Jézus egyedülálló módon Isten Fia

Az Isten Báránya (Jn 1, 19-34) – szóelemzés

- ❖ **Illés:** a néphit szerint eljön a végső időkben; János tehát Illés szellemében tevékenykedik
- ❖ **vízzel keresztelek:** a bűnbánat keresztsége
- ❖ **Isten Báránya:**
  1. apokaliptikus kép: legyőzi a bűnt szimbolizáló vadállatot (Dán 8, 3-4)
  2. Kiv 1, 15-16 ősi arámi magyarázata: a bárány súlyosabb, mint Egyiptom – Mózes megszabadítja majd a zsidókat; Jézus a bűn fogságából váltja meg a népet.
  3. Jahve Szenvedő Szolgája (Iz 52,13 - 53,12), aki ártatlanul hordozza a nép bűneit
  4. a templomi engesztelő áldozat állatai
  5. a zsidó húsvéti bárány (Kiv 12, 1-28): az oltalmazó erő hordozója

János evangélista valószínűleg egyetlen jelképbe foglalta Jézus engesztelő áldozatát.
- ❖ **a világ bűnét:** a bűnös emberi állapot
- ❖ **Szentlélekkel keresztel:** az embert gyökeresen átalakító keresztség

c) Értelmezés 5-8'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: • Mi lehet a perikopák üzenete? • Hogyan mutatja be Márk Jézust? • Milyen programot fogalmaz meg János? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. Megnevezi a szövegek <u>műfaját</u>, elmondja jellemzőiket. 4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 45. o. Tk. 36. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

- Értelmező látomás: – történeti esemény vagy személy titkára (pl. Isten általi meghívására) ad magyarázatot
– apokaliptikus látomás keretében
- Irodalmi portré: – hívő látással, az első húsvét fényében alkotott kép a történeti Messiásról
– a kép Jézus életművén alapul; részletei nem, egésze mégis valóságos történeti személyt mutat be

Az Isten Fia (Mk, 1, 9-11) – értelmezés

A kereszteleőről szóló leírás irodalmi formája értelmező látomás. Tanítása szerint a nyilvános működését elkezdő Jézus a Messiás. A feltámadás fényében író Márk számára Jézus egészen egyedülálló módon Isten Fia.

Az Isten Báránya (Jn 1, 19-34) – értelmezés

A Jézust Isten Bárányaként bemutató részlet irodalmi portré. János a húsvéti tapasztalat fényében mutatja be Jézus egész életművét: Jézus a bűntől megváltó húsvéti áldozat.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen kapcsolat van Jézus és az Atya között? • Milyen képpel fejezi ki a Szentírás? • Miben mutatkozott meg ez a szeretetteljes kapcsolat Jézus életében? (odaadta életét) 	Tk. 45. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: az értelmező látomás és az irodalmi portré műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Mk 1, 9-11 és a Jn 1, 19-34 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 36. és 41-45. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 36. o. Tk. 41-45. o.

b) Háttéranyagok

Feladatkérttyák

A feladatkérttyákat a tanulópárok számának megfelelően kell előkészíteni. Minden csoport 1 feladatot kap. Ha több csoport van, 1 feladatot több tanulópár is megold.

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 41. oldaláról a **János megkeresztelte őt a Jordánban** kifejezés magyarázatát!
2. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 42. oldaláról az **égből szózat hangzott** kifejezés magyarázatát!
3. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 42. oldaláról a **te vagy az én szeretett fiam** kifejezés magyarázatát!
4. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 42. oldaláról az **Illés** kifejezés magyarázatát!
5. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról a **vízzel keresztelek** kifejezés magyarázatát!
6. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról az **Isten Báránya** kifejezés **1. magyarázatát!**
7. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról az **Isten Báránya** kifejezés **2. magyarázatát!**
8. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról az **Isten Báránya** kifejezés **3. magyarázatát!**
9. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról az **Isten Báránya** kifejezés **4. magyarázatát!**
10. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról az **Isten Báránya** kifejezés **5. magyarázatát!**
10. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 43. oldaláról az **aki elveszi a világ bűnét** kifejezés magyarázatát!
12. csoport: Jegyzeteljétek ki a tk. 44. oldaláról a **Szentlélekkel keresztesz** kifejezés magyarázatát!

Táblakép (vetíthető formában)

16. óra: A Messiás küldetése: Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44) és az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás küldetése: Isten országának hirdetése és az ószövetségi törvény beteljesítése.

Célja: Jézus eljövételének célja Isten országának hirdetése és az ószövetségi törvény beteljesítése: az evangéliumi részletek (Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20) szövelemzése, szövegértelmezése. A szerkesztői összefoglalás és a jézusi mondások alapján összeállított beszéd műfaji jellemzői. Reflektálás: a mi életünk alapján fedezhetik fel embertársaink Isten titokzatos uralmát a világban.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3' + 3'	Két tanulót <u>feleltet</u> . Kérdések: 1. felelő: Az Isten Fia (Mk, 1, 9-11) 2. felelő: Az Isten Báránya (Jn 1, 19-34) A részlet műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleleteket <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás küldetése: Isten országának hirdetése és az ószövetségi törvény beteljesítése (Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet
<u>Táblakép</u>		
A Messiás küldetése: Isten országának hirdetése és az ószövetségi törvény beteljesítése (Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20)		
Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 3'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 4, 42-44 és a Mt 5, 17-20 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 3'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szövegeket.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 3'	<u>Elmondattja</u> a perikopák tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szövelemzés 10'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszél</u> ik magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 46-47. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzések

Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44)

- ❖ **Isten országa:** nem földrajzilag körülhatárolható hely, hanem olyan közösség, ahol elfogadják Isten akaratát.
- ❖ **ezért küldtek:** Jézus Istentől kapta küldetését

Az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20)

- ❖ **beteljesítem:** Jézus azért jött, hogy kiegészítse, teljessé tegye az isteni akaratra vonatkozó ószövetségi írásokat
- ❖ **i betű:** a legkisebb héber betű
- ❖ **a legkisebbnek fogják hívni:** zsidó felfogás szerint a mennyek országában a legalsó szintre azok kerülnek, akik csak a legfőbb mózesi előírásokat veszik figyelembe
- ❖ **igazvoltotok:** az ember igaz volta azt jelenti, hogy Isten akaratához igazodva él

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szövegek mondanivalóját:	Tk. 51. o.
	• Mi lehet a perikopák üzenete?	
	• Milyen programot fogalmaznak meg?	
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. Megnevezi a szövegek <u>műfaját</u> , elmondja jellemzőiket.	Tk. 36. o.
	4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szerkesztői összefoglalás: – az evangélista alkotása
– a hagyomány alapján összegzi a történeti Jézus működését

Jézusi mondások alapján összeállított beszéd:

- az evangélista alkotása a Jézusra vonatkozó szóbeli hagyomány alapján
- célja, hogy választ adjon saját korának valamilyen vallási problémájára

Értelmezések

Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44)

Az Isten országának hirdetést bemutató rész műfaja szerkesztői összefoglalás. Jézus szavaiból kitűnik, számára a legfőbb feladat Isten országának hirdetése. A prófétai várakozás szerint akkor jut érvényre Isten országa, ha az emberek szabadon együttműködnek Istennel.

Az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20)

A perikopát az evangélista a történeti Jézus szavaiból állította össze. Jézus azt hangsúlyozza: nem elegendő a törvény felszínes értelmezése, hanem el kell mélyülni Isten akaratának tanulmányozásában és megértésében.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent a törvény? Csak korlátokat? • Jézus mit tartott feladatának? Mihez igazította cselekedeteit? • Hogyan nyilvánulhat meg, mi vagy ki fontos számunkra? 	Tk. 52. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a szerkesztői összefoglalás és a jézusi mondasok alapján összeállított beszéd műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 4, 42-44 és a Mt 5, 17-20 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 36. és 46-47.51-52. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 36. o. Tk. 46-52. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: „Ma teljesedett be ez az Írás”

17. óra: A Messiás küldetése: a szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás küldetése: a szerető Atya alakjának megismertetése.

Célja: A Jézus eljövételének célját a szerető Atya alakjának megismertetésében megjelölő evangéliumi részlet (Lk 15, 11-32) szóelemzése és szövegértelmezése. A példázat és a parabola műfaji jellemzői. Reflektálás arra, hogy feladatunk az Atya magatartásának követése. (Bibliodráma).

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3' + 3'	Két tanulót <u>feleltet</u> . Kérdések: 1. felelő: Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44) 2. felelő: Az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20) A részlet műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleleteket <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás küldetése: a szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A Messiás küldetése: a szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)

Prezentálás		
Csendes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 2, 41-52 szövegét.	Szentírás
Feldolgozás		
a) Előkészítés – bibliodráma 3'	1. Ismerteti a feldolgozás menetét: • Mindenki válasszon csöndben és egyedül egy helyzetet, szereplőt, amellyel és akivel most azonosulni tud (pl. a tékozló fiú a disznóknál; a gyűrűt az ujjára húzzák; az apa a kapuban; a mérgeződő idősebb testvér).	
3'	• Keressen egy helyet a teremben, ahol egy helyzetben (nem mozdulattal vagy beszéddel) ábrázolni tudja választását. Maradjon ott egy kicsit (1-2 perc).	
5-6'	• Ezután közös beszélgetés során megoszthatják egymással, amit tapasztaltak.	
	2. A tanulók végrehajtják a feladatot.	
	3. Néhány perc múlva a tanár felszólítja a tanulókat, hogy akik szeretnék, mondják el érzéseiket, tapasztalataikat. – A többiek figyelnek: sem ők, sem a tanár nem szól közbe, és nem értékeli a hallottakat.	
b) Szóelemzés 6-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 48-50. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **örökség:** kikérésével a fiatalabb fiú jelzi, hogy függetlenségre vágyik
- ❖ **léha étellel eltékozolta vagyonát:** a megpróbáltatások oka a bűnös életvitel
- ❖ **őrizze a disznókat:** a legmegalázóbb munka egy izraelita számára
- ❖ **magába szállt:** a szerző ezt nem részletezi, mert számára az atya alakja a fontos
- ❖ **apja már messziről meglátta ... eléje sietett:** nagyon várta
- ❖ **csók, gyűrű, ruha, saru, borjú:** a megbocsátás jelei
- ❖ **fiam meghalt, és föltámadt:** igazi élet csak az atya szeretetközösségében van
- ❖ **az idősebb fiú:** a világban megszokott igazságérzet megtestesítője
- ❖ **vigadozni és örvendezni kellett:** az atya nem méricskéli szeretetét

c) Értelmezés 6-8'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen Atyát mutat be nekünk Jézus? 	Tk. 52. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit.	Tk. 37. o.
	4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

- Példázat: – olyan irodalmi formák, melyek egy elvont gondolatot egy kép segítségével fejeznek ki
– pl. szóképek, hasonlat, parabola, allegória
- Parabola: – egyedi esetet mond el szabadon kitalált történet alapján
– a való életben nem cselekszik mindenki úgy, mint a parabolában

Értelmezés

A parabola a mennyei Atya igazi arcát tárja fel: a két fiú atya éppúgy szereti bűnös életvitelből megtérő fiát, mint kötelességét teljesítő, de az ajándékozó szeretet világába belépni nem tudó gyermekét. Viselkedése nem felel meg az emberi elvárásoknak, de Isten részéről ez a természetes magatartás.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mire tanít minket Jézus? • Milyen belső változásra, gondolkodásmód-változásra hív meg minket Jézus? 	Tk. 52. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a példázat és a parabola műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 15, 11-32 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 37. és 48-50.52. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 37. o. Tk. 48-50.52. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

18. óra: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21) és eljövendő valóság (Mt 6, 9-15)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás tanítása Isten országáról: már jelen van Jézusban és eljövendő valóság.

Célja: Az Isten országát mint Jézusban jelen lévő és eljövendő valóságot bemutató részletek (Lk 17, 20-21; Mt 6, 9-15) szóelemzése és szövegértelmezése. A párbeszéd és az imádság műfaji jellemzői. Reflektálás Isten egyetemes üdvözítő akaratára: ima Isten országának elfogadásáért.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A szerető Atya alakjának megismertetése: a Lk 15, 11-32 részletének műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21) és eljövendő valóság (Mt 6, 9-15). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Isten országa már jelen van Jézusban és eljövendő valóság (Lk 17, 20-21; Mt 6, 9-15)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 3'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 17, 20-21 és a Mt 6, 9-15 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 4'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szövegeket.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 4'	<u>Elmondhatja</u> a perikopák tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 10'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszélik</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 54-56. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21) – szóelemzés

- ❖ **köztetek van:** Jézus az Isten üdvözítő jelenléte; nem látványos külső jelek alapján, hanem hittel kell felismerni

Isten országa eljövendő valóság (Mt 6, 9-15) – szóelemzés

- ❖ **mi Atyánk:** családi hangvételű megszólítás
- ❖ **aki a mennyekben vagy:** Isten mérhetetlenül felülmúlja a világot
- ❖ **szenteltessék meg a te neved:** az emberek ne tagadják meg Istent
- ❖ **jöjjön el a te országod:** az ország fokozatosan kibontakozó valóság
- ❖ **akaratom:** Isten az ember üdvösségét akarja
- ❖ **mindennapi kenyerünket:** a gondviselésben bízva a napi szükséges dolgokat kell kérni
- ❖ **bocsásd meg vétkeinket:** Isten elnéző és megbocsátó
- ❖ **miképpen mi is:** az imádság folyamán kell megbocsátanunk mások vétkeit

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szövegek mondanivalóját: • Mi lehet a perikopák üzenete? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. Megnevezi a szövegek <u>műfaját</u> , elmondja jellemzőiket. 4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 59-60. o. Tk. 37. o. Táblakép, füzet
----------------------	---	--

Táblakép (folytatás)

Párbeszéd: az evangélista által a történeti Jézus tanításának elemeiből alkotott dialógus

Imádság: – ószövetségi mintákra épülő irodalmi alkotás: könyörgés a mennyei Atyához
– a történeti Jézus tanítását követve fogalmazzák meg az első húsvét utáni tanítványok

Az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21) – értelmezés

Jézus azonosítja magát Isten országával. Ez az uralom Isten ajándéka, és szinte észrevétlenül már kezd megvalósulni az ő személyében és tevékenységében.

Isten országa eljövendő valóság (Mt 6, 9-15) – értelmezés

Isten országa egyszerre jelenvaló és eljövendő valóság. Isten üdvözítő akarata Jézusban megnyilvánult, de csak ott válik nyilvánvalóvá, ahol elfogadják Jézus útmutatásait.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: • Kitől tanultuk meg a Miatyánkot? • Miért imádkozzuk nap mint nap? • Mikor jön el Isten országa?	Tk. 60. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a párbeszéd és az imádság műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 17, 20-21 és a Mt 6, 9-15 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 37. és 54-56.59-60. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 37. o. Tk. 54-60. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

19. óra: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége.

Célja: Az Isten országát mint a Jézust elfogadó boldog emberek közösségét bemutató szentírási részlet (Mt 5, 1-12) szóelemzése és szövegértelmezése. A boldogmondás műfaji jellemzői. A szövegértési készség fejlesztése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'+3'	Két tanulót <u>feleltet</u> . Kérdések: 1. felelő: Az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21) 2. felelő: Isten országa eljövendő valóság (Mt 6, 9-15) A részlet műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleleteket <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Isten országa a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 5, 1-12 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a perikopát.	Szentírás
Feldolgozás		
a) Szóelemzés	<u>Hiányos szómagyarázatok kiegészítése</u> (összidő: 20')	
Páros munka: a hiányzó kifejezések azonosítása 7'	1. A tanár egyenként kivetíti a tankönyvben található szómagyarázatokat az értelmezett kifejezés nélkül. A tanulópárok a Szentírás segítségével megkeresik, hogy az egyes magyarázatokhoz melyik kifejezés tartozhat. Füzetükben jegyzetelik a talált kifejezéseket.	Hiányos szómagyarázatok (vetíthető fólia) Szentírás, füzet
Páros munka: ellenőrzés 5'	2. A tanár újra kivetíti egyenként a magyarázatokat. A tanulópárok a tankönyv segítségével ellenőrzik, hogy a magyarázatokhoz a megfelelő kifejezéseket találták-e meg.	Tk. 56-57. o.

Közös ellenőrzés 5'	3. A tanár irányításával közösen is ellenőrzik a megoldást.	Megoldás
Közös munka: a szóelemzések rögzítése 3'	4. A tanár a legfontosabb kifejezéseket kiemeli és a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben <u>rögzíti</u> magyarázatukkal együtt: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 56-57. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **fölment a hegyre:** nem földrajzi adat: az isteni kinyilatkoztatás „helyének” szimbóluma, a Sínai-hegyre emlékeztet
- ❖ **lélekben szegények:** nem a nincstelenekre, hanem egyfajta vallási lelkiületre utal
- ❖ **akik sírnak:** ők azok, akik amiatt keseregnek, hogy még nem vált nyilvánvalóvá Isten országa
- ❖ **éhezik és szomjazzák az igazságot:** az éhség és szomjúság nem csupán anyagi dolgokra, hanem lelki javakra is vonatkozhat; az igazság Isten országának megnyilvánulása
- ❖ **irgalmasok:** az irgalom az isteni ország jele; irgalmas az, aki az ország polgáraként könyörületet gyakorol embertársával szemben
- ❖ **tisztaszívűek:** az izraelita felfogásban a szív az ember gondolat- és érzületvilágának forrását jelképezi, a „tisztaszívű” ember hűséges a szövetség Istenéhez
- ❖ **békeszerzők:** ők azok, akik összhangban élve Istennel azon fáradoznak, hogy az emberek között megvalósuljon a harmonikus együttélés
- ❖ **akiket az igazság miatt üldöznek:** ha valakit Jézus miatt üldöznek, ez hiteles jele annak, hogy már az ország polgára

b) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent a boldogság? • Kik Isten országának tagjai? • Mi célt szolgál a sok ellentmondás? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	Tk. 60. o
	3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit.	Tk. 37. o.
	4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

- Boldogmondás:** – ószövetségi bölcsességi és apokaliptikus írásokól is ismert (pl. Zsolt 33, 12)
- két részből áll: – egy személy vagy megszemélyesített testrész dicsőítése
    - a dicsőítés oka
  - látszólagos ellentmondásokat alkalmaz, hogy téves nézeteket igazítson ki

Értelmezés

A boldogmondások műfajában megfogalmazott részletben Jézus hangsúlyozza, hogy Isten országa ebben a világban van, de nem ebből a világból való. Isten országának tagjai más értékrend szerint élnek, mint e világ fiai, mert tudják, hogy az ország javai mérhetetlenül felülmúlják a földi világ anyagi, szellemei javait.

Befejezés	<u>Házi feladat:</u>	
2'	Megtanulandó: a boldogmondás műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Mt 5, 1-12 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 37. és 56-57.60. o.). Memoriter: a Mt 5, 1-12 szövege. Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 37. o. Tk. 56-57.60. o. Memoriter

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Hiányos szómagyarázatok

Írásvetítővel vetíthető fólia a hiányos szöveggel

Megoldás a magyarázatok vetítésének sorrendjében:

1. fölment a hegyre
2. a szelídek, mert ők öröklék a földet
3. lélekben szegények
4. éheznek és szomjazzák az igazságot
5. békeszerzők
6. irgalmasok
7. tisztaszívűek
8. akik sírnak
9. akiket az igazság miatt üldöznek

A táblára felkerülő kifejezések a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben:

1. fölment a hegyre
2. lélekben szegények
3. akik sírnak
4. a szelídek
5. éheznek és szomjazzák az igazságot
6. irgalmasok
7. tisztaszívűek
8. békeszerzők
9. akiket az igazság miatt üldöznek

Számítógéppel kivetíthető forma: a hiányos szöveg és a megoldás

20. óra: Az ország a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16)**a) Az óra felépítése**

Témája: A Messiás tanítása Isten országáról: az ország a minden embernek felkínált üdvösség.

Célja: Az Isten országát mint a minden embernek felkínált üdvösséget bemutató szentírási részlet (Mt 20, 1-16) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás: ingyenes ajándék az életünkben, hogy faladataink vannak.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Az Isten országát mint a Jézust elfogadó boldog emberek közösségét bemutató részlet (Mt 5, 1-12) szövege (memoriter); műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás (kivéve a memoriterhez)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az Isten országa a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképAz ország a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 3'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 20, 1-16 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 3'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 4'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 10'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 58-59. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **a házigazdához:** a parabolában Isten
- ❖ **munkásokat:** az ő feladatuk, hogy közreműködjenek Isten országa kibontakoztatásában

- ❖ **egy dénárban:** a napi munkabér; a parabolában Isten országának áldásai
- ❖ **... óra:** egy nap 12 egységből állt
- ❖ **tizenegyedik óra:** szokatlan időpont; Isten jóságát jelzi
- ❖ **senki sem fogadott fel:** Isten senkiről sem feledkezik meg
- ❖ **zúgolódni kezdtek:** emberi szempontból sérelmes, hogy egyformán kapnak bért
- ❖ **akarok:** Isten mindenkinek felkínálja az üdvösséget
- ❖ **így lesznek....:** jézusi mondás

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a perikopa üzenete? • Ki a választó és ki a kiválasztott? 	Tk. 60. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A szőlőmunkásokról szóló parabolában Jézus az ország és a terjesztése érdekében végzett munka ajándék voltáról ad tanítást.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mi a jutalmunk, ha szívesen teszünk meg valamit? • Kinek segítünk a legtöbbet, ha örömmel látjuk el feladatainkat, örömmel válaszolunk a hozzánk fordulóknak? 	Tk. 60. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 20, 1-16 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 57-60. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet, tk. 57-60. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

21. óra: Összefoglalás: a Messiás személye, küldetése és tanítása

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás személye, küldetése és tanítása – összefoglalás.

Célja: A Messiás személyéhez, küldetéséhez és tanításához kapcsolódó szentírási szövegek (Lk 4, 16-21; Mk 1, 9-11; Jn 1, 19-34; Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20; Lk 15, 11-32; Lk 17, 20-21; Mt 6, 9-15; Mt 5, 1-12; Mt 20, 1-16) műfajának (életművet bemutató epizód, értelmező látomás, irodalmi portré, szerkesztői összefoglalás, jézusi mondások alapján összeállított beszéd, példázat és parabola, párbeszéd, imádság, boldogmondás), szóelemzésének és szövegértelmezésének átismétlése, az ismeretek megszilárdítása. Felkészülés a számonkérésre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Az Isten országa a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16): a részlet rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	Megadja az óra témáját: összefoglalás, felkészülés a következő óra dolgozatára. A dolgozat témája: A Messiás személye, küldetése és tanítása; formája: fogalmazás.	
Ismétlés		
a) Szóelemzések ismétlése 10'	<u>Páros munka</u> – kifejezések magyarázatának felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre mind a kilenc szövegből egy-egy tanult kifejezést ír. A tanuló párok tagjai kicserélik cédulájukat, majd elmondják egymásnak a kapott szavak magyarázatát – egymás tudásának helyességét ellenőrzik. 	Üres cédulák Szentírás (Füzet, tk. csak ha kell)
b) Értelmezések ismétlése 12-14'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – az értelmezések felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló szabadon választ egy szöveget a kilenc közül, s leírja fejből annak értelmezését a füzetébe. A tanár felolvastat egy-egy értelmezést mind a kilenc szöveg esetén. Közösén megbeszéljük, kiegészítjük, pontosítjuk a hallottakat. 	Füzet üres oldala
c) Műfajok ismétlése 10-11'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – a műfajok felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre felír egy általa választott műfajt jellemző mondatot. A tanár összeszedi, összekeveri, újra húzat a tanulókkal. A tanulók felolvassák a cédulájukon szereplő mondatot, s megmondják, melyik műfaj sajátossága. 	Üres cédulák (Tk., füzet)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Átismétlendő: a Messiás személye, küldetése és tanítása – a szentírási szövegekkel kapcsolatban tanult ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 33-60. o.). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; fogalmazás típusú dolgozat, segédeszköz: Szentírás).	Füzet, tk. 33-60. o.

22. óra: Számonkérés a Messiás személyéhez, küldetéséhez és tanításához kapcsolódó szentírási szövegekből

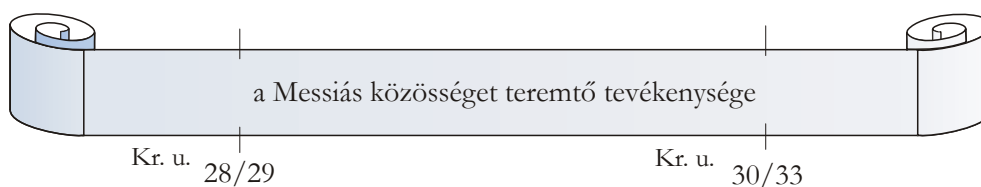
a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés a Messiás személyéhez, küldetéséhez és tanításához kapcsolódó szentírási szövegekből.

Célja: A tanult szentírási szövegek számonkérése: fogalmazás a Lk 4, 16-21; Mk 1, 9-11; Jn 1, 19-34; Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20; Lk 15, 11-32; Lk 17, 20-21; Mt 6, 9-15; Mt 5, 1-12; Mt 20, 1-16 szövelemzéséből, szövegértelmezéséből.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök								
Számonkérés										
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> • Mi jellemzi a boldogmondásokat? • Mi a Messiás eljövételének célja? • Mi jellemzi a parabolát? A tanulók válaszaikhoz használhatják a Szentírást, a tan-könyvet, füzetet.	Tk. 33-60. o. Szentírás Tk., füzet								
b) A dolgozat bevezetése 3'	1. A tanár lapokat oszt a fogalmazáshoz, közben a Szentírás kivételével mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Beosztja a csoportokat (A, B, C, D). 3. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat formája: fogalmazás. • Szentírást lehet használni (mást nem). • Munkaidő: 35'. • Elmondja és a táblára is felírja a csoportok feladatát: A: Jn 1, 19-34; B: Mt 6, 9-15; C: Lk 15, 11-32; D: Mt 5, 1-12	Lapok a fogalmazáshoz Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál) Táblakép								
<u>Táblakép</u>										
<u>Címek:</u> <table><tr><td>A csoport</td><td>A Messiás személye: az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)</td></tr><tr><td>B csoport</td><td>Isten országa mint eljövendő valóság (Mt 6, 9-15)</td></tr><tr><td>C csoport</td><td>A szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)</td></tr><tr><td>D csoport</td><td>Az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)</td></tr></table>			A csoport	A Messiás személye: az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)	B csoport	Isten országa mint eljövendő valóság (Mt 6, 9-15)	C csoport	A szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)	D csoport	Az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)
A csoport	A Messiás személye: az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)									
B csoport	Isten országa mint eljövendő valóság (Mt 6, 9-15)									
C csoport	A szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)									
D csoport	Az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)									
c) Dolgozatírás 35+1'	1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat.	Szentírás								
Befejezés 1'	<u>Házi feladat:</u> nincs.									

3. A MESSIÁS KÖZÖSSÉGET TEREMTŐ TEVÉKENYSÉGE

- 23. óra: Bevezetés: Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában
- 24. óra: Számonkérés a Jézus korabeli Izrael vallási közösségének tagolódásából; a tizenkettő kiválasztása (Mk 3, 13-19)
- 25. óra: Péter (Mt 16, 13-20)
- 26. óra: A hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16)
- 27. óra: A látszólag kívülállók (Mk 9, 38-41)
- 28. óra: Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27)
- 29. óra: Zakeus, a vámos (Lk 19, 1-10)
- 30. óra: A bűnös nő (Lk 7, 36-50)
- 31. óra: A határtalan messiási szeretet (Mt 5, 38-48)
- 32. óra: Számonkérés a Messiás közösséget teremtő tevékenységét bemutató szentírási szövegekből

23. óra: Bevezetés: Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás közösséget teremtő tevékenysége – történeti bevezetés.

Célja: Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában (Kr. u. 28/29 - Kr. u. 30/33). Olvasott szöveg megértése a „tanulásút” módszerével. Önálló tanulási stratégiák fejlesztése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 3'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéljük az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéljük meg.	Dolgozatok javítva Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában: történeti bevezetés. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Bevezetés – Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában

Bevezetés a csoportmunkába

A „tanulásút” módszer bevezetése 3'	Röviden ismerteti a tankönyvi bevezető szöveg feldolgozási módszerét: <ul style="list-style-type: none"> a tanulók 3-4 fős csoportokban dolgoznak; a feldolgozás 4 lépésből áll (= 2 állomás 1-1 feladattal, illetve ezek ellenőrzése): ha egy csoport végzett egy feladattal, ill. annak ellenőrzésével, akkor megkaphatja a következő lépéshez szükséges borítékot; fontos, hogy megfelelő hatékonysággal dolgozzanak, mert a következő órán számonkérés lesz ebből az anyagból. 	
Csoportok kialakítása 2'	3-4 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal, kiszámolással vagy ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkártyák
A szöveg feldolgozása 4 lépésben (össz. 21')	Cél: Az önálló tanulás képességének fejlesztése. Mialatt a csoportok dolgoznak, a tanár körbejár közöttük, szükség esetén segít.	
5'	1. Csoportonként egy tanuló kimegy az 1. állomás borítékjáért (az 1. állomás feladata: hiányos szöveg kiegészítése). A csoportok megoldják a feladatot.	1. sz. boríték
4'	2. Csoportonként egy tanuló kimegy az 1. állomás feladatának ellenőrző (2. sz.) borítékjáért. A csoportok ellenőrzik megoldásukat.	2. sz. boríték Tk. 61-63. o.

8'	3. Csoportonként egy tanuló kimegy a 2. állomás borítékjáért (a 2. állomás feladata: kérdésekre megkeresni adott szövegben a választ). A csoportok megoldják a feladatot.	3. sz. boríték Tk. 61-63. o.
4'	4. Csoportonként egy tanuló kimegy a 2. állomás feladatának ellenőrző (4. sz.) borítékjáért. A csoportok ellenőrzik megoldásukat.	4. sz. boríték Tk. 61-63. o.
Közös ellenőrzés, az ismeretek megszilárdítása 10'	<u>Ismétlő kérdésekkel</u> megszilárdítja, elmélyíti az új ismereteket, tisztázza a fogalmakat. A tanulókat felszólítja: ha hiányosak a jegyzeteik, egészítsék ki (ő maga most nem ír a táblán). <ul style="list-style-type: none"> • Mit tudunk a főtanácsról? • Mi a főpap feladata? • Kinek a törzséből származtatják a papokat? A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.	Tk. 61-63. o. Füzet Tk., füzet
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Izrael vallási közösségének tagolódása Jézus korában – történeti bevezetés (a füzet jegyzete, tk. 61-63 o.). Következő órán írásbeli számonkérés az óra anyagából (20'; segédeszköz: nincs).	Füzet, tk. 61-63 o.

b) Háttéranyagok

Borítékok

A borítékokat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

1. sz. boríték

1. állomás

Hová illenek a szövegben a következő szavak, kifejezések?

Kérem, hogy ne a lapra, hanem a füzetetekbe jegyzeteljete!

a) törvénytudók	d) ajtónállóként	g) tanúságtevő szerepeit	j) országrészt	m) mózesi törvény
b) 71 tagot	e) rabbi	h) Lévi törzséből	k) főpapokból	n) Kaifás József
c) szentély	f) főpap	i) csak egy	l) áldozatbemutatót	o) bírói

Az egyetemes papi küldetés tudatában élő Izrael fontosabb ..... (1) és feladatait Jézus korában a főtanács intézménye, illetve a főpapok, a papok, a leviták és az írástudók csoportjai jelenítették meg.

A *főtanács* (nagytanács, vének tanácsa, gör. *szünedrion*) a zsidó nép legfőbb irányító testülete volt, amelynek élén a főpap állt. A főtanács tényleges hatalma az uralkodó személyétől függött: így például Nagy Heródes idejében csak látszólagos volt e hatalom. A főtanács intézménye valószínűleg a perzsa korban jött létre, de befolyása csak a Makkabeusok uralma alatt kezdett növekedni. A ..... (2) számláló testület Jézus korában három csoportból állt: a vénekből, a ..... (3) és az írástudókból. A görög *preszbüterosz* (idősebbik, vénebb) szóról elnevezett vének a nép legtekintélyesebb képviselői voltak azok közül, akik nem a papi nemzetségből származtak. A főpapok csoportjába a leváltott, illetve visszavonult főpapok tartoztak, valamint azoknak a családoknak a tagjai, amelyekből a főpapokat választották. Az írástudók a ..... (4) magyarázói voltak, és rendszerint a farizeusok vallási pártjához tartoztak. A főtanács a római uralom alatt vallási vonatkozásban teljesen szabadon rendelkezhetett, polgárjogi kérdések esetén azonban figyelembe kellett vennie a rómaiak korlátozó intézkedéseit.

A ..... (5) a főtanács élén álló pap, akinek felügyelete alá tartozott a templom, az istentisztelet és az istentiszteletet végző személyzet. Ő mutatta be naponta az áldozatot (Kiv 29,42), és az engesztelés napjára előírt szertartások végzése (Lev 16,2-től) is rá hárult. Annak ellenére, hogy a főpapi tisztség valószínűleg csak a babiloni fogság idején alakult ki, az úgynevezett papi irat szerzője a Lévi törzsből származó Áront, azaz Mózes testvérét tekinti az első főpapnak (Kiv 28; 30,10). A törvény szerint a főpap tisztsége haláláig tartott, s hivatalban egyszerre ..... (6) főpap lehetett. Többször előfordult azonban, hogy a politikai hatalom leváltotta a főpapot, aki viszont leváltása után is megőrizhette befolyását. Jó példa erre Annás, akit fiai követtek a főpapi székhelyen. Jézus nyilvános működése idején a Kajaf nemzetségből származó ..... (7) gyakorolta a főpapi tisztséget, aki Kr. u. 18-tól 36-ig volt hivatalban. – Az Újszövetségben a többes számú „főpapak” kifejezésen a Heródes vagy a római helytartó által leváltott személyeket kell értenünk, illetve azoknak az előkelő családoknak a tagjait, akik közül a főpapot választották.

A *papok* azok a többnyire ..... (8) származó személyek (vö. Szám 18, 23-24; de 1 Kir 12,31), akik az istentisztelet alkalmával a tanítást és az ..... (9) végezték, illetve a templom javait kezelték vagy felügyelték. A papság intézményének eredetét homály fedi. A Kivonulás könyvének szerzője szerint az izraelita papság Mózes testvérével, Áronnal kezdődik, aki maga is levita volt (Kiv 28, 40-41). Ez azonban nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy Izraelben már korábban is voltak papok. Valószínű, hogy a páttriárkák korában az istentiszteleti cselekményeket (áldozatbemutatás, Isten áldásának közvetítése, az imádság vezetése stb.) a családfők vagy a törzsek vezetői végezték. A papság intézményének kialakulása és megszilárdulása csak Dávid király idejében kezdődött, amikor a jeruzsálemi ..... (10) vallási központtá lett egész Izrael számára. Az izraelita zsidó papság a fogság utáni időben 24 papi osztályra vagy nemzetségre oszlott. E tagolódás eredetét a Krónikák könyvének szerzője Dávid királyra vezeti vissza (vö. 1 Krón 24). A papi osztályok szolgálatuk rendjét sorsvetéssel állapították meg (1 Krón 24; Lk 1,8-tól).

A *leviták* a papokhoz hasonlóan Lévinek (Ter 29,34) az utódai. A 12 törzs rendszerében ők nem kaptak külön ..... (11), mert papi szolgálatra lettek kiválasztva (vö. Szám 18, 23-24). A leviták és a papok szerepe a Kr. e. 7. századig nem határolódott el világosan egymástól. Amikor azonban Jozija király Kr. e. 622 körül vallási reformot vezetett be, és a jeruzsálemi templomot tette a Jahve-kultusz központjává, megváltozott a helyzet. Minthogy a reform értelmében csak Jeruzsálem számított törvényes istentiszteleti helynek, a vidéki levita papok elvesztették korábbi szerepüket, jövedelmüket, és alárendelt helyzetbe kerültek: a továbbiakban énekesként, ... (12), a templomi kincstár őréként vagy vallásoktatóként segítettek a jeruzsálemi papságot (vö. 1 Krón 25-26; Neh 8,7-től). A Számok könyvének szerzője szerint először Áron fiai lettek papok, a leviták pedig csak később kaptak megbízást arra, hogy Áron fiainak szolgálatára legyenek (Szám 3, 5-10).

Az *írástudók* (törvénytanítók, ... (13) a mózesi törvény magyarázatában jártas személyek voltak. Mivel Mózes öt könyve a polgári életre is érvényes törvénygyűjtemény volt, az írástudók egyúttal jogi, ... (14) gyakorlatot is folytattak. Rendjük a próféták aranykora után, a babiloni fogságot követő időszakban alakult ki. Nagy példaképük Ezdrás volt (Ezdr 7, 6.10). A nép tiszteletteljes megszólításában a rabbi nevet kapták. A héber és arám *rab* (nagy ember, úr) szó alapján a ..... (15) kifejezés jelentése: uram, mesterem. Nagy Heródes uralkodása alatt két híres írástudó működött Palesztinában: a mérsékelt irányzatot képviselő Hillél és a szigorúbb felfogást valló Sammaj.

Az evangéliumokból kiviláglik, hogy Jézus elsősorban Izrael hierarchikusan tagolódó, tanúságtevő közösségének a megújításán fáradozott (vö. Mt 10,6; 15,24). Tény azonban az is, hogy e munkája idején kapcsolatba került olyanokkal is, akik nem tartoztak a választott néphez: adott esetben megdicsérte a pogányok hitét, és a messiási közösség áldásaiban részesítette őket (vö. Mt 8,10; 15,28; Lk 7,9). Ez azt mutatja, hogy a megújított Izrael közösségébe nem csupán azokat akarta egybegyűjteni, akik nemzeti és vallási szempontból zsidók voltak, hanem mindazokat, akik elfogadták az ország jelenvalóságáról szóló örömhírt, és hajlandók voltak erről tanúságot tenni.

Ha elkészültetek a feladattal, gyertek a következő borítékért, hogy megnézzétek, hány találatotok van!

---

2. sz. boríték

Az 1. állomás ellenőrzése

Gratulálunk a feladat megoldásához!

A helyes válaszokat a tankönyv 61-63. oldalán találjátok. Nézzétek meg, hány kifejezést sikerült a megfelelő helyre illeszteni!

Ha készen vagytok az ellenőrzéssel, jöhettek a következő feladatot tartalmazó borítékért!

Megoldás

1 – g; 2 – b; 3 – k; 4 – m; 5 – f; 6 – i; 7 – n; 8 – h; 9 – l; 10 – c; 11 – j; 12 – d; 13 – a; 14 – o; 15 – e

3. sz. boríték

---

2. állomás

Nagyon ügyesek voltatok, eljutottatok a következő állomáshoz.

Keressétek ki a tankönyv 61-63. oldaláról a következő kérdésekre a válaszokat. A füzetetekben röviden jegyzeteljétek is. Hasznos, ha megadjátok azoknak a soroknak a számát, ahol a válasz található, megkönnyíti majd megoldásotok ellenőrzését.

Ismét kérem, hogy ne a lapra, hanem a füzetetekbe jegyzeteljétek!

---

1. Jézus korában milyen fontosabb csoportok látták el a tanúságtételt?
  2. Mi volt a zsidó nép legfőbb irányító testülete?
  3. Kitől függött a főtanács hatalma?
  4. Hány tagból állt a főtanács?
  5. Milyen területen rendelkezett a főtanács szabadon a római uralom idején?
  6. Mit felügyelt a főpap?
  7. Hány főpap lehetett egyszerre a törvény szerint?
  8. Ki volt a főpap Jézus idejében?
  9. Kinek a törzséből származnak a papok?
  10. Mi volt a feladatuk a papoknak?
  11. Mikor határolódik el a papok és a leviták szerepe?
  12. Mi a feladatuk a levitáknak?
  13. Kik az írástudók?
  14. Milyen gyakorlatot folytattak az írástudók?
  15. Mán fáradozott Jézus az evangéliumok szerint?
-

Ha megtaláltátok és fel is jegyeztétek a válaszokat, jöhettek a következő borítékért, amely a megoldást tartalmazza.

---

4. sz. boríték

A 2. állomás ellenőrzése

Örülök, hogy már a válaszok ellenőrzésénél jártok!

Ellenőrizték a kérdésekre adott válaszaitokat, hogy lássátok, milyen ügyesen dolgoztatok!

---

1. A főtanács, főpapok, leviták, írástudók csoportjai.	<u>61. o. a) pont</u> 11. sor
2. A főtanács.	13. sor
3. Az uralkodó személyétől.	14. sor
4. 71 tagból.	17. sor
5. Vallási vonatkozásban.	<u>62. o.</u> 5. sor
6. A templomot, az istentiszteletet és az istentiszteletet végző személyzetet.	8-9. sor
7. Egyszerre csak egy.	13-14. sor
8. A Kajaf nemzetségből származó Kaifás József.	16-17. sor
9. Lévi törzséből.	21. sor
10. Istentiszteletek alkalmával tanítottak, végezték az áldozatbemutatást, kezelték és felügyelték a templom javait.	22-23. sor
11. Kr. e. 7. századtól.	36. sortól
12. Énekesek, ajtónállók, a kincstár őrői, vallásoktatók.	41. sor
13. A mózesi törvény magyarázatában jártas személyek.	45-46. sor
14. A törvényt magyarázat mellett jogi és bírói gyakorlatot.	<u>63. o.</u> 1. sor
15. Izrael tanúságtevő közösségének megújításán.	7-8. sor

Gratulálok az eredményhez, remélem, megértettétek a bevezető szöveget!

Ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni úgy, hogy egy csoportba 3-4 tanuló kerüljön.

24. óra: Számonkérés a Jézus korabeli Izrael vallási közösségének tagolódásából; a tizenkettő kiválasztása (Mk 3, 13-19)

a) Az óra felépítése

Témája: Számonkérés a Jézus korabeli Izrael vallási közösségének tagolódásából. A szoros értelemben vett tanítványi kör – a tizenkettő kiválasztása.

Célja: A Jézus korabeli Izrael vallási közösségének tagolódásáról tanult ismeretek írásbeli számonkérése. A tizenkettő kiválasztását bemutató szentírási szöveg (Mk 3, 13-19) szövelemzése és szövegértelmezése. A neveket tartalmazó lista műfaji jellemzői.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> Milyen tagolódás jellemezte Jézus korában Izraelt? Ki volt a főpap? Mikor határolódik el a papok és a leviták szerepe? Mi volt a leviták feladata? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 61-63. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 2'	1. Beosztja a csoportokat (A, B), közben mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. Segédeszközt nem lehet használni. Munkaidő: 20'. 3. Kiosztja a feladatlapokat.	Dolgozatkérdések (A/B csoport) Feladatlapok (A/B csoport) Értékelőlapok (A/B csoport)
c) Dolgozatírás 20+1'	1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszédi a kész dolgozatokat.	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A szoros értelemben vett tanítványi kör – a tizenkettő kiválasztása (Mk 3, 13-19). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A tizenkettő kiválasztása (Mk 3, 13-19)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 3, 13-19 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás

3. A Messiás közösséget teremtő tevékenysége

Feldolgozás

a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 65-67. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **akiket ő akart:** Jézus szabadsága a választásban
- ❖ **létrehozta...**: a választottaknak Jézus társaságában kell felkészülniük eljövendő feladatukra
- ❖ **a Tizenkettőt:** szimbolikus szám, a 12 törzsre utal
- ❖ **apostol:** görög 'küldök'; Jézus igehirdetői feladatra küldi választottait

c) Értelmezés 5'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a perikopa üzenete? • Milyen programot fogalmaz meg? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit. 4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 70. o. Tk. 64. o. Táblakép, füzet
---------------------	---	---

Táblakép (folytatás)

Neveket tartalmazó lista:

- királyok, nemzetségek, vallási csoportok tagjainak nevét felsoroló gyűjtemény
- a szóbeli hagyomány őrizte meg – csak megközelítően pontos

Értelmezés

Az apostolok meghívásáról szóló bibliai részlet neveket tartalmazó lista. Azt mutatja, hogy a Messiás egy kisebb közösséget választ ki, akik majd Isten új népének magjává válnak.

Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a neveket tartalmazó lista műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Mk 3, 13-19 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 64. és 65-67.70. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk 64. o. Tk. 65-67.70. o.
-----------------	--	--

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Dolgozatkérdések**A csoport**

1. Ismertesd a főtanács ismérveit (tagok, csoportjai, hatalma, létrejötte, feladata)!
2. Kik az írástudók (fő ismérvük, nevük, gyakorlatuk)?

B csoport

1. Ismertesd a főpapi intézmény ismérveit (feladatai, jellemzői, konkrét személyek)!
2. Ismertesd a papokra vonatkozó legfontosabb ismereteket (eredetük, feladatuk)!

Feladatlapok (A és B csoport)

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

Értékelőlapok**A csoport**

Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1. Ismertesd a főtanács ismérveit (tagok, csoportjai, hatalma, létrejötte, feladata)!	7 pont	71 tagból áll	1 p
		élén a főpap	1 p
		vének, főpapok, írástudók	1 p
		perzsa korban jött létre	1 p
		hatalma az uralkodó személyétől függött	1 p
		vallási vonatkozásban önálló	1 p
		polgárjogi kérdésekben hatalma korlátozott	1 p
2. Kik az írástudók (fő ismérvük, nevük, gyakorlatuk)?	4 pont	törvény magyarázatában jártasak	1 p
		név: rabbi = nagy ember, úr	1 p
		jogi és	1 p
		bírói gyakorlat	1 p

A dolgozat értékelése:

10-11 pont **5**; 8-9 pont **4**; 6-7 pont **3**; 4-5 pont **2**; 1-3 pont **1**

B csoport

Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1. Ismertesd a főpapi intézmény ismérveit (feladatai, jellemzői, konkrét személyek)!	7 pont	a főtanács élén áll	1 p
		felügyeli a templomot	1 p
		az istentiszteletet	1 p
		az istentiszteletet végző személyzetet	1 p
		hivatalban egyszerre csak egy lehet	1 p
		Mózes testvére, Áron volt az első	1 p
2. Ismertesd a papokra vonatkozó legfontosabb ismereteket (eredetük, feladatuk)!	4 pont	Jézus korában Kaifás József	1 p
		Lévi törzsből származnak	1 p
		istentiszteleten tanítás	1 p
		áldozatbemutató	1 p
		templom javainak kezelése	1 p

A dolgozat értékelése:

10-11 pont **5**; 8-9 pont **4**; 6-7 pont **3**; 4-5 pont **2**; 1-3 pont **1**

25. óra: Péter (Mt 16, 13-20)

a) Az óra felépítése

Témája: A szoros értelemben vett tanítványi kör – Péter.

Célja: A Péter szerepét bemutató szentírási részlet (Mt 16, 13-20) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás kapcsolódásunkra a plébániai közösséghez.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A tizenkettő kiválasztásáról szóló szöveg (Mk 3, 13-19) műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A szoros értelemben vett tanítványi kör – Péter (Mt 16, 13-20). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Péter (Mt 16, 13-20)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 16, 13-20 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 3'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 10'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 68-70. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **a Krisztus, az élő Isten Fia:** Jézus istenfiúságát feltámadása után ismerték fel tanítványai
- ❖ **a test és vér:** Péter a kinyilatkoztatás erejében ismeri fel Jézus messiási voltát

- ❖ **kőszikla:** ezt a nevet valószínűleg Jézus alkotta meg: Péter feladatát jelzi vele, melyre Isten teszi őt majd alkalmassá
- ❖ **egyházamat:** az isteni országról tanúságot tevő közösség
- ❖ **az alvilág kapui:** az élet ellenpólusa
- ❖ **a mennyek országának kulcsait:** szókép, a hatalom átruházásának jelképe
- ❖ **megkötsz ... feloldasz...:** elítélni, illetve felmenteni

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a perikopa üzenete? • Miben mutatkozott meg Péter „szikla” mivolta? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 70-71. o. Táblakép, füzet
----------------------	---	--

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A Péter szerepét bemutató részlet összetett műfajú elbeszélés (pl. jézusi mondás, boldogmondás, eredetmagyarázat stb. ötvözte) – az egyház „alapítólevele”. A szövegből kiderül, hogy Jézus különleges szerepet szánt közösségében Péternek. A szikla a Messiást elfogadó Péter hite, mely nem az ő emberi teljesítménye, hanem Isten ajándéka.

Aktualizálás 6'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Miben lehetünk segítségére a helyi lelkipásztornak? • Miért fontos, hogy részt vegyünk a plébánia életében? 	Tk. 71. o.
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 3'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszélik az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszélik meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlapok (A/B csoport)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 16, 13-20 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 68-71. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet; tk. 68-71. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

26. óra: A hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16)**a) Az óra felépítése**

Témája: A tág értelemben vett tanítványi kör – a hetvenkettő kiválasztása.

Célja: A hetvenkettő kiválasztását bemutató szentírási részlet (Lk 10, 1-16) szóelemzése és szövegértelmezése. A tanítványi missziót bemutató epizód műfaji jellemzői. Reflektálás arra, hogy világi személyként is feladatunk a tanúságtétel.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Péter szerepét bemutató rész (Mt 16, 13-20) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A tág értelemben vett tanítványi kör – a hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképA hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 10, 1-16 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 3'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 10'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 72-74. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **hetvenkettőt:** szimbolikus szám (vö. Ter 10), a választottak az emberiség egészét képviselik
- ❖ **az aratnivaló sok:** az aratás Isten népének végidőbeli összegyűjtése
- ❖ **kérjétek...:** a küldöttek sikerét Isten szavatolhatja
- ❖ **ne vigyetek...:** nem betű szerint értendő; Istenbe vetett bizalmat kér Jézus
- ❖ **békesség...:** a tanítvány Isten áldását viszi a házba
- ❖ **egyétek, amit elétek tesznek:** fogadják el a vendéglátók gondoskodását
- ❖ **port is lerázzuk:** jelképes cselekedet: elhatárolódás az örömhírt elutasítóktól

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Kire hivatkoznak az első keresztények küldetésük teljesítésekor? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit. 4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 77. o. Tk. 64. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	---

Táblakép (folytatás)Tanítványi missziót bemutató epizód:

- az evangélisták alkotják a hagyományt szabadon kezelve – nem céljuk a történeti pontosság
- a történeti Jézustól eredő mondásokon alapulnak
- céljuk: igazolni a tanítványok küldetésének jézusi eredetét, kiemelni igehirdetői munkájuk jellemzőit

Értelmezés

A leírás tanítványi missziót bemutató epizód. Jézus követői húsvét után megértik, nem csupán Izrael házának elveszett juhaihoz van küldetésük, hanem az egész emberiséghez. Ezt a küldetés-tudatot a húsvét előtti Jézus akaratára vezetik vissza.

Aktualizálás 5-7'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Kik a 72 tanítvány mai utódai? • Milyen feladatuk van ma is a tanítványoknak? 	Tk. 78. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a tanítványi missziót bemutató epizód műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 10, 1-16 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 64. és 72-74.77-78. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 64. o. Tk. 72-78. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: „Ti adjatok nekik enni”

27. óra: A látszólag kívülálló (Mk 9, 38-41)

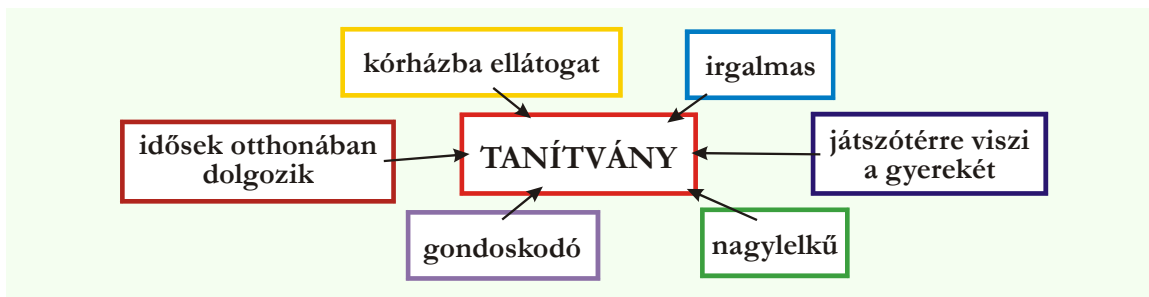
a) Az óra felépítése

Témája: A tág értelemben vett tanítványi kör – a látszólag kívülálló.

Célja: A látszólag kívülállóról szóló szentírási részlet (Mk 9, 38-41) szóelemzése és szövegértelmezése. A katekézis műfaji jellemzői. Reflektálás arra, hogy a bűn okozta emberi nyomorúsággal szemben küzdő valamennyi ember Krisztus tanítványa.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16): a részlet műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, a legfontosabb szavak elemzése és összefoglaló értelmezés a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Bevezetés – asszociációs előkészítés 5'	<ul style="list-style-type: none"> A tanár – egyéni munka keretében – a tanulókkal két kifejezést írat a füzetükbe, mely a tanítvány szóról eszükbe jut. Minden tanuló kiválaszt egyet, kimegy és felírja a tábla egy kijelölt részére. Az asszociációs vázlat a táblán marad az aktualizálásig. 	Füzet Tábla

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A tág értelemben vett tanítványi kör – a látszólag kívülálló (Mk 9, 38-41). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet
---------------------------------	---	-----------------

Táblakép (folytatás)

A látszólag kívülálló (Mk 9, 38-41)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 9, 38-41 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás

Feldolgozás			
a) A szöveg tartalmának felidézése	3'	<u>Elmondattja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés	8'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 75-76. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **a te nevedben:** Jézus megbízásából, az ő szándéka szerint cselekedni
- ❖ **ördögöt:** a bűnök következményeinek megszemélyesítése; a betegségek okozói
- ❖ **űz:** irgalom gyakorlásával megszabadít
- ❖ **aki nincs ellenünk, velünk van:** közmondásszerű idézet Jézustól; ha az ember nem is vallja magát tanítványnak, tettei alapján az országot megvalósító tanítványok közé tartozhat
- ❖ **pohár vizet...:** az is, aki akár a legcsekélyebb mértékben is segít

c) Értelmezés	10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen szolgálatokat emel ki az evangélista? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit. 4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 77-78. o. Tk. 64. o. Táblakép, füzet
---------------	-----	--	--

Táblakép (folytatás)

- Katekézis:
- a történeti Jézus mondásait és cselekedeteit felidéző beszéd
  - célja a szűkebb vagy bővebb tanítványi kör oktatása

Értelmezés

A részlet tanítása: nem csak azok tartoznak a Messiás tanítványi köréhez, akik ezt megvallják, hanem azok is, akik nem ismerik őt, de cselekedeteik összhangban vannak tanításával.

Aktualizálás	5-6'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és az óra eleji asszociációs vázlat segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Ismernek-e olyan embereket, akik nem tartoznak egyik keresztény felekezethez sem, mégis önzetlenül segítenek? 	Tk. 78. o. Asszociációs vázlat a táblán
Befejezés	2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a katekézis műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Mk 9, 38-41 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 64. és 75-78. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 64. o. Tk. 75-78. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

28. óra: Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27)

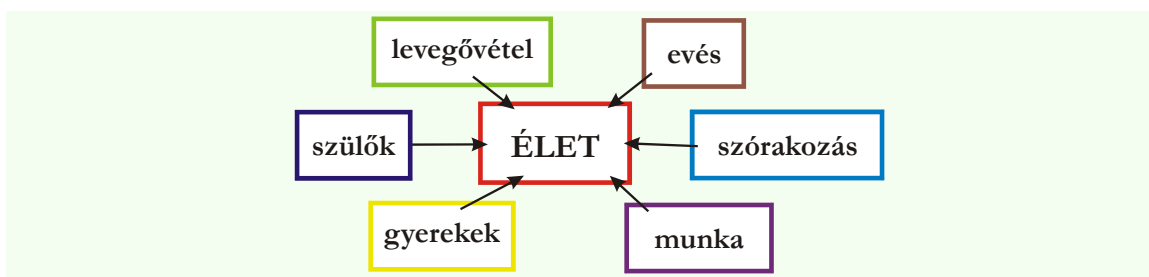
a) Az óra felépítése

Témája: A tág értelemben vett tanítványi kör – Jézus követésének feltétele.

Célja: Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27): a katekézis szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a világ nyújtotta látszatbiztonságra, az Istenbe vetett bizalomra, a kereszthordozásra.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A látszólag kívülálló (Mk 9, 38-41): a részlet műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, a legfontosabb szavak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Bevezetés – asszociációs előkészítés 5'	<ul style="list-style-type: none"> A tanár – egyéni munka keretében – a tanulókkal két olyan kifejezést írat a füzetükbe, amely az élet szóról eszükbe jut. Minden tanuló kiválaszt egyet, kimegy és felírja a tábla egy kijelölt részére. Az asszociációs vázlat a táblán marad az aktualizálásig. 	Füzet Tábla

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A tág értelemben vett tanítványi kör – Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet
---------------------------------	---	-----------------

Táblakép (folytatás)

Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 9, 23-27 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás

Feldolgozás				
a)	A szöveg tartalmának felidézése	3'	<u>Elmondattja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b)	Szóelemzés	8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 76-77. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **mindenkihez:** Jézus mindenkit tanítványává akart tenni
- ❖ **vegye föl keresztjét....:** a kereszt kivégzőeszköz; aki vállára vette, mindennel leszámolt, csak Istenben bízhatott; Jézus nem önsanyargatásra buzdít, hanem az Istenbe vetett bizalomra
- ❖ **aki meg akarja menteni életét, elveszíti azt:** aki görcsösen ragaszkodik a földi léthez, s nem törődik Isten országával, rossz úton jár
- ❖ **az Emberfia is szégyellni fogja:** antropomorf kifejezés: buzdítás, hogy ne rekesszük ki magunkat Isten országából

c) Értelmezés	10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent a keresztthordozás? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 78. o. Táblakép, füzet
---------------	-----	---	-------------------------------

Táblakép (folytatás)Értelmezés

A részlet műfaja katekézis. Jézus tanítványai mindazok, akik naponta felveszik keresztjüket, azaz szabaddá válnak a földi értékek vonzásától, és úgy vállalják a földi lét elkerülhetetlen megpróbáltatásait, hogy közben Istenben bíznak.

Aktualizálás	5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és az óra eleji asszociációs vázlat segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen biztosítékok vannak életünkben? • Kiben bízunk a legjobban? Miért? 	Tk. 78. o. Asszociációs vázlat a táblán
Befejezés	2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mk 9, 23-27 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 76-78. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet; tk. 76-78. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

29. óra: Zakeus, a vámos (Lk 19, 1-10)

a) Az óra felépítése

Témája: A mindenki előtt nyitott messiási közösség – Zakeus, a vámos.

Célja: A Zakeusról szóló elbeszélés (Lk 19, 1-10) szóelemzése és szövegértelmezése. A találkozás-elbeszélés „műfaji” jellemzői. Reflektálás a figyelmes és kitüntető szeretet életalakító hatására.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27): rövid tartalom, a legfontosabb szavak elemzése és összefoglaló értelmezés a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Bevezetés – képmeditáció 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> tanári kérdésekkel irányítva Habdank Zakeus c. festményéről: <ul style="list-style-type: none"> Mit tudhatunk meg a kép alapján erről az emberről? Miért kucorog a fán? Mit mutat az arckifejezése? 	Habdank festménye
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A mindenki előtt nyitott messiási közösség – Zakeus, a vámos (Lk 19, 1-10). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Zakeus, a vámos (Lk 19, 1-10)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 19, 1-10 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 3'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 8'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 79-80. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **a vámosok feje:** rómaiak számára szedte az adót, rendszerint többet; bűnös ember
- ❖ **szerette volna látni...**: komolyan érdeklődik; ennek jele az is, hogy felmászik a fára
- ❖ **arra kellett mennie ... fölnézett...**: Jézus bűnösöket megmentő akarata
- ❖ **örömmel befogadta:** a vámos megszabadult a földi javak rabságából

- ❖ **vagyonom felét...**: szabaddá válva meg tudja osztani értékeit másokkal
- ❖ **üdvösség**: az irgalmas jézusi szeretet
- ❖ **megkeresse és megmentse**: Jézus a jó Pásztor

c) Értelmezés 8'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent a megtérés? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	Tk. 85. o.
	3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit.	Tk. 64. o.
	4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Találkozás-elbeszélés:

- nem alkot önálló műfajt; az ilyen bibliai részletek témája hasonló
- Jézus találkozik egy vagy több emberrel, akiknek az esemény hatására megváltozik az élete

Értelmezés

A részlet műfaja találkozás-elbeszélés. Jézus személyiségének varázsával bűnbánatra, megtérésre vezetett olyan embereket, akik bűnös életvitelük miatt távol kerültek Istentől.

Aktualizálás 7'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Vannak-e a te környezetemben „Zakeusok”? • Őket hogyan vezeti el Jézus a megtérésre? 	Tk. 86. o.
Befejezés 3'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: a találkozás-elbeszélés jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 19, 1-10 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 64. és 79-80.85-86. o.). Memoriter : a Lk 19, 1-10 szövege. Következő órán felelés szóban. Szorgalmi házi feladat: Írjanak levelet Zakeus nevében egy barátjának a történetéről.	Füzet Tk. 64. o. Tk. 79-86. o. Memoriter

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Habdank festménye: Zakeus

30. óra: A bűnös nő (Lk 7, 36-50)

a) Az óra felépítése

Témája: A mindenki előtt nyitott messiási közösség – a bűnös nő.

Célja: A bűnös nőről szóló találkozás-elbeszélés (Lk 7, 36-50) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás arra, hogy Jézus a mai világban a mi közreműködésünkkel gyakorolja megbocsátó irgalmát.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Kapcsolódás az előző órához: a szorgalmi hf. megbeszélése 5'	Az előző órán feladott szorgalmi hf. megbeszélése: felolvastatja az elkészült leveleket, a legjobbakat kiteszik a faliújságra.	Füzet, faliújság
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Zakeus megtéréséről szóló elbeszélés (Lk 19, 1-10) szövege (memoriter); „műfaji” jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás (kivéve a memoriterhez)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A mindenki előtt nyitott messiási közösség – a bűnös nő (Lk 7, 36-50). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A mindenki előtt nyitott messiási közösség – a bűnös nő
(Lk 7, 36-50)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 7, 36-50 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulókkal <u>felolvastatja</u> a szöveget dramatizálva (evangélista, Simon farizeus, Jézus, asztaltársak).	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 3'	<u>Elmondhatja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 6-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 81. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **bűnös asszony:** feltehetőleg egy utcanő
- ❖ **kenetet hozott:** olaj, mely a vendég felfrissülését szolgálta
- ❖ **megtörölte hajával:** a megalázkodás jele
- ❖ **csókolgatta a lábait...:** a Jézus iránti hála kifejezése
- ❖ **két adósa volt a hitelezőnek:** a történetben a hitelező Isten, aki nagylelkűen elengedi a tartozást
- ❖ **sok bűne bocsánatot nyert, mert nagyon szeretett:** a szeretet nem oka, hanem következménye a megbocsátásnak
- ❖ **a hited megmentett:** az Istentől kapott hit tette képessé a megtérésre

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a perikopa üzenete? • Mit jelent a megtérés? • Mi indítja el az asszonyt Jézushoz? 	Tk. 85. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Értelmezés

A részlet műfaja találkozás-elbeszélés. Azt tanítja, hogy a történeti Jézusból áradó isteni szeretet és irgalom képes a legnagyobb bűnöst is megtérésre, hálára készíteni.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen élmények vezetnek minket abban, hogy elhagyjuk rossz szokásainkat? • Hogyan bánhatunk a szerintünk bűnös emberekkel? 	Tk. 86. o.
Befejezés 3'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 7, 36-50 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 80-81.85-86. o.). Következő órán felelés szóban. Átismétlendő: a Messiás közösséget teremtő tevékenységével kapcsolatban tanult szövegek – 2 óra múlva számonkérés (előtte nem lesz közös összefoglalás!).	Füzet, tk. 80-86. o. Tk. 61-86. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

31. óra: A határtalan messiási szeretet (Mt 5, 38-48)

a) Az óra felépítése

Témája: A mindenki előtt nyitott messiási közösség – a határtalan messiási szeretet.

Célja: A határtalan messiási szeretetről szóló részlet (Mt 5, 38-48) szövelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás az ellenségszeretet kérdésére.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A bűnös nőről szóló elbeszélés (Lk 7, 36-50) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A mindenki előtt nyitott messiási közösség – a határtalan messiási szeretet (Mt 5, 38-48). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A határtalan messiási szeretet (Mt 5, 38-48)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 5, 38-48 szövegét.	Szentírás
b) Az értelmezés előkészítése 5'	1. Egyéni munka keretében kiírat a tanulókkal a szövegből 3-4 kifejezést, melyet furcsának, érthetetlennek tartanak. 2. Közösén értékelik a választott kifejezéseket, és a legtöbbször előfordulókat a tanár felírja a táblára.	Szentírás Füzet Tábla

Táblakép: kifejezések a szövegből

- ❖ aki megüt téged a jobb arcodon, fordítsd oda neki a másikat is ❖
- ❖ aki el akarja perelni tőled az ingedet, engedd át neki a köpenyed is ❖
- ❖ ha valaki kényszerít téged egy mérföldnyire, menj el vele kettőre ❖
- ❖ szeressétek ellenségeiteket ❖
- ❖ imádkozzatok üldözőitekért ❖
- ❖ ti tehát legyetek tökéletesek, mint ahogy a ti mennyei Atyátok tökéletes ❖

Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 3'	<u>Elmondattja</u> a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szövelemzés 8'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>megbeszélük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 83-85. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **szemet szemért, és fogat fogért:** a bosszú törvénye
- ❖ **ne szálljatok szembe a gonosszal:** ne alkalmazzanak erőszakot, jóval győzzék le a rosszat
- ❖ **engedd át neki a köpenyed is:** ez a viselkedés talán érdeklődést kelt
- ❖ **ha valaki kényszerít téged egy mérföldnyire:** talán elgondolkozik a kényszerítő
- ❖ **gyűlöld ellenségedet:** kevésbé szeretni
- ❖ **szeressétek ellenségeiteket:** olyan légkört teremteni, melyben a másik megtalálhatja Istent
- ❖ **imádkozzatok ellenségeitekért:** a legnagyobb jót, azaz Istent kívánni számukra
- ❖ **tökéletesek:** Isten magatartását utánózni

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a perikopa üzenete? • Mi segíti az embert abban, hogy jobb legyen? 	Tk. 86. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Értelmezés

A részlet jézusi mondások alapján összeállított beszéd. Útmutásai a minden ember iránti szeretetre buzdítanak. Jézus azt hirdeti: Isten minden emberrel közösségre akar lépni. A feltétel nélküli szeretet viszonszeretetre hangolhatja az Istentől távol álló embereket.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Kik a mi ellenségeink? Kiknek vagyunk mi az ellenségei? • Mit tehetünk azért, hogy párbeszéd legyen közöttünk? 	Tk. 86. o.
Befejezés 3'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 5, 38-48 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 83-86. o.). Átismétlendő: a Messiás közösséget teremtő tevékenysége: a tanult szövegek műfaja (neveket tartalmazó lista, tanítványi missziót bemutató epizód, katekézis, találkozás-elbeszélés), tartalma, szóelemzése, szövegértelmezése (Mk 3, 13-19; Mt 16, 13-20; Lk 10, 1-16; Mt 9, 38-41; Lk 9, 23-27; Lk 19, 1-10; Lk 7, 36-50; Mt 5, 38-48). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; fogalmazás típusú dolgozat, segédeszköz: Szentírás).	Füzet, tk. 83-86. o. Tk. 61-86. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

32. óra: Számonkérés a Messiás közösséget teremtő tevékenységét bemutató szentírási szövegekből

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés a Messiás közösséget teremtő tevékenységét bemutató szentírási szövegekből.

Célja: A Máté-, Márk- és Lukács-evangéliumból tanult szövegek számonkérése: fogalmazás a Mk 3, 13-19; Mt 16, 13-20; Lk 10, 1-16; Mt 9, 38-41; Lk 9, 23-27; Lk 19, 1-10; Lk 7, 36-50; Mt 5, 38-48 szóelemzéséből és szövegértelmezéséből.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A dolgozat bevezetése 4'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanár lapokat oszt a fogalmazáshoz, közben a Szentírás kivételével mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat formája: fogalmazás. • Szentírást lehet használni (mást nem). • Munkaidő: 35'. • Mindenki húz egy feladatkártyát, amelyen valamelyik szentírási rész szerepel, azt kell elemeznie. 3. Kihúztatja a tanulókkal a feladatkártyát. 	<p>Lapok a fogalmazáshoz</p> <p>Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)</p> <p>Feladatkártyák</p>
b) Dolgoztatás 35+1'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgoztatás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	Szentírás
Befejezés 1'	<u>Házi feladat:</u> nincs.	

b) Háttéranyagok

Feladatkártyák

A feladatkártyákat a tanulók számának megfelelően kell előkészíteni. A tanult 8 szöveg (közel) azonos számban szerepeljen rajtuk.

A szövegek:

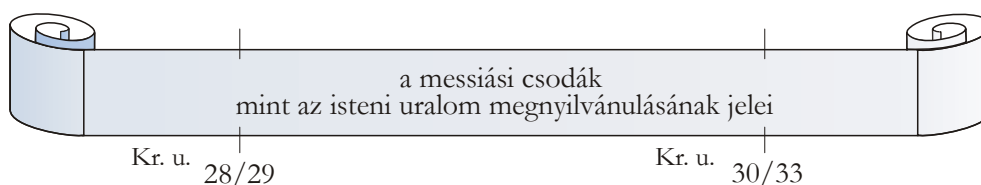
A tizenkettő kiválasztása	Mk 3, 13-19
Péter	Mt 16, 13-20
A hetvenkettő kiválasztása	Lk 10, 1-16
A látszólag kívülállók	Mk 9, 38-41
Jézus követésének feltétele	Lk 9, 23-27
Zakeus, a vámos	Lk 19, 1-10
A bűnös nő	Lk 7, 36-50
A határtalan messiási szeretet	Mt 5, 38-48

Minta a feladatkártyákra:

Zakeus, a vámos

Lk 19, 1-10

4. A MESSIÁSI CSODÁK MINT ISTEN ORSZÁGÁNAK JELEI

- 33. óra: Bevezetés: a csoda bibliai fogalma és a csodaelbeszélés műfaja
- 34. óra: Számonkérés: a csoda bibliai fogalma és a csodaelbeszélés műfaja
- 35. óra: A helytállás és a szabadság új lehetősége – a gerázai megszállott (Lk 8, 26-39)
- 36. óra: Gyógyítási csodák – a leprás (Mk 1, 40-45)
- 37. óra: Gyógyítási csodák – a béna (Mk 2, 1-12)
- 38. óra: Az öröm új lehetősége – a kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44)
- 39. óra: A bizalom új lehetősége – Jézus lecsendesíti a tengert (Mk 4, 35-41)
- 40. óra: Az új élet lehetősége – a naimi ifjú (Lk 7, 11-17)
- 41. óra: Összefoglalás: a csodaelbeszélések
- 42. óra: Számonkérés a messiási csodák mint Isten országának jelei témakörben tanult szentírási szövegekből

33. óra: Bevezetés: a csoda bibliai fogalma és a csodaelbeszélés műfaja

a) Az óra felépítése

Témája: A messiási csodák mint Isten országának jelei – bevezetés.

Célja: Bevezetés a csoda bibliai fogalmába, a csodaelbeszélés műfajába. Csoportmunka által a közösség erősítése.

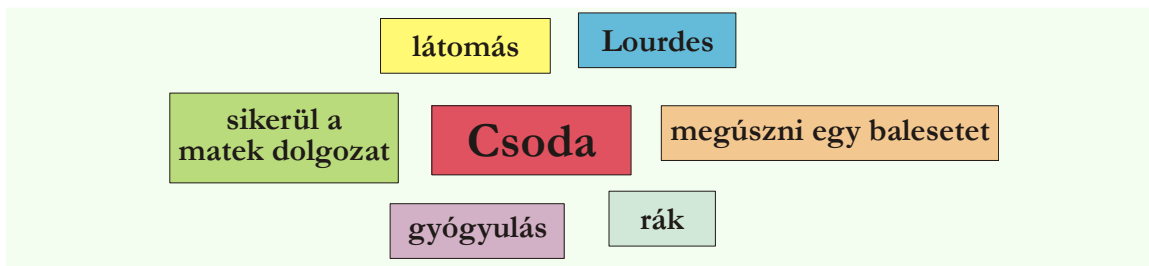
Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A csoda bibliai fogalma, a csodaelbeszélés műfaja. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A csoda bibliai fogalma és a csodaelbeszélés műfaja.

Bevezetés – asszociációs előkészítés 5'	<ul style="list-style-type: none"> A tanár minden tanulónak ad egy színes kártyát. A tanulók feladata: írjanak rá egy kifejezést, mely a csoda szó hallatán az eszükbe jut. A tanulók kitűzik szavaikat a táblára vagy a faliújságra. 	<p>Színes kártyák</p> <p>Tábla, faliújság</p>
--	---	---

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

Bevezetés a csoportmunkába

a) Csoportok kialakítása 2'	3-4 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal, kiszámolással v. ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkártyák
b) A feladat megadása 3'	<p>1. Ismerteti a csoportmunka menetét:</p> <ul style="list-style-type: none"> csoportokban dolgoznak, minden csoport kap egy feladatot; a felkészülési idő 5 perc; a feladat megoldásához a tankönyvet (87-92. o.) használhatják, jegyzetelniük kell; a csoportnak „szónokot” kell választania, aki a felkészülési idő leteltével beszámol az elvégzett feladatról. <p>2. Kiadja a feladatokat: Minden csoport megkapja a sorszámanak megfelelő feladatkártyát, amelyen a csoport pontos feladata áll.</p>	<p>Tk. 87-92. o.</p> <p>Feladatkártyák Füzet</p>

A feladat elvégzése csoportokban 5'	<ul style="list-style-type: none"> A csoportok munkához látnak. A tanár körbejár, segít, ha kell. Bátorít, munkára ösztönöz. Az 5' letelte előtt jelzi, mennyi idő van még a feladatra.
Ismeretek prezen- tálása, jegyzetelés 12'	<ol style="list-style-type: none"> A feladatkártyák sorszáma szerinti rendben a csoportok szónokai a táblához mennek, és ismertetik vázlatukat. Ha egy feladatot több csoport is kapott, képviselőik együtt mennek ki, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát. A tanár a beszámolók közben jegyzeteli a táblán a fontos adatokat (egyúttal szűri is az elhangzottakat). A tanulókat is jegyzetelésre szólítja fel.

Tábla

Füzet

Táblakép (folytatás)a) A csoda bibliai fogalma

- ❖ A csoda a zsidó-keresztény felfogásban: felfedezni az élet szokványos vagy rendkívüli eseményeiben Isten gondviselő irányítását
- ❖ Az Ószövetségben: jel, amely megmutatja Jahve jelenlétét (pl. Kiv 7)
- ❖ Az Újszövetségben: hatalmi cselekedet; Isten országának jelei: bűntől való szabadulás, öröm és az új élet lehetősége
- ❖ Bibliai értelemben vett csodák: érzékelhető (külső) és érzékfeletti (belső) oldal
  - a belső történés sokkal fontosabb
  - Jézus csodái Isten országának jelei; mindig feltételezik a hitet
  - átalakul az ember belső világa

b) A csodaelbeszélés mint irodalmi műfaj

- ❖ Gyógyítási csodaelbeszélések
  - a leggyakoribb csodaelbeszélés
  - cselekménye: a betegség leírása, Jézus segít, erőátvitellel egészségessé tesz
  - a csodában részesülő ember Isten országával kerül kapcsolatba
- ❖ Ördögűzés
  - a gyógyítás-elbeszélések egyik változata: a betegség valamilyen lelki eredetű zavar
  - megszüntetésük harc révén történik – Isten erejében
  - fogadtatása: legtöbbször félelem
- ❖ Ajándékozó csoda
  - a csodatevő váratlanul különféle anyagi javakat, táplálékot teremt elő
  - a csodatevés módját itt sem ismerjük meg
- ❖ Mentő-csoda
  - a kiindulási helyzet: valamilyen veszedelem
  - a megmentés módjának leírása szűkszavú
- ❖ Halott-feltámasztás
  - a gyógyítás határesete
  - tanításuk: Jézusban érkezett a messiási kor

Aktualizálás
5'

Tanórai beszélgetés az asszociációs vázlat alapján:
Visszatérnek az óra elején rajzolt asszociációs hálózathoz: meg-
vitatják, mit jelent a csoda (pl. módosult-e látásmódjuk?).

Asszociációs
vázlat a táblán

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 3'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszélik az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszélik meg.	Dolgozatok javítva Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: a csoda bibliai fogalmával, a csoda elbeszélés műfaji sajátosságaival kapcsolatban elhangzott ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 87-92. o.). Következő órán írásbeli számonkérés az óra anyagából (20'; segédeszköz: nincs).	Füzet, tk. 87-92. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Színes kártyák; ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni. A csoportokba lehetőleg 3-4 tanuló kerüljön.

Feladat-kártyák

A feladat-kártyákat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

Lehetőség szerint a 6 feladatnak megfelelően 6 csoport legyen. Minden csoport 1 feladatot kap. Ha több csoport van, 1 feladatot több csoport is megold (ekkor képviselőik együtt állnak az osztály elé, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát). Ha kicsi a létszám, a tanulók kettesével is dolgozhatnak.

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: A tk. 87. oldalán az a) pont 1-2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **csoda általános jellemzőit!**
2. csoport: A tk. 88. és 89. oldaláról jegyzeteljétek ki a **csoda általános jellemzőit!**
3. csoport: A tk. 90. oldaláról jegyzeteljétek ki a **gyógyítási elbeszélések** műfaji jellemzőit!
4. csoport: A tk. 90. oldaláról jegyzeteljétek ki az **ördögűzés** műfaji jellemzőit!
5. csoport: A tk. 91. oldaláról jegyzeteljétek ki az **ajándékozó- és mentő-csoda** műfaji jellemzőit!
6. csoport: A tk. 91. oldaláról jegyzeteljétek ki a **halott-feltámasztás** műfaji jellemzőit!

Minta a feladat-kártyákra:

1. csoport	3. csoport
A tk. 87. oldalán az a) pont 1-2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a <u>csoda általános jellemzőit!</u>	A tk. 90. oldaláról jegyzeteljétek ki a <u>gyógyítási elbeszélések</u> műfaji jellemzőit
Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.	Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.
Felkészülési idő: 5 perc	Felkészülési idő: 5 perc
Jó munkát!	Jó munkát!

34. óra: Számonkérés: a csoda bibliai fogalma és a csodaelbeszélés műfaja**a) Az óra felépítése**

Témája: Számonkérés: a csoda bibliai fogalma és a csodaelbeszélés műfaja.

Célja: Írásbeli számonkérés a csoda bibliai fogalmából, a csodaelbeszélés műfaji sajátosságából. Aktualizálás egy mai „csoda-történet” nyomán.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> • Mi a bibliai csoda? • Mi jellemzi a gyógyítási csodákat? • Mi a halott-feltámasztások tanítása? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 87-92. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 2'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beosztja a csoportokat (A, B), közben mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. <u>Felhívja a figyelmet</u>: egész mondatokban fogalmazzanak, mert a válaszok nyelvi megformálására is kapnak pontot! • Segédeszközt nem lehet használni. • Munkaidő: 20'. 3. Kiosztja a feladatlapokat. 	Dolgozatkérdések (A/B csoport) Feladatlapok (A/B csoport) Értékelőlapok (A/B csoport)
c) Dolgozatírás 20+1'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	
Aktualizálás 15'	<u>Tanórai beszélgetés</u> egy mai „csoda-történet” nyomán. A tanár felolvas vagy felolvastat egy mai történetet valamilyen „csodahelyzetről”. Megbeszéljük, mi volt ott a csoda.	Történet egy „csodahelyzetről”
Befejezés 1'	<u>Házi feladat</u> : nincs.	

b) Háttéranyagok Dolgozatkérdések**A csoport**

1. Mi a csoda az ószövetségi Bibliában?
2. Milyen oldalai vannak a bibliai csodának?
3. Mi jellemzi az ördögűzési csoda-elbeszéléseket?
4. Mi jellemzi a mentő-csodákat?

B csoport

1. Mi a viszony a bibliai csoda-elbeszélések külső és belső oldala között?
2. Mi jellemzi a gyógyítási elbeszéléseket?
3. Mi jellemzi az ajándékozó-csodákat?

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

Feladatlapok (A és B csoport)

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

Értékelőlapok

A csoport

	Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1.	Mi a csoda az ószövetségi Bibliában?	1 pont	jel, amely megmutatja Jahve jelenlétét	1 p
2.	Milyen oldalai vannak a bibliai csodának?	2 pont	érzékelhető (külső)	1 p
			érzékfeletti (belső)	1 p
3.	Mi jellemzi az ördögűzési csoda-elbeszéléseket?	4 pont	a gyógyítás-elbeszélések egyik változata	1 p
			a betegség valamilyen lelki eredetű zavar	1 p
			megszüntetésük harc révén történik – Isten erejében	1 p
			fogadtatása: legtöbbször félelem	1 p
4.	Mi jellemzi a mentő-csodákat?	2 pont	a kiindulási helyzet: valamilyen veszedelem	1 p
			a megmentés módjának leírása szűkszavú	1 p
+	Nyelvi megformálás	5 pont		

A dolgozat értékelése:

12-14 pont **5**; 10-11 pont **4**; 7-9 pont **3**; 4-6 pont **2**; 1-3 pont **1**

B csoport

	Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1.	Mi a viszony a bibliai csoda-elbeszélések külső és belső oldala között?	2 pont	a belső történés sokkal fontosabb	1 p
			átalakul az ember belső világa	1 p
			Jézus csodái Isten országának jelei; mindig feltételezik a hitet	1 p
2.	Mi jellemzi a gyógyítási elbeszéléseket?	4 pont	a leggyakoribb csodaelbeszélés	1 p
			cselekménye:	1 p
			a betegség leírása;	1 p
			Jézus segít, erőátvitellel egészségessé tesz	1 p
			a csodában részesülő ember Isten országával kerül kapcsolatba	1 p
3.	Mi jellemzi az ajándékozó-csodákat?	2 pont	a csodatevő váratlanul különféle anyagi javakat, táplálékot teremt elő	1 p
			a csodatevés módját itt sem ismerjük meg	1 p
+	Nyelvi megformálás	5 pont		

A dolgozat értékelése:

12-14 pont **5**; 10-11 pont **4**; 7-9 pont **3**; 4-6 pont **2**; 1-3 pont **1**

Történet egy „csodabehzetről” az aktualizáláshoz

Például: Gyökössy Endre: Mai példázatok (kiadta a Református Iroda Sajtóosztálya, Budapest, 1992)
Bruno Ferrero: A tücsök dala; Ami fontos: a rózsza; Csak a szél tudja (Don Bosco Kiadó)

35. óra: A helytállás és a szabadság új lehetősége – a gerázai megszállott (Lk 8, 26-39)

a) Az óra felépítése

Témája: Ördögűzések – a gerázai megszállott.

Célja: A gerázai megszállottról szóló perikopa (Lk 8, 26-39) szövelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a bűn rabságából való szabadulásunkra.

Szakasz/idő	Tanári/ tanulói tevékenység	Eszközök
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 5'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéljük az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéljük meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlapok (A/B csoport)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Ördögűzések: a helytállás és a szabadság új lehetősége – a gerázai megszállott (Lk 8, 26-39). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A gerázai megszállott (Lk 8, 26-39)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 7, 36-50 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 95-97. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **nem vett magára ruhát; házában nem lakott; sírboltokban:** a megszállottság külső jelei
- ❖ **ne azt parancsolja, hogy a mélységbe menjenek:** a korabeli világkép szerint a „fenn” az Isten világa, a „lenn” a gonoszság helye
- ❖ **sértés:** tisztátalan állapot

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

- ❖ **a csorda lerohant...**: az ördögűzés sikerét bizonyító irodalmi elem
- ❖ **felöltözve és ép ésszel**: a megszállott visszanyerte egészségét
- ❖ **beszéld el...**: a meggyógyított tanúságtevő feladatot kap
- ❖ **nagy dolgot cselekedett vele Jézus**: végső fokon maga Isten műveli a szabadító csodát

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mitől szabadítja meg Jézus a megszállottat? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 100. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A perikopa azt tanítja, hogy Jézusban a pogányok számára is elérkezett az Isten országa. Jézus végzett olyan ördögűzésnek mondott gyógyításokat, amelyek alapján kortársai eljuthattak arra a felismerésre, hogy Isten országának eljövételével megkezdődött a sátán hatalmának felszámolása. A sátán, vagyis a bűn elleni küzdelem minden keresztény feladata.

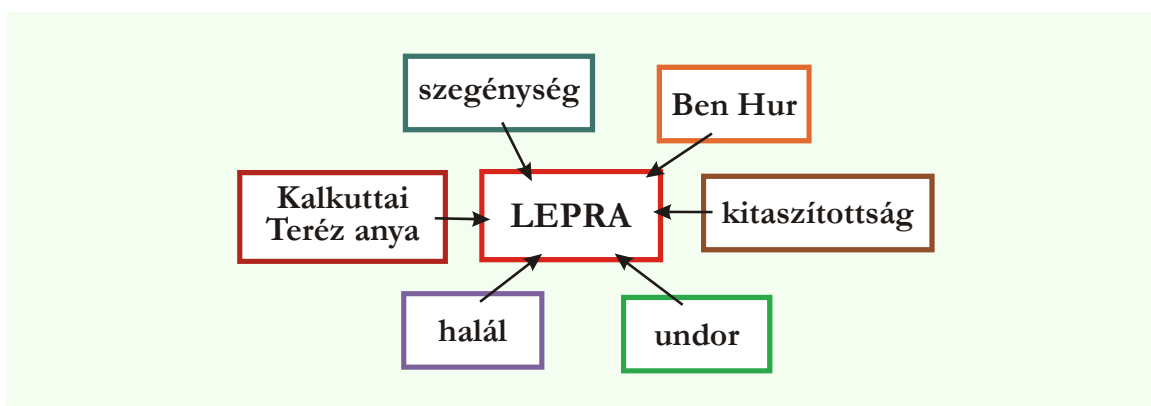
Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen lehetőségeink vannak a bűntől való szabadulásra? • Mennyiben tudunk egymásnak segítségére lenni a legnagyobb kötöttségtől való szabadulásban?	Tk. 101. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 8, 26-39 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 95-97.100-101. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 95-101. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

36. óra: Gyógyítási csodák – a leprás (Mk 1, 40-45)**a) Az óra felépítése****Témája:** Gyógyítási csodák – a leprás meggyógyítása.**Célja:** A leprás meggyógyítását bemutató csodaelbeszélés (Mk 1, 40-45) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a tisztátalanságoktól való szabadulás, Isten népének közösségébe való visszatérés lehetőségére.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A gerázai megszállotról szóló perikopa (Lk 8, 26-39) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Bevezetés 5'	<u>Asszociációs előkészítés:</u> <ul style="list-style-type: none"> Egyéni munka keretében minden tanulóval egy-egy kifejezést, fogalmat, helyzetet írat, amely a lepra szóról eszükbe jut. Önként jelentkező tanulókkal felolvastatja, amit írtak. A tábla egyik részére felírja e kifejezéseket (s ott is hagyja az aktualizálásig). 	Füzet Tábla

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Gyógyítási csodák: a helytállás és a szabadság új lehetősége – a leprás meggyógyítása (Mk 1, 40-45). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet
---------------------------------	--	-----------------

Táblakép (folytatás)

Gyógyítási csodák – a leprás meggyógyítása
(Mk 1, 40-45)

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

Prezentálás

- a) Csöndes találkozás a szöveggel 2' Kikeresteti a Szentírásból és elolvastatja a tanulókkal magukban a Mk 1, 40-45 szövegét. Szentírás

- b) Hangos felolvasás 2' Önként jelentkező tanulóval felolvastatja a szöveget. Szentírás

Feldolgozás

- a) A szöveg tartalmának felidézése 2' Elmondhatja a perikopa tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást. Szentírás

- b) Szóelemzés 8-10' Kiemelteti a legfontosabb kifejezéseket, megbeszéli magyarázatukat. Tk. 97-98. o.
Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **leprás:** a lepra különféle bőrbajok neve; a bűnös állapot jele
- ❖ **ha akarod, meg tudsz tisztítani:** a leprás kifejezi hitét
- ❖ **megérintette:** Jézus nem fél a fertőzéstől vagy attól, hogy tisztátalanná válik
- ❖ **tisztulj meg!:** a betegségtől és a kultikus tisztátalanságtól való szabadulás
- ❖ **megtisztult:** gyógyulás és belső tisztulás
- ❖ **ráparancsolt:** Jézus el akarja kerülni, hogy felszínesen értelmezzék a gyógyulást, hiszen a fizikai gyógyulásnál fontosabb a belső tisztátalanság megszűnése
- ❖ **bizonyságul nekik:** Jézus Isten erejében művelte a csodát

- c) Értelmezés 10' 1. Kérdések segítségével megfogalmaztatja a szöveg mondanivalóját: Tk. 100. o.
  - Mi lehet a szerző üzenete?
  - Miből gyógyítja ki Jézus a leprást?
  - Miért változik meg a leprás élete?2. Összefoglalja az elhangzottakat.
3. Rögzítik az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Jézus nem csupán a betegséget szünteti meg, hanem a gyógyult ember Isten népének közösségébe is visszahelyezi. Gyógyító tette jelzi: Isten országában az ember megszabadulhat minden tisztátalanságtól, ha a leprához hasonlóan az ő segítségét kéri. – A zsidó felfogás szerint a leprát csak Isten képes meggyógyítani, így a történetek azt tanúsítják: Jézusban Isten ereje működik.

Aktualizálás 5'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és az óra eleji asszociációs vázlat segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mi okozza a tisztátalanságot? • Hogyan viszonyulunk a kitaszítottakhoz? • Ki segít nekünk „lepráinkból” kigyógyulni? 	Tk. 101. o. Asszociációs vázlat a táblán
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mk 1, 40-45 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 97-98.100-101. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 97-101. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

37. óra: Gyógyítási csodák – a béna meggyógyítása (Mk 2, 1-12)

a) Az óra felépítése

Témája: Gyógyítási csodák – a béna meggyógyítása.

Célja: A béna meggyógyításáról szóló elbeszélés (Mk 2, 1-12) szóelemzése és szövegértelmezése.
A szövegértési készség fejlesztése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A leprás meggyógyítását bemutató jelenet (Mk 1, 40-45) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Gyógyítási csodák – a béna meggyógyítása (Mk 2, 1-12). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Gyógyítási csodák – a béna meggyógyítása
(Mk 2, 1-12)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 2, 1-12 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a perikopát.	Szentírás
Feldolgozás		
a) Szóelemzés	<u>Hiányos szómagyarázatok kiegészítése</u> (összidő: 20')	
Páros munka: a hiányzó kifejezések azonosítása 7'	1. A tanár egyenként kivetíti a tankönyvben található szómagyarázatokat az értelmezett kifejezés nélkül. A tanulópárok a Szentírás segítségével megkeresik, hogy az egyes magyarázatokhoz melyik kifejezés tartozhat. Füzetükben jegyzetelik a talált kifejezéseket.	Hiányos szómagyarázatok (vetíthető fólia) Szentírás, füzet
Páros munka: ellenőrzés 5'	2. A tanár újra kivetíti egyenként a magyarázatokat. A tanulópárok a tankönyv segítségével ellenőrzik, hogy a magyarázatokhoz a megfelelő kifejezéseket találták-e meg.	Tk. 98-99. o.
Közös ellenőrzés 5'	3. A tanár irányításával közösen is ellenőrzik a megoldást.	Megoldás

Közös munka: a szövelemzések rögzítése	4. A tanár a legfontosabb kifejezéseket kiemeli és a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben <u>rögzíti</u> magyarázatukkal együtt: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 98-99. o. Táblakép, füzet
3'		

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **egy bénát hoztak:** a betegség vallási szempontból a bűn következménye
- ❖ **hitüket látva:** a csodalebeszélések fontos eleme a hit hangsúlyozása
- ❖ **bűneid bocsánatot nyertek:** a béna abban a tudatban élt, hogy személyes bűnei miatt Isten büntette meg; Jézus vigasztalja őt, ne féljen, mert Isten megbocsát neki
- ❖ **hogyan beszélhet ez így?:** az írástudók helyesen gondolták, hogy a megbocsátás Isten joga – tévedésük az, hogy nem ismerik fel: Jézusban Isten ereje működik
- ❖ **az Emberfiának hatalma van...:** a gyógyítás és a bűnök megbocsátása egyaránt csak Isten erejében lehetséges
- ❖ **kelj föl, vedd ágyadat...:** szükséztű utalás a gyógyítás eseményére
- ❖ **csodálkoztak:** a szemtanúk Istent dicsőítő reakciója műfaji elem

b) Értelmezés	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját:	Tk. 101. o
10'	<ul style="list-style-type: none"> • Milyen műfajú csodaelbeszélés ez? • Mit igazol az evangélista? 	
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Értelmezés

Az elbeszélés műfaja szabály-csoda.

A béna meggyógyításával a Messiás igazolja, hogy benne és általa Isten bűnbocsátó hatalma van jelen a világban.

Befejezés	<u>Házi feladat:</u>	
2'	Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mk 2, 1-12 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 98-99.101. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 98-101. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)Hiányos szómagyarázatok

Írásvetítővel vetíthető fólia a hiányos szöveggel

---

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

Megoldás a magyarázatok vetítésének sorrendjében:

1. a házban
2. hitüket látva
3. egy bénát hoztak
4. kelj föl, vedd ágyadat...
5. kibontották a ház tetejét ... és átlukasztva azt
6. bűneid bocsánatot nyertek
7. mi könnyebb?...
8. hogyan beszélhet ez így?
9. káromkodik
10. néhány nap múlva
11. az Emberfiának hatalma van a földön a bűnöket megbocsátani
12. mindnyájan csodálkoztak

A táblára felkerülő kifejezések a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben:

1. egy bénát hoztak
2. hitüket látva
3. bűneid bocsánatot nyertek
4. hogyan beszélhet ez így?
5. az Emberfiának hatalma van...
6. kelj föl, vedd ágyadat...
7. csodálkoztak

Számítógéppel kivetíthető forma: a hiányos szöveg és a megoldás

38. óra: Az öröm új lehetősége – a kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44)**a) Az óra felépítése****Témája:** Ajándékozó-csodák – a kenyérszaporítás.**Célja:** A kenyérszaporítási jelenet (Mk 6, 34-44) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a jó hangulatú és örömteli együttlét megteremtésének fontosságára.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A béna meggyógyítása (Mk 2, 1-12): a csodaelbeszélés rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Ajándékozó-csodák: az öröm új lehetősége – a kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképA kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 6, 34-44 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 104-106. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **megszánta őket:** Jézus cselekvésének indítéka az emberek iránti irgalom
- ❖ **mint a pásztor nélküli juhok:** ószövetségi kép; Jézusban a messiási pásztor jön el
- ❖ **adatok nekik ti enni:** Jézus próbára teszi tanítványait

- ❖ **öt darab (ti. kenyér) és két hal:** ezek voltak az emberek fő táplálékai
- ❖ **telepítések le ... csoportokban:** együtt étkező közösség
- ❖ **zöld fű:** a messiási idők jelképe
- ❖ **föltekintett ... áldást mondott ... megtörte:** mint a zsidó családokban a családapa
- ❖ **odaadta tanítványainak...:** Jézus igénybe veszi tanítványai segítségét is
- ❖ **tizenkét kosarat:** a 12 a teljesség jelképe: mindenki részesült a javakból

c) Értelmezés 10'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szerző üzenete? • Mivel ajándékozta meg Jézus az embereket? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	Tk. 107-108. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	--

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A szöveg műfaja ajándékozó-csoda. Mondanivalója, hogy Jézusban elérkezett a messiási kor, amelynek jele a Jézussal való közösség.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Kiket ajándékoz meg Jézus? • Hogyan ajándékoz meg minket Jézus? • Mi hogyan tudunk megajándékozni másokat (pl. szomorú vagy magányos embereket)? 	Tk. 108. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mk 6, 34-44 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 104-108. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 104-108. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: Lakoma a bűnösökkel

39. óra: A bizalom új lehetősége – Jézus lecsendesíti a tengert (Mk 4, 35-41)**a) Az óra felépítése****Témája:** Mentő-csodák – Jézus lecsendesíti a tengert.**Célja:** A tenger lecsendesítéséről szóló részlet (Mk 4, 35-41) szóelemzése és szövegértelmezése.
Reflektálás a kétségbeesés és reménytelenség idején segítő Krisztus jelenlétére.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A kenyérszaporítási jelenet (Mk 6, 34-44) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Mentő csodák: a bizalom új lehetősége – Jézus lecsendesíti a tengert (Mk 4, 35-41). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus lecsendesíti a tengert (Mk 4, 35-41)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 4, 35-41 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 106-107. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **nagy szélvész támadt:** a veszélyhelyzet bemutatása
- ❖ **aludt:** az Istenbe vetett teljes bizalmat mutatja
- ❖ **nem törődsz...?:** a tanítványok nem bíznak Mesterükben

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

- ❖ **megfenyegette...**: e beszédmód mögött a zsidó képzeletvilág áll: a gonosz a vizekben lakik
- ❖ **még mindig nincs hitetek?**: Jézus inti tanítványait: Istenben kell bízniuk
- ❖ **ki ez...?**: a kérdés burkolt hitvallás Jézus isteni hatalmáról

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelenthet a vihar a tanítványok életében? • Mi a csoda a történetekben? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 108. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A részlet műfaja mentő-csoda. Jézus az Isten és a saját személye iránti bizalmat erősíti tanítványai-ban, akiknek hitét istenellenes kísértések, a kétségbeesés és reménytelenség fenyegeti.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mit tesz Jézus, milyen ruhában van? • Milyen élethelyzeteinkre utalhat a vihar? • Figyeljük meg a tanítványok mozdulatait! Mit tehetünk nehéz helyzeteinkben?	Tk. 108. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mk 4, 35-41 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 106-108. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 106-108. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: Vihar a tengeren

40. óra: Az új élet lehetősége – a naimi ifjú (Lk 7, 11-17)**a) Az óra felépítése****Témája:** Feltámasztási csodák – a naimi ifjú életre keltése.**Célja:** A naimi ifjú életre keltését bemutató csodaelbeszélés (Lk 7, 11-17) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a gyász idején a feltámadás reményét ajándékozó Krisztusra.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A tenger lecsendesítéséről szóló részlet (Mk 4, 35-41) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Feltámasztási csodák: az új élet lehetősége – a naimi ifjú (Lk 7, 11-17). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképA naimi ifjú életre keltése (Lk 7, 11-17)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 7, 11-17 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 111. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **halottat vittek ki:** Palesztinában rendszerint a halál napján temettek
- ❖ **egy özvegyasszony egyetlen fiát:** az özvegy támasz nélkül maradt

4. A messiási csodák mint Isten országának jelei

- ❖ **megesett rajta a szíve:** Jézus könyörületes, irgalmas Úr
- ❖ **odament, és megérintette a hordágyat:** Jézus nem törődik a tisztasági törvényekkel
- ❖ **kelj föl!:** Jézus hatalmi szavával tesz csodát
- ❖ **átadta őt anyjának:** Jézus a kétségbeejtő helyzetben lévő anyával is csodát tesz
- ❖ **félelem:** a csoda tanúi Isten működését fedezik fel
- ❖ **próféta támadt:** mint Illés vagy Elizeus
- ❖ **meglátogatta....:** Isten Jézusban látogatta meg népét

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szerző üzenete? • Mi a csoda a történetekben? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 115. o. Táblakép, füzet
----------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A leírás ószövetségi mintára épül, azt emeli ki, hogy Jézus nagyobb próféta, mint Illés volt. Az igazi csoda az, hogy Isten meglátogatta népét Jézusban.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mi okozza a legnagyobb fájdalmat számunkra? • Ki, milyen módon tud nekünk segíteni gyászunkban? • Mit tehetünk, ha ismerőseinkkel történik tragikus esemény?	Tk. 116. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 7, 11-17 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 111.115-116. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 111-116. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

41. óra: Összefoglalás: a csodaelbeszélések

a) Az óra felépítése

Témája: A messiási csodák mint Isten országának jelei – összefoglalás.

Célja: A csodaelbeszélések (Lk 8, 26-39; Mk 1, 40-45; Mk 2, 1-12; Mk 6, 34-44; Mk 4, 35-41 és Lk 7, 11-17) műfajának, szóelemzésének és szövegértelmezésének átismétlése, az ismeretek megszilárdítása. Felkészülés a számonkérésre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A naimi ifjú életre keltését bemutató csodaelbeszélés (Lk 7, 11-17) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	Megadja az óra témáját: összefoglalás, felkészülés a következő óra dolgozatára. A dolgozat témája: A messiási csodák mint Isten országának jelei; formája: fogalmazás.	
Ismétlés		
a) Szóelemzések ismétlése 10-12'	<u>Páros munka</u> – kifejezések magyarázatának felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre mind a hat szövegből egy-egy tanult kifejezést ír. A tanuló párok tagjai kicserélik cédulájukat, majd elmondják egymásnak a kapott szavak magyarázatát – egymás tudásának helyességét ellenőrzik. 	Üres cédulák Szentírás (Füzet, tk. csak ha kell)
b) Értelmezések ismétlése 10-12'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – az értelmezések felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló szabadon választ egy szöveget a hat közül, s leírja fejből annak értelmezését a füzetébe. A tanár felolvastat egy-egy értelmezést mind a hat szöveg esetén. Közösén megbeszélik, kiegészítik, pontosítják a hallottakat. 	Füzet üres oldala
c) Műfajok ismétlése 10-12'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – a műfajok felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre felír egy általa választott csoda-műfajt jellemző mondatot. A tanár összeszedi, összekeveri, újra húzat a tanulókkal. A tanulók felolvassák a cédulájukon szereplő mondatot, s megmondják, melyik műfaj sajátossága. 	Üres cédulák (Tk., füzet)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Átismétlendő: a messiási csodák mint Isten országának jelei: a tanult szentírási szövegekkel kapcsolatos ismeretek – műfaj, tartalom, szóelemzés, szövegértelmezés (a füzet jegyzete, tk. 87-116. o.). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; fogalmazás típusú dolgozat, segédeszköz: Szentírás).	Füzet Tk. 87-116. o.

42. óra: Számonkérés a messiási csodák mint Isten országának jelei témakörben tanult szentírási szövegekből

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés a messiási csodák mint Isten országának jelei témakörben tanult szentírási szövegekből.

Célja: A messiási csodák mint Isten országának jelei témához kapcsolódó szentírási szövegek számonkérése: fogalmazás a Lk 8, 26-39; Mk 1, 40-45; Mk 2, 1-12; Mk 6, 34-44; Mk 4, 35-41 és Lk 7, 11-17 szövegeiről, szövegértelmezéséből.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> • Mi jellemzi a gyógyítási csodaelbeszéléseket? • Mit tanít a kenyérszaporítási elbeszélés? • Mi a megszállottság a zsidó gondolkodásmód szerint? A tanulók válaszaikhoz használhatják a Szentírást, a tankönyvet, füzetet.	Tk. 87-116. o. Szentírás Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 2'	1. A tanár lapokat oszt a fogalmazáshoz, közben a Szentírás kivételével mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Beosztja a csoportokat (A, B, C). 3. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat formája: fogalmazás. • Szentírást lehet használni (mást nem). • Munkaidő: 35'. • Elmondja és a táblára is felírja a csoportok feladatát: A: Mk 6, 34-44; B: Lk 7, 11-17; C: Lk 8, 26-39	Lapok a fogalmazáshoz Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál) Táblakép

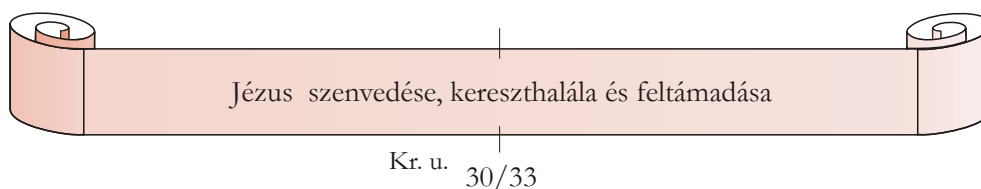
Táblakép

Címek:

A csoport	A kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44)
B csoport	A naimi ifjú életre keltése (Lk 7, 11-17)
C csoport	A gerázai megszállott (Lk 8, 26-39)

c) Dolgozatírás 35+1'	1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszédi a kész dolgozatokat.	Szentírás
Befejezés 1'	<u>Házi feladat</u> : nincs.	

5. A MESSIÁS MEGVÁLTÓ SZENVEDÉSE, HALÁLA ÉS FELTÁMADÁSA

- 43. óra: A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása – történeti bevezetés
- 44. óra: Számonkérés: Jézus szenvedése, halála és feltámadása a történelem-tudomány fényében; Jézus szenvedése, halála és feltámadása a Bibliában
- 45. óra: A Messiás szenvedése – a végzetes félreértés (Jn 10, 22-39)
- 46. óra: Az utolsó vacsora (Lk 22, 7-20)
- 47. óra: Jézus pere – a Pilátus előtti kihallgatás (Jn 18,28 - 19,16)
- 48. óra: Jézus megfeszítése és halála (Mt 27, 27-66)
- 49. óra: Feltámadási jelenések – Jézus feltámadása Márk szerint (Mk 16, 1-8)
- 50. óra: Jézus megjelenései Máté szerint (Mt 28, 1-10.16-20)
- 51. óra: Jézus megjelenése Lukács szerint (Lk 24, 13-35)
- 52. óra: Jézus megjelenései János szerint (Jn 20, 19-29)
- 53. óra: Összefoglalás: a Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása
- 54. óra: Számonkérés a Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását bemutató és értelmező szentírási szövegekből

43. óra: A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása – történeti bevezetés

a) Az óra felépítése

Témája: Jézus szenvedése, halála és feltámadása a történelemtudomány fényében.

Célja: A Jézus szenvedését, halálát és feltámadását felölelő eseménysor történelmi kereteinek megismerése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása – az eseménysor történelmi kereteinek megismerése. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása
– történeti bevezetés

Bevezetés a csoportmunkába

a) Csoportok kialakítása 2'	3-4 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal, kiszámolással v. ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkártyák
b) A feladat megadása 3'	1. Ismerteti a csoportmunka menetét: <ul style="list-style-type: none"> csoportokban dolgoznak, minden csoport kap egy feladatot; a felkészülési idő 5 perc; a feladat megoldásához a tankönyvet (117-120. o.) használhatják, jegyzetelniük kell; a csoportnak „szónokot” kell választania, aki a felkészülési idő leteltével beszámol az elvégzett feladatról. 2. Kiadja a feladatokat: Minden csoport megkapja a sorszámának megfelelő feladatkártyát, amelyen a csoport pontos feladata áll.	Tk. 117-120. o. Feladatkártyák Füzet
A feladat elvégzése csoportokban 5'	<ul style="list-style-type: none"> A csoportok munkához látnak. A tanár körbejár, segít, ha kell. Bátorít, munkára ösztönöz. Az 5' letelte előtt jelzi, mennyi idő van még a feladatra. 	
Ismeretek prezentálása, jegyzetelés 12'	1. A feladatkártyák sorszámára szerinti rendben a csoportok szónokai a táblához mennek, és ismertetik vázlatukat. Ha egy feladatot több csoport is kapott, képviselőik együtt mennek ki, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát. 2. A tanár a beszámoló közben jegyzeteli a táblán a fontos adatokat (egyúttal szűri is az elhangzottakat). 3. A tanulókat is jegyzetelésre szólítja fel.	Tábla Füzet

Táblakép (folytatás)

- ❖ Jézus halálának évét csak hozzávetőlegesen tudjuk megállapítani; ennek okai:
  - az evangéliumok nem tartalmaznak mindenben pontos történelmi adatokat
  - ellentmondások az evangéliumokban (szinoptikusoknál egyetlen húsvét, Jánosnál három)
- ❖ Jézus halála
  - Pontius Pilatus helytartósága idején volt (Kr. u. 26-36)
  - pénteki napon
  - az előkészület napján (Niszán 14)
  - ⇒ csillagászati számítások alapján: Kr. u. 30-ban vagy 33-ban
- ❖ A zsidó húsvét (héberül: peszah = átugrik, átvonul)
  - Niszán hónapban (nálunk március-április)
  - eredete: legelőváltás ünnepe; később új tartalom: kivonulás Egyiptomból; családi ünnep
  - Jozija király (Kr. e. 622): jeruzsálemi zarándokünnepé tette
- ❖ A kovásztalan kenyerek (héberül: mazzoth) ünnepe
  - eredetileg aratási ünnep volt, az új életet üdvözölték
  - összekapcsolták a húsvét ünnepével
- ❖ Az utolsó vacsora ideje: a szinoptikusok és János adatai látszólag ellentmondanak
  - a szinoptikusok szerint: Niszán 14. csütörtök az utolsó vacsora ideje, Jézus 15-én, pénteken hal meg
  - János szerint: Jézust Niszán 14-én, pénteken ölték meg
  - magyarázat: a nagyszámú zarándok miatt két időpontban ölték le az állatokat – kétféle naptár (ősi és hivatalos)
- ❖ Jézus feltámadása:
  - történetileg nem bizonyítható, mert nem lehetett szemtanúja
  - kikövetkeztethető a történeti adatokból (két pillér elmélet):
    - nagypénteken a tragédia miatt elkeserednek a tanítványok
    - pünkösdkor bátran a világ elé lépnek, nő a tanítványok száma (ld. Suetonius)
    - mi történt a két esemény között? – nem képzelgés, nem pusztán az üres sír; hittapasztat

Ismeretek megszilárdítása	<u>Ismétlő kérdésekkel</u> megszilárdítja az ismereteket, tisztázza a fogalmakat:	Tk. 117-120. o.
10'	<ul style="list-style-type: none"> • Mikor volt Pontius Pilatus Júdea helytartója? • Mikor halt meg Jézus? • Mit ünnepeltek a zsidók húsvétkor? • Mikor tarthatta Jézus az utolsó vacsorát? • Milyen történeti adatok felhasználásával következtethetünk Jézus feltámadására? <p>A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.</p>	Táblakép, füzet
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéli az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéli meg.	Dolgozatok javítva Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)
3'		

Befejezés

2'

Házi feladat:

Megtanulandó: a Jézus szenvedését, halálát és feltámadását felölelő eseménysor történelmi keretei (a füzet jegyzete, tk. 117-120. o.).

Következő órán írásbeli számonkérés az óra anyagából (20'; segédeszköz: nincs).

Füzet

Tk. 117-120. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni. A csoportokba lehetőleg 3-4 tanuló kerüljön.

Feladatkártyák

A feladatkártyákat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

Minden csoport 1 feladatot kap. Ha hatnál több csoport van, 1 feladatot több csoport is megold (ekkor képviselők együtt állnak az osztály elé, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát). Ha kicsi a létszám, a tanulók kettővel is dolgozhatnak.

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: A tk. 117. oldalán az a) pont 1-2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **Jézus halála évének meghatározásához** szükséges általános ismereteket!
2. csoport: A tk. 118. oldalának 2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **zsidó húsvét** ünnepének jellemzőit!
3. csoport: A tk. 118. oldalának 3. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **kovásztalan kenyerek** ünnepének jellemzőit!
4. csoport: A tk. 118. oldalának utolsó és 119. oldalának első bekezdéséből jegyzeteljétek ki az **utolsó vacsora idejére** vonatkozó ismereteket!
5. csoport: A tk. 119. oldalának utolsó bekezdésétől jegyzeteljétek ki a **húsvéti hit alapját** képező adatokat!
6. csoport: Olvassátok el a tk. 119-120. oldalán a húsvéti hit alapját képező adatokat, majd a 120. o. 1. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a **„két pillér közötti hídra”** vonatkozó magyarázatot!

Minta a feladatkártyákra:

1. csoport

A tk. 117. oldalán az a) pont 1-2. bekezdéséből jegyzeteljétek ki a Jézus halála évének meghatározásához szükséges általános ismereteket!

Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.

Felkészülési idő: 5 perc

Jó munkát!

4. csoport

A tk. 118. oldalának utolsó és 119. oldalának első bekezdéséből jegyzeteljétek ki az utolsó vacsora idejére vonatkozó ismereteket!

Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.

Felkészülési idő: 5 perc

Jó munkát!

44. óra: Számonkérés: Jézus szenvedése, halála és feltámadása a történelemtudomány fényében; Jézus szenvedése, halála és feltámadása a Bibliában

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés Jézus szenvedésének, halálának és feltámadásának történeti háttéréből. Jézus szenvedése, halála és feltámadása a Bibliában.

Célja: A Jézus szenvedését, halálát és feltámadását felölelő eseménysor történelmi kereteinek számonkérése. Jézus szenvedése, halála és feltámadása a Bibliában: bevezetés a szenvedéstörténet és feltámadási jelenés műfajába.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> • Mikor lehetett Jézus halálának időpontja? • Mi jellemzi a zsidó peszah ünnepét? • Milyen eseményt kapcsolnak Niszán 14-hez a szinoptikusok, illetve János? • Milyen történeti adatokból következtethetünk Jézus feltámadására? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 117-120. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 3'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beosztja a csoportokat (A, B), közben mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. <u>Felhívja a figyelmet</u>: egész mondatokban fogalmazzanak, mert a válaszok nyelvi megformálására is kapnak pontot! <ul style="list-style-type: none"> • Segédeszközt nem lehet használni. • Munkaidő: 20'. 3. Kiosztja a feladatlapokat. 	Dolgozatkérdések (A/B csoport) Feladatlapok (A/B csoport) Értékelőlapok (A/B csoport)
c) Dolgozatírás 20+1'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgozatírás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Jézus szenvedése, halála és feltámadása a Bibliában. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus szenvedése, halála és feltámadása a Bibliában
– a szenvedéstörténet és a feltámadási jelenés műfaja

Ismeretek átadása 10'	<u>Tanári előadás</u> – szenvedéstörténet, feltámadási jelenés. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 121-123. o. Táblakép, füzet
--------------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Szenvedéstörténet

- ❖ adatai nem olyan pontosak, mint a krónikáé
- ❖ az eseményeket üdvtörténeti szempontból értelmezi a szerző
- ❖ a párbeszédnek nem idézetek – tartalmilag felelnek meg a valóságnak

Feltámadási jelenés (krisztofánia)

- ❖ szerkezetük egységes:
  - a tanítványok elkeseredettek
  - megjelenik Jézus, akit először nem ismernek fel
  - emlékezteti őket: korábbi szavaira, az ószövetségi Írásokra
  - hívő látással felismerik
- ❖ antropomorf kifejezéseket alkalmaz a tanítványok tapasztalatának kifejezésére (pl. látta, érintette)
- ❖ szimbólumok utalnak jelzésszerűen a Feltámadottal való „találkozásokra”

Befejezés	<u>Házi feladat:</u>	
2'	Megtanulandó: a szenvedéstörténettel és a feltámadási jelenéssel kapcsolatos ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 121-123. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 121-123. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Dolgozatkérdések

A csoport

1. Mi jellemzi a zsidó húsvétot?
2. Milyen adatok alapján számítjuk ki Jézus halálának évét?
3. Milyen történelmi adatokból következtethetünk Jézus feltámadására? (két pillér elmélet)

B csoport

1. Mikorra eshetett az utolsó vacsora időpontja?
2. Mi jellemzi a kovásztalan kenyerek ünnepét?
3. Milyen történelmi adatokból következtethetünk Jézus feltámadására? (két pillér elmélet)

Feladatlapok (A és B csoport)

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

Értékelőlapok**A csoport**

Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1. Mi jellemzi a zsidó húsvétot?	4 pont	héber neve peszah eredete: legelőváltás ünnepe később új tartalom: szabadulás Egyiptomból Jozija király templomi zárándokünneppé tette	1 p 1 p 1 p 1 p
2. Milyen adatok alapján számítjuk ki Jézus halálának évét?	3 pont	Pontius Pilatus helytartósága Kr. u. 26-36 Niszán 14. péntek Jézus halála: Kr. u. 30-ban vagy 33-ban	1 p 1 p 1 p
3. Milyen történelmi adatokból következtethetünk Jézus fel-támadására? (két pillér elmélet)	6 pont	nagypéntek: tragédia pünkösöd: bátor kiállítás ok: nem képzelgés, nem pusztán az üres sír hittapasztalat	1 p 1 p 1 p 1 p 1 p 1 p
+ Nyelvi megformálás	5 pont		

A dolgozat értékelése:

16-18 pont **5**; 13-15 pont **4**; 10-12 pont **3**; 6-9 pont **2**; 1-5 pont **1****B csoport**

Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1. Mikorra eshetett az utolsó vacsora időpontja?	4 pont	látszólagos ellentmondás a szinoptikusok (Niszán 14. csütörtök az utolsó vacsora) és János (Niszán 14. péntek Jézus halála) között magyarázat: a nagyszámú zárándok miatt két időpontban ölték le az állatokat kétféle naptár (ősi és hivatalos)	2 p 1 p 1 p
2. Mi jellemzi a kovásztalan kenyerek ünnepét?	3 pont	neve héberül mazzoth eredetileg aratási ünnep volt, az új életet üdvözölték összekapcsolták a húsvét ünnepével	1 p 1 p 1 p
3. Milyen történelmi adatokból következtethetünk Jézus fel-támadására? (két pillér elmélet)	6 pont	nagypéntek: tragédia pünkösöd: bátor kiállítás ok: nem képzelgés, nem pusztán az üres sír hittapasztalat	1 p 1 p 1 p 1 p 1 p 1 p
+ Nyelvi megformálás	5 pont		

A dolgozat értékelése:

16-18 pont **5**; 13-15 pont **4**; 10-12 pont **3**; 6-9 pont **2**; 1-5 pont **1**

45. óra: A Messiás szenvedése – a végzetes félreértés (Jn 10, 22-39)

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás szenvedése – a végzetes félreértés.

Célja: A jeruzsálemi templomban lezajló vita (Jn 10, 22-39) szóelemzése és szövegértelmezése. A vitabeszéd műfaji jellemzői. Reflektálás előítéleteinkre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3' + 3'	Két tanulót <u>feleltet</u> . Kérdések: 1. felelő: A szenvedéstörténet műfaji jellemzői 2. felelő: A feltámadási jelenés műfaji jellemzői A feleleteket <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás).	
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 5'	Az előző órán írt <u>dolgozat</u> kiosztása: Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéli az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszélik meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlapok (A/B csoport)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás szenvedése – a végzetes félreértés (Jn 10, 22-39). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A Messiás szenvedése – a végzetes félreértés (Jn 10, 22-39)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Jn 10, 22-39 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfőbb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 124-126. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **ha te vagy a Krisztus...**: ezért kérdezik, mert Jézus korábban már elutasította a politikai Messiás szerepét
- ❖ **mondtam nektek, de nem hiszitek**: egyedülálló kapcsolatát az Atyával nem fogadják el

- ❖ **nem vagytok az én juhaim közül:** a hitetlenség oka, hogy nem akarják elfogadni pásztort, messiási voltát
- ❖ **jótettért nem kövezünk meg téged, hanem a káromlásért:** a zsidók azt állítják Jézusról, hogy Istenné teszi önmagát (káromlás); de Jézus azt hangsúlyozta, hogy ő az Atyával összhangban cselekszik
- ❖ **akit az Atya ... a világra küldött:** Jézus küldetése egyetemes
- ❖ **el akarták őt fogni:** a zsidókat előítéleteik akadályozzák abban, hogy átgondolják Jézus szavait; inkább meg akarnak szabadulni tőle

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi a félreértés alapja? • Milyen elvárásokat nem teljesít Jézus? 	Tk. 133. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit.	Tk. 36. o.
	4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Vitabeszéd:

- szereplői valamilyen vallási igazságot értelmeznek az Írás tekintélye alapján
- mesterségesen alkotott párbeszéd, mely a vitázó felek eltérő álláspontját megbízhatóan tükrözi

Értelmezés

A szöveg műfaja vitabeszéd. Azt a félreértést mutatja, mely alapján a zsidó vallási vezetők elutasítják, üldözik, majd keresztre feszítik Jézust. Vádjuk, egyben a félreértés lényege: Jézus káromkodott, vagyis istenné tette magát. Jézus azonban éppen arról akarta meggyőzni őket, hogy Isten a kicsinnyé levésben, az egyszerűségben mutatja meg önmagát. A Messiás sorsa ezzel a félreértéssel végérvényesen megpecsételődött.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen elvárásoknak akarunk megfelelni? • Mennyiben segítenek minket korábbi tapasztalataink? • Milyen esetekben gátolnak minket előzetesen alkotott véleményeink – előítéleteink? 	Tk. 135. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a vitabeszéd műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Jn 10, 22-39 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 36. és 124-126.133.135. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 36. o. Tk. 124-135. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

46. óra: Az utolsó vacsora (Lk 22, 7-20)

a) Az óra felépítése

Témája: A kereszt felé vezető út – az utolsó vacsora.

Célja: Az utolsó vacsoráról szóló részlet (Lk 22, 7-20) szóelemzése és szövegértelmezése. A szövegértési készség fejlesztése. A kultikus etiológia műfaji jellemzői.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A végzetes félreértést hozó jeruzsálemi vita (Jn 10, 22-39) műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A kereszt felé vezető út – az utolsó vacsora (Lk 22, 7-20). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Az utolsó vacsora (Lk 22, 7-20)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 22, 7-20 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> az elbeszélést.	Szentírás
Feldolgozás		
a) Szóelemzés	<u>Hiányos szómagyarázatok kiegészítése</u> (összidő: 22')	
Páros munka: a hiányzó kifejezések azonosítása 7'	1. A tanár egyenként kivetíti a tankönyvben található szómagyarázatokat az értelmezett kifejezés nélkül. A tanulópárok a Szentírás segítségével megkeresik, hogy az egyes magyarázatokhoz melyik kifejezés tartozhat. Füzetükben jegyzetelik a talált kifejezéseket.	Hiányos szómagyarázatok (vetíthető fólia) Szentírás, füzet
Páros munka: ellenőrzés 5'	2. A tanár újra kivetíti egyenként a magyarázatokat. A tanulópárok a tankönyv segítségével ellenőrzik, hogy a magyarázatokhoz a megfelelő kifejezéseket találták-e meg.	Tk. 130-133. o.
Közös ellenőrzés 5'	3. A tanár irányításával közösen is ellenőrzik a megoldást.	Megoldás
Közös munka: a szóelemzések rögzítése 5'	4. A tanár a legfontosabb kifejezéseket kiemeli és a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben <u>rögzíti</u> magyarázatukkal együtt: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 130-133. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **a kovásztalan kenyerek napja:** Niszán 14, a húsvét előkészületi napja
- ❖ **eljött az óra:** érkezett az idő, amikor Jézus kivonul a világból, és visszatér az Atyához
- ❖ **vágyva vágytam...**: az ünnepen a zsidók nem csupán visszaemlékeztek Isten szabadító tetteire, hanem jelenvalóként élték meg a kapcsolatot Jahvéval, a Szabadítóval
- ❖ **többé nem eszem ... amíg be nem teljesedik...**: Jézus az idők végén teljessé váló asztalközösségre utal
- ❖ **fogta a kelyhet, hálát adott:** a zsidó étkezés menetének megfelelően cselekszik
- ❖ **ez az én testem, mely értetek adatik:** Jézus önmagát azonosítja a kenyérrel; a szenvedő Szolgálóhoz hasonlóan cselekszik, önmagát adja áldozatul minden emberért
- ❖ **ezt tegyétek az én emlékezetemre:** megjeleníteni Jézus mások üdvösségeért feláldozott, a feltámadás ígértét is hordozó életét, útmutatásait követve, segítségét elfogadva „táplálkozni” belőle
- ❖ **ez a kehely az új szövetség az én véremben:** a Sínai-szövetségre utal; ebben az új szövetségben a másokért önmagát feláldozó Jézus jelzi és teremti meg Isten és az ember harmonikus kapcsolatát
- ❖ **amely értetek kiontatik:** a megváltás az egész emberiségnek felkínált ajándék

b) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szöveg műfaja? • Hogyan újítja meg Isten a régi szövetséget? • Miben új ez a szövetség? 	Tk. 134-135. o
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. Megnevezi a szöveg <u>műfaját</u> , elmondja a műfaj jellemzőit.	Tk. 121. o.
	4. <u>Rögzítik</u> a műfaji jellemzőket és az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

- Kultikus etiológia: – istentiszteleti cselekmény eredetének magyarázata
– szerzője történeti eseményt mutat be, de nem célja a történeti pontosság

Értelmezés

Az utolsó vacsoráról szóló részlet műfaja kultikus etiológia: a szerző a keresztény eukharisztikus lakoma gyakorlatát Jézus rendelkezésére vezeti vissza.

A leírás szerint Jézus bejelenti, hogy az ő minden emberért feláldozott élete (teste és vére) árán Isten megújítja az Izraellel kötött régi szövetséget, és ezt az új szövetséget minden népnek felajánlja.

Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: a kultikus etiológia műfaji jellemzői; Szentírással elemezni a Lk 22, 7-20 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 121. és 130-135. o.). Memoriter: a Lk 22, 15-20 szövege. Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 121. o. Tk. 130-135. o. Memoriter
-----------------	--	--

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Hiányos szómagyarázatok

Írásvetítővel vetíthető fólia a hiányos szöveggel

Megoldás a magyarázatok vetítésének sorrendjében:

1. a kovásztalan kenyerek napja
2. amelyen fel kellett áldozni a húsvéti bárányt
3. készítsétek el nekünk a húsvéti bárányt
4. találkoztok egy emberrel, aki vízeskorsót visz
5. hol van az a helyiség
6. berendezve
7. amikor eljött az óra
8. ez a kehely az új szövetség az én véremben
9. amely értetek kiontatik
10. többé nem eszem belőle, amíg be nem teljesedik az Isten országában
11. fogta a kelyhet, hálát adott
12. nem iszom ... amíg el nem jön az Isten országa
13. ez az én testem, mely értetek adatik
14. vágyva vágytam arra, hogy elfogyasszam veletek ezt a húsvéti vacsorát
15. ezt tegyétek az én emlékezetemre

A táblára felkerülő kifejezések a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben:

1. a kovásztalan kenyerek napja
2. eljött az óra
3. vágyva vágytam...
4. többé nem eszem ... amíg be nem teljesedik...
5. fogta a kelyhet, hálát adott
6. ez az én testem, mely értetek adatik
7. ezt tegyétek az én emlékezetemre
8. ez a kehely az új szövetség az én véremben
9. amely értetek kiontatik

Számítógéppel kivetíthető forma: a hiányos szöveg és a megoldás

47. óra: Jézus pere – a Pilátus előtti kihallgatás (Jn 18,28 - 19,16)**a) Az óra felépítése****Témája:** Jézus pere – a Pilátus előtti kihallgatás.**Célja:** A Pilátus előtti kihallgatási jelenet (Jn 18,28 - 19,16) szövelemzése és szövegértelmezése.
Reflektálás Jézus magatartására, bátor kiállására.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Az utolsó vacsoráról szóló részlet (Lk 22, 7-20) szövege (15-20 v., memoriter); műfaja, a műfaj jellemzői; rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás (kivéve a memoriterhez)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Jézus pere – a Pilátus előtti kihallgatás (Jn 18,28 - 19,16). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus pere – a Pilátus előtti kihallgatás
(Jn 18,28 - 19,16)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 6, 34-44 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szövelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 140-142. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **nekünk senkit sem szabad megölnünk:** a helytartó nem akar beavatkozni Jézus perébe, de a zsidók halálbüntetést akarnak
- ❖ **azért jöttem a világba, hogy tanúságot tegyek az igazságról:** Jézus személyében válik „láthatóvá” Isten országa

- ❖ **íme az ember!:** Jézus az eszményi ember
- ❖ **körülbelül a hatodik óra:** Jézus halálának órája a János-evangélium szerint

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyenek mutatja a jelenet Jézust? • Milyen reménysugár csillan fel ebben az elbeszélésben? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 147-148. o. Táblakép, füzet
----------------------	---	--

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

János evangéliumának jelenete a zsidók halálra szánt királyát ábrázolja, akinek országa nem ebből a világból való. Jézus országa titokzatos lelki-szellemi természetű birodalom, amelyben az emberek elnyerhetik bűneik bocsánatát és az örök életet.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyenek látjuk Jézust a festményen (ki van középen)? • Milyen üzenete van annak, hogy Jézus áll? • Kiért, miért kell nekünk is állva maradnunk? 	Tk. 148. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Jn 18,28 - 19,16 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 139-142.147-148. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 139-148. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: Elítélés

48. óra: Jézus megfeszítése és halála (Mt 27, 27-66)**a) Az óra felépítése****Témája:** Jézus megfeszítése és halála.**Célja:** A Messiás halálát bemutató és értelmező evangéliumi szöveg (Mt 27, 27-66) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás Jézus megváltó szenvedésére.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Pilátus előtti kihallgatási jelenet (Jn 18,28 - 19,16) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Jézus megfeszítése és halála (Mt 27, 27-66). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképJézus megfeszítése és halála (Mt 27, 27-66)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 27, 27-66 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Az értelmezés előkészítése 8'	<u>Páros, majd közös munka:</u> 1. A tanuló párok feladata: készítsenek a szövegből egy szógyűjteményt, amelyben szétválogatják a történeti és a szimbolikus (= értelmező) kifejezéseket. 2. Közös megbeszélés: felolvastatja a megoldást, majd közösen megbeszélnek, pontosítják a gyűjteményt. Rögzítik az eredményt: jegyzetel a táblán, jegyzeteltet a füzetben.	Szentírás, füzet Tábla, füzet

Táblakép (folytatás)Történeti tények:

bevitték a helytartóságra, csapat, katonaköpeny, töviskoszorú, kigúnyolás, cirenei ember, vitte a keresztyét, Golgota, epével kevert bor, felfeszítették, feje fölé elítélésének okát tették, asszonyok, begöngyölte

Szimbolikus, értelmező kifejezések:

sorsot vetve megosztotak ruháin, két rabló, fejüket csóválták, sötétség, Éli..., a templom függönye kettészakadt, a föld megrendült, sziklák megrepedtek, sok elhunyt szentnek föltámadt a teste, sokaknak megjelentek, megrémültek, három nap múlva feltámadok

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelenthet az „Isten Fia” kifejezés a szövegben? • Miben bizonyult Jézus Isten Fiának? 	Tk. 148. o.
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Máté evangélista a szenvedéstörténet műfaján belül az apokaliptikus irodalom szimbólumait használva értelmezi Jézus halálának eseményét. Amikor az evangélista a pogány százados ajkára adja az „ez az ember valóban Isten Fia volt” hitvallást, azt akarja kifejezni: Jézus elsősorban a kereszten bizonyult Isten Fiának, amikor vállalta a halált, hogy az emberek számára megszerezze a bűnbocsánatot és az örök élet lehetőségét.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Habdank festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • A festmény értelmezi vagy ábrázolja Jézus halálát? • Hogyan ajándékoz meg minket Jézus halálában? • Mi hogyan tudunk megajándékozni pl. szenvedő embereket? 	Tk. 148. o. Habdank festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 27, 27-66 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 148. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet, tk. 148. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Habdank festménye: Halálóra

49. óra: Feltámadási jelenések – Jézus feltámadása Márk szerint (Mk 16, 1-8)**a) Az óra felépítése****Témája:** Feltámadási jelenések – Jézus feltámadása Márk szerint.**Célja:** A Márk-féle feltámadási jelenés (Mk 16, 1-8) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás: Jézust az érzékeinkkel el nem érhető világban találjuk meg.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Messiás halálát bemutató és értelmező evangéliumi szöveg (Mt 27, 27-66) rövid tartalma, (szóelemzése) és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Feltámadási jelenések – Jézus feltámadása Márk szerint (Mk 16, 1-8). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképJézus feltámadása Márk szerint (Mk 16, 1-8)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mk 16, 1-8 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 149-150. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **a hét első napján kora reggel:** a mi vasárnapunk; „harmadnapon”
- ❖ **egy ifjút láttak ülni...**: égi küldött
- ❖ **megrémültek:** reakciójuk azt jelzi, Isten világával találták magukat szemben
- ❖ **feltámadt:** nem egy holttest újraéledése, vagyis nem a földi életbe való visszatérés
- ❖ **mondjátok meg tanítványainak:** készüljenek fel a vele való találkozásra

c) Értelmezés 10'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mit jelent az üres sír az elbeszélésben? • Mit éreztek a tanítványok az üres sír láttán? • Milyen sejtés fogalmazódhatott meg bennük Jézus szavaira visszagondolva? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	<p>Tk. 158-159. o.</p> <p>Táblakép, füzet</p>
----------------------	--	---

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Márk a feltámadási jelenés műfajában dolgozza fel a Jézus üres sírjára vonatkozó hagyományt. Elbeszélésében azt tanítja, hogy az asszonyok kicsiny csoportja üresen találta Jézus sírját. Ez félelmet keltett bennük, ugyanakkor isteni eredetű sugallatként élték meg a sejtést: Jézus feltámadt.

Aktualizálás 10'	<p><u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Milyen érzékkel nem tapasztalható „dolgok” vannak életünkben? (pl. szeretet, igazságosság...) • Honnan tudunk ezekről a dolgokról? (meggyőződünk...) • Jézust melyik világban kell keresnünk? 	Tk. 160. o.
Befejezés 2'	<p><u>Házi feladat:</u></p> <p>Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mk 16, 1-8 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 149-150.158-160. o.).</p> <p>Következő órán felelés szóban.</p>	<p>Füzet</p> <p>Tk. 149-160. o.</p>

b) Háttéranyagok

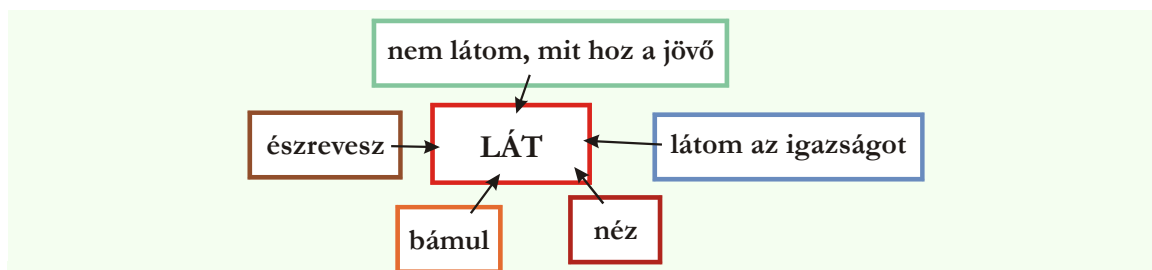
Táblakép (vetíthető formában)

50. óra: Jézus megjelenései Máté szerint (Mt 28, 1-10.16-20)**a) Az óra felépítése****Témája:** A Messiás feltámadása – Jézus megjelenései Máté szerint.**Célja:** A Máté-féle feltámadási jelenések (Mk 16, 1-8) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás tapasztalataink, látásunk mibenlétére.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Márk-féle feltámadási jelenés (Mk 16, 1-8) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás feltámadása – Jézus megjelenései Máté szerint (Mt 28, 1-10.16-20). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Jézus megjelenései Máté szerint (Mt 28, 1-10.16-20)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Mt 28, 1-10.16-20 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) A szóelemzés és értelmezés asszociációs előkészítése 5'	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni munka keretében a tanulókkal a füzetükbe két szöveget/kifejezést írat, amely a látni igéről eszükbe jut. Minden tanuló kiválaszt egyet, kimegy és felírja a tábla egy kijelölt részére. Az asszociációs vázlat a táblán marad az aktualizálásig. 	Füzet Tábla

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

5. A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása

c) Szóelemzés 6'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszélük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 151-152. o. Táblakép, füzet
---------------------	--	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **nagy földrengés támadt:** Isten jelenvalóságának tapasztalata
- ❖ **az Úr angyala ... az égből:** apokaliptikus irodalmi eszköz, a kinyilatkoztatást jelzi
- ❖ **örök:** a feltámadt Messiás halál feletti győzelme megzavarta ellenségeit ('megrettentek')
- ❖ **ti ne féljete!**: bátorítás a tanítványoknak
- ❖ **meqlátjátok:** nem fizikai látás, hanem vallási tapasztalat
- ❖ **átkarolták a lábát:** nem fizikai érintés; azt jelzi, hogy a találkozás nem érzécsalódás
- ❖ **menjete:** a tanítványoknak küldetésük van
- ❖ **az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében:** keresztségi formula
- ❖ **veletek vagyok:** 'Emmánuel'

d) Értelmezés 8'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mire jönnek rá a tanítványok a találkozás folyamán? • Mi vezetik őket feladatuk megtalálásában? 2. Összefoglalja az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 159. o. Táblakép, füzet
---------------------	--	--------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Máté nemcsak az üres sírról beszél, hanem a Feltámadottal való „találkozásról” is. Azt a folyamatot dramatizálja, amelyben a tanítványok meggyőződtek arról, hogy Jézus legyőzte a halált. Fokozatosan megtapasztalták, hogy titokzatos módon jelen van életükben és ráébredtek feladatukra: hirdetniük kell a megváltás ajándékát.

Aktualizálás 8'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és az óra eleji asszociációs vázlat segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen igazságot „látunk meg”? • Milyen fontos, de szemeinkkel nem látható dolgok vannak életünkben, amelyek erőt adnak? 	Tk. 160. o. Asszociációs vázlat a táblán
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Mt 28, 1-10.16-20 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 150-152.159-160. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 150-160. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

51. óra: Jézus megjelenése Lukács szerint (Lk 24, 13-35)**a) Az óra felépítése****Témája:** A Messiás feltámadása – Jézus megjelenése Lukács szerint.**Célja:** A Lukács-féle feltámadási jelenés (Lk 24, 13-35, részlet a tankönyvi szemelvények közül: találkozás az emmauszi tanítványokkal) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a szentmisében, a Szentírás olvasásában, az imában megjelenő Jézus jelenlétére.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Máté-féle feltámadási jelenések (Mk 16, 1-8) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Jézus megjelenése Lukács szerint (Lk 24, 13-35) – az emmauszi tanítványok. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

TáblaképJézus megjelenése Lukács szerint (Lk 24, 13-35)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Lk 24, 13-35 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 153-155. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **Jézus közeledett:** a találkozást a feltámadt Jézus kezdeményezi
- ❖ **fel ne ismerjék:** a feltámadási jelenés műfaji eleme
- ❖ **ő fogja megváltani Izraelt:** politikai Messiást vártak
- ❖ **megmagyarázott:** a történeti Jézus tanítása és a Szentlélek sugallata
- ❖ **fogta a kenyeret:** a feltámadt Jézust az eukharisztikus közösségben lehet megtapasztalni

c) Értelmezés 10'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Hol, mikor ismerik fel az emmauszi tanítványok a Feltámadottat? • Milyen hatással van a tanítványokra a találkozás? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	<p>Tk. 159-160. o.</p> <p>Táblakép, füzet</p>
----------------------	---	---

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Az emmauszi találkozás leírásában az evangélista azt a gondolatot emeli ki, hogy a tanítványok a kenyértörésben ismerik fel halált legyőző Mesterüket. A nagypénteki tragédia után többször egybegyűltek eukharisztikus lakomán: összejöveteleiken és az Írások értelmezése közben fokozatosan megbizonyosodtak arról, hogy Jézus legyőzte a halált.

Aktualizálás 10'	<p><u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kiket és milyen helyzetben látunk a képen? • Miről beszélgetnek? • Mi mikor vagyunk ilyen helyzetben, Jézus mikor magyaráz nekünk? 	<p>Tk. 160. o.</p> <p>Sieger Köder festménye</p>
Befejezés 2'	<p><u>Házi feladat:</u></p> <p>Megtanulandó: Szentírással elemezni a Lk 24, 13-35 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 152-155.159-160. o.).</p> <p>Memoriter: a Lk 24, 28-33 szövege.</p> <p>Következő órán felelés szóban.</p>	<p>Füzet</p> <p>Tk. 152-160. o.</p> <p>Memoriter</p>

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: Úton egy Emmausz nevű faluba

52. óra: Jézus megjelenései János szerint (Jn 20, 19-29)**a) Az óra felépítése**

Témája: A Messiás feltámadása – Jézus megjelenései János szerint.

Célja: A János-féle feltámadási jelenések (Jn 20, 19-29, részlet a tankönyvi szemelvények közül) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás: akkor vagyunk boldogok, ha nem csak érzéki tapasztalatainkra figyelünk.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Lukács-féle feltámadási jelenés (Lk 24, 13-35) szövege (28-33 v., memoriter); rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás (kivéve a memoriterhez)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás feltámadása – Jézus megjelenései János szerint (Jn 20, 19-29). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Jézus megjelenései János szerint (Jn 20, 19-29)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Jn 20, 19-29 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 156-158. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **hacsak nem látom:** Tamás kész a hitre, de „bizonyítékot” követel, emberi elvárásai vezetik
- ❖ **tedd ide ujjadat és nézd a kezeimet...:** Jézus megdicsőült teste más jellegű valóság, mint amit feláldozott a kereszten. A megdicsőült testet nem lehet érzékelni (szójáték a görögben)
- ❖ **ne légy hitetlen, hanem hívő:** ne viselkedjen hitetlenként, aki csak az érzékeinek hisz

- ❖ **én Uram és én Istenem:** hitvallás, ami nem a fizikai látásra épül
- ❖ **mivel láttál engem, hittél:** hitt, mert végül hívő látással látott
- ❖ **boldogok, akik nem láttak, és mégis hittek:** ők azok, akik nem igényelnek fizikai látást, mint Tamás, beérik a vallási tapasztalattal

c) Értelmezés 10'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Kik a boldogok a Feltámadott szerint? • Milyen módon tapasztalhatja meg Tamás Jézust? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	Tk. 160. o. Táblakép, füzet
----------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Az elbeszélés tanulsága: a tanítványok akkor tapasztalják meg a Feltámadott jelenvalóságát, amikor nem követelnek az érzékelő ismerethez hasonló bizonyosságot, hanem megelégszenek a vallási tapasztalattal.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Ernst Barlach szobra segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mit „lát” a két alak? Milyenek a mozdulataik? • Ha felismerjük Jézust, megtart minket ez a felismerés a jóban? 	Tk. 160. o. Ernst Barlach szobra
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Jn 20, 19-29 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 155-158.160. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 155-160. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Ernst Barlach szobra: A viszontlátás (Krisztus és Tamás)

53. óra: Összefoglalás: a Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása – összefoglalás.

Célja: A Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását bemutató és értelmező szentírási szövegek (Jn 10, 22-39; Lk 22, 7-20; Jn 18,28 - 19,16; Mt 27, 27-66; Mk 16, 1-8; Mt 28, 1-10.16-20; Lk 24, 13-35; Jn 20, 19-29) műfajának, szóelemzésének és szövegértelmezésének átismétlése, az ismeretek megszilárdítása. Felkészülés a számonkérésre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A János-féle feltámadási jelenések (Jn 20, 19-29) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	Megadja az óra témáját: összefoglalás, felkészülés a következő óra dolgozatára. A dolgozat témája: A Messiás megváltó szenvedése, halála és feltámadása; formája: fogalmazás.	
Ismétlés		
a) Szóelemzések ismétlése 10-12'	<u>Páros munka</u> – kifejezések magyarázatának felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre mind a nyolc szövegből egy-egy tanult kifejezést ír. A tanulópárok tagjai kicserélik cédulájukat, majd elmondják egymásnak a kapott szavak magyarázatát – egymás tudásának helyességét ellenőrzik. 	Üres cédulák Szentírás (Füzet, tk. csak ha kell)
b) Értelmezések ismétlése 10-12'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – az értelmezések felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló szabadon választ egy szöveget a nyolc közül, s leírja fejből annak értelmezését a füzetébe. A tanár felolvastat egy-egy értelmezést mind a nyolc szöveg esetén. Közös megbeszélés, kiegészítik, pontosítják a hallottakat. 	Füzet üres oldala
c) Műfajok ismétlése 8-10'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – a műfajok felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre felír egy általa választott műfajt jellemző mondatot. A tanár összeszedi, összekeveri, újra húzat a tanulókkal. A tanulók felolvassák a cédulájukon szereplő mondatot, s megmondják, melyik műfaj sajátossága. 	Üres cédulák (Tk., füzet)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Átismétlendő: a Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását bemutató és értelmező szentírási szövegekkel kapcsolatban tanult ismeretek – tartalom, szóelemzés, szövegértelmezés (a füzet jegyzete, tk. 117-160. o.). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; fogalmazás típusú dolgozat, segédeszköz: Szentírás).	Füzet Tk. 117-160. o.

54. óra: Számonkérés a Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását bemutató és értelmező szentírási szövegekből

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés a Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását bemutató és értelmező szentírási szövegekből.

Célja: A tanult szentírási szövegek számonkérése: fogalmazás a Jn 10, 22-39; Lk 22, 7-20; Jn 18,28 - 19,16; Mt 27, 27-66; Mk 16, 1-8; Mt 28, 1-10.16-20; Lk 24, 13-35; Jn 20, 19-29 szövegelemzéséből és szövegértelmezéséből.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A dolgozat bevezetése 4'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanár lapokat oszt a fogalmazáshoz, közben a Szentírás kivételével mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat formája: fogalmazás. • Szentírást lehet használni (mást nem). • Munkaidő: 35'. • Mindenki húz egy feladatkártyát, amelyen valamelyik szentírási rész szerepel, azt kell elemeznie. 3. Kihúztatja a tanulókkal a feladatkártyát. 	<p>Lapok a fogalmazáshoz</p> <p>Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)</p> <p>Feladatkártyák</p>
b) Dolgoztatás 35+1'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgoztatás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	Szentírás
Befejezés 1'	<u>Házi feladat:</u> nincs.	

b) Háttéranyagok

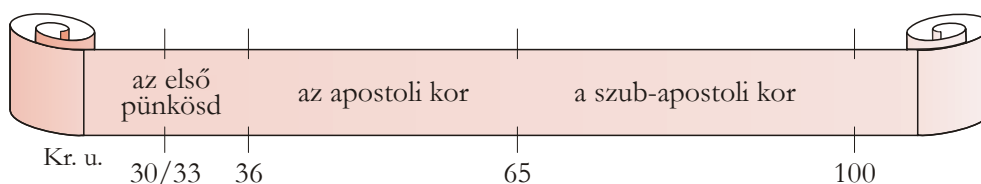
Feladatkártyák

A feladatkártyákat a tanulók számának megfelelően kell előkészíteni. A tanult nyolc szöveg (közel) azonos számban szerepeljen rajtuk.

A szövegek:

A végzetes félreértés	Jn 10, 22-39
Az utolsó vacsora	Lk 22, 7-20
A Pilátus előtti kihallgatás	Jn 18,28 - 19,16
Jézus megfeszítése és halála	Mt 27, 27-66
Jézus feltámadása Márk szerint	Mk 16, 1-8
Jézus megjelenései Máté szerint	Mt 28, 1-10.16-20
Jézus megjelenése Lukács szerint	Lk 24, 13-35
Jézus megjelenései János szerint	Jn 20, 19-29

6. A MESSIÁS EGYHÁZÁNAK SZÜLETÉSE ÉS KIBONTAKOZÁSA KR. U. 30/33-TÓL 100-IG

- 55. óra: A Messiás egyházának születése és kibontakozása (Kr. u. 30/33-100) – történeti bevezetés
- 56. óra: Számonkérés: a Messiás egyházának története Kr. u. 30/33-tól 100-ig; a Messiás egyházának kezdeti történetét bemutató bibliai irodalom
- 57. óra: Az egyház születése – a Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele (ApCsel 1, 1-11)
- 58. óra: Az egyház születése – az első pünkösd (ApCsel 2, 1-13)
- 59. óra: Az egyház az apostoli korban – Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a)
- 60. óra: Az apostoli zsinat Jeruzsálemben (ApCsel 15, 1-11)
- 61. óra: Az egyház mint Krisztus teste (1 Kor 12, 12-30)
- 62. óra: A megváltás ajándékát közvetítő egyház (1 Tím 2, 1-7)
- 63. óra: A világ és az egyház jövője János jelenéseiben – az egyház sorsa (Jel 12, 1-18)
- 64. óra: Összefoglalás: a Messiás egyházának születése és kibontakozása
- 65. óra: Számonkérés a Messiás egyházának születését és kibontakozásának kezdetét bemutató szentírási szövegekből

55. óra: A Messiás egyházának születése és kibontakozása (Kr. u. 30/33 - 100) – történeti bevezetés**a) Az óra felépítése****Témája:** A Messiás egyházának története Kr. u. 30/33-tól 100-ig.**Célja:** Az egyház születési folyamatának és kibontakozása kezdeti szakaszának megismerése történettudományi szempontból.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás egyházának története Kr. u. 30/33-tól 100-ig. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A Messiás egyházának születése és kibontakozása –
az egyház története Kr. u. 30/33-tól 100-ig

Bevezetés a csoportmunkába

a) Csoportok kialakítása 2'	3-4 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal, kiszámolással v. ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkártyák
b) A feladat megadása 3'	1. Ismerteti a csoportmunka menetét: <ul style="list-style-type: none"> • csoportokban dolgoznak, minden csoport kap egy feladatot; • a felkészülési idő 5 perc; a feladat megoldásához a tankönyvet (161-166. o.) használhatják, jegyzetelniük kell; • a csoportnak „szónokot” kell választania, aki a felkészülési idő leteltével beszámol az elvégzett feladatról. 2. Kiadja a feladatokat: Minden csoport megkapja a sorszámának megfelelő feladatkártyát, amelyen a csoport pontos feladata áll.	Tk. 161-166. o. Feladatkártyák Füzet
A feladat elvégzése csoportokban 5'	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportok munkához látnak. • A tanár körbejár, segít, ha kell. Bátorít, munkára ösztönöz. • Az 5' letelte előtt jelzi, mennyi idő van még a feladatra. 	
Ismeretek prezentálása, jegyzetelés 12'	1. A feladatkártyák sorszáma szerinti rendben a csoportok szónokai a táblához mennek, és ismertetik vázlatukat. Ha egy feladatot több csoport is kapott, képviselőik együtt mennek ki, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát. 2. A tanár a beszámolók közben jegyzeteli a táblán a fontos adatokat (egyúttal szűri is az elhangzottakat). 3. A tanulókat is jegyzetelésre szólítja fel.	Tábla Füzet

Táblakép (folytatás)

1) Az egyház születésének eseménye

- ❖ Kr. u. 30/33
- ❖ A tanítványok felismerték
  - Jézus felment a mennybe
  - folytatniuk kell művét: hirdetni Isten országának jelenlétét
  - erőt a Szentlélektől kapnak – pünkösöd
- ❖ ekklészia; szünagógé: görög Isten választott népe
- ❖ nem szakadtak el teljesen a zsidó vallási szertartásoktól
- ❖ keresztség, „kenyérsegezés”
- ❖ szervezet: vezetők az apostolok, mellettük segítőtársak: a diakónusok

2) Az apostoli egyház időszaka

- ❖ Kr. u. 36-tól 65-ig
- ❖ elterjedt az egyház Jeruzsálemtől kezdve Antóchián át Rómáig
- ❖ Pál
  - Saulus
  - zsidó családból, Tarzusból
  - farizeusi neveltetés
  - megtérése – a damaszkuszi úton
  - 3 missziós útja:
    1. Kr. u. 46-49: Syria-Galatia-Jeruzsálem
    2. Kr. u. 50-52: Syria-Galatia-Asia-Macedonia-Thessalonica-Akhaia-Asia-Judaea-Jeruzsálem
    3. Kr. u. 54-58: Antióchia-Ephesus-Macedonia-Akhaia-Jeruzsálem
  - letartóztatják (60), Rómába viszik, 67 körül kivégzik
- ❖ egyre inkább elszakadnak a zsidóktól
- ❖ szervezet: kettős tagolódás; a vezetők az apostolok és a presbiterek; segítőtársak a diakónusok

3) Az apostolok nevében tanító egyház

- ❖ Kr. u. 65-100, a szub-apostoli kor
- ❖ apostoli tekintéllyel született írások, pl. levelek
- ❖ végérvényesen elválnak a régi Izraeltől
- ❖ elmélyül a Krisztus isteni mivoltába vetett hit
- ❖ szervezet: hármas tagolódás; vezető presbiterek, presbiterek és diakónusok

Ismeretek
megszilárdítása

10'

Ismétlő kérdésekkel megszilárdítja az ismereteket, tisztázza a fogalmakat:

- Mikorra tehető az egyház születése?
- Mi jellemezte hitbeli meggyőződésüket?
- Az apostoli egyház időszakában hol éltek keresztények?
- Mit tudunk Pál életéről?
- Mit tudunk Pál missziós útjairól?
- Milyen volt a szub-apostoli kor egyházának vezetése?

A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.

Tk. 161-166. o.

Táblakép, füzet

Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 3'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszélik az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszéljük meg.	Dolgozatok javítva Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: a Messiás egyházának története Kr. u. 30/33-tól 100-ig (a füzet jegyzete, tk. 161-166. o.). Következő órán írásbeli számonkérés az óra anyagából (20'; segédeszköz: nincs).	Füzet Tk. 161-166. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni. A csoportokba lehetőleg 3-4 tanuló kerüljön.

Feladatkartyák

A feladatkartyákat a csoportok számának megfelelően kell előkészíteni.

Minden csoport 1 feladatot kap. Ha négynél több csoport van, 1 feladatot több csoport is megold (ekkor képviselők együtt állnak az osztály elé, kiegészítik, pontosítják egymás vázlatát). Ha kicsi a létszám, a tanulók kettesével is dolgozhatnak.

Az egyes csoportok feladatai:

1. csoport: A tk. 161-162. oldaláról jegyzeteljétek ki az **egyház születésének körülményeire** vonatkozó általános ismereteket!
2. csoport: A tk. 163-165. oldaláról jegyzeteljétek ki az **apostoli egyház** jellemzőit! (Pált ne!)
3. csoport: A tk. 163-164. oldaláról jegyzeteljétek ki a **Pálra** vonatkozó ismereteket!
4. csoport: A tk. 165-166. oldaláról jegyzeteljétek ki a **szub-apostoli korra** vonatkozó történeti ismereteket!

Minta a feladatkartyákra:

2. csoport	3. csoport
A tk. 163-165. oldaláról jegyzeteljétek ki az <u>apostoli egyház</u> jellemzőit! (Pált ne!)	A tk. 163-164. oldaláról jegyzeteljétek ki a <u>Pálra</u> vonatkozó ismereteket!
Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.	Válasszatok egy „szónokot”, aki majd megosztja az osztállyal a tudnivalókat.
Felkészülési idő: 5 perc	Felkészülési idő: 5 perc
Jó munkát!	Jó munkát!

56. óra: Számonkérés: a Messiás egyházának története Kr. u. 30/33-tól 100-ig; a Messiás egyházának kezdeti történetét bemutató bibliai irodalom

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés az egyház kialakulásának és kibontakozása kezdeti szakaszának történeti háttéréből. A Messiás egyházának kezdeti történetét bemutató bibliai irodalom.

Célja: Az egyház születése és kezdeti kibontakozása történelmi háttérének számonkérése. A legfontosabb műfajok bemutatása (elragadtatási elbeszélés, apostoli igehirdetés, meghívási látomás, apokaliptikus látomás).

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A számonkérés előkészítése 2-3'	Tartalmi bevezetés rövid <u>ismétlő kérdésekkel</u> : <ul style="list-style-type: none"> • Mikor született az egyház? • Hány misszós útja volt Pálnak? • Melyik időszakban kezdett az egyház elszakadni a zsidó vallástól? • Hogyan tagolódott a szub-apostoli kor egyházának szervezete? A tanulók válaszaikhoz használhatják a tankönyvet, füzetet.	Tk. 161-166. o. Tk., füzet
b) A dolgozat bevezetése 3'	1. Beosztja a csoportokat (A, B), közben mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • Kérdésekre kell válaszolni – röviden, érthetően. <u>Felhívja a figyelmet</u> : egész mondatokban fogalmazzanak, mert a válaszok nyelvi megformálására is kapnak pontot! <ul style="list-style-type: none"> • Segédeszközt nem lehet használni. • Munkaidő: 20'. 3. Kiosztja a feladatlapokat.	Dolgozatkérdések (A/B csoport) Feladatlapok (A/B csoport) Értékelőlapok (A/B csoport)
c) Dolgoztatás 20+1'	1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgoztatás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat.	
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A Messiás egyházának kezdeti történetét bemutató bibliai irodalom. Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

A Messiás egyházának kezdeti történetét bemutató bibliai irodalom

Ismeretek átadása 10'	<u>Tanári előadás</u> – elragadtatási elbeszélés, apostoli igehirdetés, meghívási látomás, apokaliptikus látomás. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 166-168. o. Táblakép, füzet
--------------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Elragadtatási elbeszélés

- ❖ az ókorban is ismert műfaj, híres személyiségek mennybemenetelét mutatja be
- ❖ tanítása: a személy „felvétetett” az isteni világba

Apostoli igehirdetés

- ❖ az első húsvét után jelent meg e műfaj
- ❖ más elnevezései: kérügma vagy katekézis (görög)
- ❖ célja az olvasó hitre hangolása

Meghívási látomás

- ❖ dráma, amelyben Krisztus tanítványává tesz valakit
- ❖ hasonlít a megtéréstörténetre
- ❖ példa rá Saul megtérésének története

Apokaliptikus látomás

- ❖ ószövetségi képekkel közöl kinyilatkoztatást
- ❖ az eljövendő történéseit látjuk: Isten üdvözítő terve biztosan valóra fog válni
- ❖ a végső dolgokra vonatkozó (eszkatologikus) tanítás

Befejezés

2'

Házi feladat:

Megtanulandó: a Messiás egyházának kezdeti történetét bemutató bibliai irodalommal kapcsolatos ismeretek (a füzet jegyzete, tk. 166-168. o.).
Következő órán felelés szóban.

Füzet
Tk. 166-168. o.

---

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Dolgozatkérdések

A csoport

1. Mi jellemzi a szub-apostoli kort?
2. Ismertesd a Pál apostol életére vonatkozó ismereteket!

B csoport

1. Mi jellemzi az apostoli egyház időszakát?
2. Mi jellemzi az egyház születésének időszakát?

Feladatlapok (A és B csoport)

Feladatlapok a diákoknak: dolgozatkérdések a válaszokhoz szükséges hely kihagyásával.

Értékelőlapok**A csoport**

	Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1.	Mi jellemzi a szub-apostoli kort?	5 pont	Kr. u. 65-100	1 p
			apostoli tekintéllyel született írások pl. levelek	1 p
			végérvényesen elváltak a régi Izraeltől	1 p
			elmélyül a Krisztus isteni mivoltába vetett hit	1 p
			szervezet: hármastagolódás – vezető presbiterek, presbiterek és diakónusok	1 p
2.	Ismertesd a Pál apostol életére vonatkozó ismereteket!	4 pont	Saulus	1 p
			zsidó családból, Tarzusból; farizeusi neveltetés; megtérése – a damaszkuszi úton	1 p
			3 missziós út	1 p
			letartóztatják (60), Rómába viszik, 67 körül kivégzik	1 p
+	Nyelvi megformálás	5 pont		

A dolgozat értékelése:

13-14 pont **5**; 11-12 pont **4**; 8-10 pont **3**; 5-7 pont **2**; 1-4 pont **1****B csoport**

	Kérdés	Összpont-szám	Válasz elemei	Pontozás elemei
1.	Mi jellemzi az apostoli egyház időszakát?	4 pont	Kr. u. 36-tól 65-ig	1 p
			elterjedt az egyház Jeruzsálemtől kezdve Antóchián át Rómáig	1 p
			egyre inkább elszakadnak a zsidóktól	1 p
			szervezet: kettős tagolódás; a vezetők az apostolok és a presbiterek; segítőtársak a diakónusok	1 p
2.	Mi jellemzi az egyház születésének időszakát?	5 pont	Kr. u. 30/33	1 p
			A tanítványok felismerték: Jézus felment a mennybe; folytatniuk kell művét: hirdetni Isten országának jelenlétét; erőt a Szentlélektől kapnak – pünkösd	1 p
			nem szakadtak el teljesen a zsidó vallási szertartásoktól	1 p
			kereszttség, „kenyérsegezés”	1 p
			szervezet: vezetők az apostolok, mellettük segítőtársak a diakónusok	1 p
+	Nyelvi megformálás	5 pont		

A dolgozat értékelése:

13-14 pont **5**; 11-12 pont **4**; 8-10 pont **3**; 5-7 pont **2**; 1-4 pont **1**

57. óra: Az egyház születése – a Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele (ApCsel 1, 1-11)

a) Az óra felépítése

Témája: Az egyház születése – a Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele.

Célja: A Jézus mennybemenetelét leíró elragadtatási elbeszélés (ApCsel 1, 1-11) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás megbízatásainkra.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3' + 3'	Két tanulót <u>feleltet</u> . Kérdések: 1. felelő: Az elragadtatási elbeszélés és az apostoli igehirdetés műfaji jellemzői 2. felelő: A meghívási látomás és az apokaliptikus látomás műfaji jellemzői A feleleteket <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás).	
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 5'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszélik az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszélnek meg.	Feladatlapok javítva Értékelőlapok (A/B csoport)
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az egyház születése – a Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele (ApCsel 1, 1-11). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Jézus mennybemenetele (ApCsel 1, 1-11)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban az ApCsel 1, 1-11 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszélik</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 169-171. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **negyven napon át:** a vallási tapasztalat elmélyülésének ideje
- ❖ **Isten országáról beszélt:** a tanítványok egyre bizonyosabbá válnak, hogy Jézus tanítása nyomán Isten megvalósuló országát kell hirdetniük
- ❖ **tanúságot tegyetek rólam:** képviseljék az életükben is jelen lévő Krisztust
- ❖ **felemelkedett, és felhő takarta el:** vallási tapasztalat képszerű leírása
- ❖ **miért álltok és néztek az égre?:** a tanítványoknak most már cselekedniük kell
- ❖ **úgy jön el ismét...:** Krisztus második eljövetele (parúzia)

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen folyamatot ír le a negyven nap? • Milyen bizonyosság áll a leírás háttérében? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 179. o. Táblakép, füzet
----------------------	--	------------------------------------

Táblakép (folytatás)Értelmezés

Lukács az elragadtatási elbeszélés műfajában írja le Jézus mennybemenetelét. A negyven nap azt mutatja, a tanítványoknak időre volt szükségük, hogy – a Lélek megvilágosító tevékenysége nyomán – megértsék, Mesterük „elfoglalta helyét az Isten jobbján”, s világossá váljon feladatuk: ezentúl a feltámadt Krisztust kell hirdetniük.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mivel bízta meg Jézus tanítványait? • Minket mivel bíznak meg? • Mi kiktől kapjuk megbízásainkat? • Milyen megbízásainkat végezzük lelkesen? • Honnan van a lelkesedés, kinek tulajdonítjuk? 	Tk. 180. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni az ApCsel 1, 1-11 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 169-171.179-180. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 169-180. o.

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)

58. óra: Az egyház születése – az első pünkösd (ApCsel 2, 1-13)**a) Az óra felépítése****Témája:** Az egyház születése – az első pünkösd.**Célja:** A Lélek eljövételét leíró szentírási szöveg (ApCsel 2, 1-13, részlet a tankönyvi szemelvények közül) szóelemzése és szövegértelmezése. A szövegértési készség fejlesztése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Jézus mennybemenetelét leíró szentírási szöveg (ApCsel 1, 1-11) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az egyház születése – az első pünkösd (ApCsel 2, 1-13). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép

Az egyház születése – az első pünkösd
(ApCsel 2, 1-13)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban az ApCsel 2, 1-13 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> az elbeszélést.	Szentírás
Feldolgozás		
a) Szóelemzés	<u>Hiányos szómagyarázatok kiegészítése</u> (összidő: 20')	
Páros munka: a hiányzó kifejezések azonosítása 7'	1. A tanár egyenként kivetíti a tankönyvben található szómagyarázatokat az értelmezett kifejezés nélkül. A tanulópárok a Szentírás segítségével megkeresik, hogy az egyes magyarázatokhoz melyik kifejezés tartozhat. Füzetükben jegyzetelik a talált kifejezéseket.	Hiányos szómagyarázatok (vetíthető fólia) Szentírás, füzet
Páros munka: ellenőrzés 5'	2. A tanár újra kivetíti egyenként a magyarázatokat. A tanulópárok a tankönyv segítségével ellenőrzik, hogy a magyarázatokhoz a megfelelő kifejezéseket találták-e meg.	Tk. 172-173. o.
Közös ellenőrzés 5'	3. A tanár irányításával közösen is ellenőrzik a megoldást.	Megoldás

Közös munka: a szövelemzések rögzítése 3'	4. A tanár a legfontosabb kifejezéseket kiemeli és a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben <u>rögzíti</u> magyarázatukkal együtt: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 172-173. o. Táblakép, füzet
--	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **Pünkösd:** ősi zsidó aratási ünnep, hét héttel húsvét után; a Sínai-szövetség ünnepe is
- ❖ **zaj, szélvész:** a sínai-hegyi teofánia elemei
- ❖ **tűz:** az Ószövetségben Isten jelenvalóságának jelképe
- ❖ **beteltek Szentlélekkel:** tanúságtételük alapja nem csupán a törvény, hanem maga Isten
- ❖ **nyelveken kezdtek beszélni:** a Lélek jelenvalósága egységet létrehozó erő
- ❖ **pártusok, médek...** Isten minden népet hív
- ❖ **vajon mi ez?:** az események tanúi kétféleképpen reagáltak a történetekre

b) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen képet használ az evangélista a Lélek erejének ábrázolására? • Mi jellemzi az új, a Lélektől áthatott közösséget? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 179. o. Táblakép, füzet
----------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)Értelmezés

A szerző kultikus etiológia és apostoli igehirdetés műfajában mutatja be a Lélek eljövételét és Krisztus egyházának születését. Az egyház születésének történeti alapja, hogy Jézus követői megtapasztalták a Lélek közösséget formáló és tanúságtételre készítő erejét.

Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni az ApCsel 2, 1-13 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 171-173.179. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 171-179. o.
-----------------	---	--------------------------

b) HáttéranyagokTáblakép (vetíthető formában)Hiányos szövmagyarázatok

Írásvetítővel vetíthető fólia a hiányos szöveggel

---

6. A Messiás egyházának születése és kibontakozása

Megoldás a magyarázatok vetítésének sorrendjében:

1. mikor érkezett Pünkösöd napja
2. mindannyian
3. mindnyájan beteltek Szentlélekkel
4. zaj támadt az égből, olyan, mint a heves szélvész zúgása
5. különféle nyelveken kezdtek beszélni
6. istenfélő zsidók
7. szétszórt nyelvek jelentek meg nekik, olyanok, mint a tűz
8. pártusok, médek ... krétaiak és arabok
9. vajon mi ez?

A táblára felkerülő kifejezések a szentírási szövegnek megfelelő sorrendben:

1. Pünkösöd
2. zaj, szélvész
3. tűz
4. beteltek Szentlélekkel
5. nyelveken kezdtek beszélni
6. pártusok, médek...
7. vajon mi ez?

Számítógéppel kivetíthető forma: a hiányos szöveg és a megoldás

59. óra: Az egyház az apostoli korban – Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a)**a) Az óra felépítése**

Témája: Az egyház az apostoli korban (Kr. u. 36-tól 65-ig) – Saul megtérése.

Célja: A Saul megtérését leíró meghívási látomás (ApCsel 9, 1-19a) szövelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás gondolkodásmódunk alakulására, változására.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A Lélek eljövételét leíró szentírási szöveg (ApCsel 2, 1-13) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az egyház az apostoli korban – Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Az egyház az apostoli korban – Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban az ApCsel 9, 1-19a szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulókkal felolvastatja a szöveget dramatizálva (narrátor, Jézus, Saul, Ananiás).	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szövelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 181-183. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **még mindig gyűlölettől lihegett:** fanatikus módon üldözi a Krisztusban hívőket
- ❖ **fényesség:** a teofánia műfaji eleme
- ❖ **leesett a földre:** Isten felforgatja Saul terveit, ezzel földre sújtja őt
- ❖ **Saul, Saul miért üldöazol engem?:** a feltámadt Krisztus azonosítja magát a benne hívőkkel

- ❖ **menj be a városba...**: Pál az egyházat képviselő tanítványok közvetítésével ismeri majd meg feladatát
- ❖ **Ananiás**: személye hangsúlyozza, hogy Krisztus az egyház közvetítésével vonzza magához az embereket

c) Értelmezés 10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen eseményeket ábrázol az elbeszélés? • Hol, milyen változás történik? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	Tk. 190-191. o.
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmézést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Lukács a meghívási látomás műfajában tárja elénk Saul megtérését. Azt a lelki eseménysort ábrázolja, amelyben a Krisztus követőit fanatikusan üldöző farizeus apostollá válik.

Aktualizálás 10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder festménye segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyennek színek láthatók a képen? • Látható-e Jézus? Milyennek látjuk Sault? • Milyen hasonló élményeink vannak, amikor meginog bennünk valami, és új felismerésre jutunk? 	Tk. 192. o. Sieger Köder festménye
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: Szentírással elemezni az ApCsel 9, 1-19a szövegét (a füzet jegyzete, tk. 181-183.190-192. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 181-192. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder festménye: Saul leesik a lóról

60. óra: Az apostoli zsinat Jeruzsálemben (ApCsel 15, 1-11)**a) Az óra felépítése**

Témája: Az egyház az apostoli korban (Kr. u. 36-tól 65-ig) – az apostoli zsinat Jeruzsálemben.

Célja: A jeruzsálemi apostoli zsinatot leíró részlet (ApCsel 15, 1-11) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a párbeszéd, a vita, a megbeszélések fontosságára.

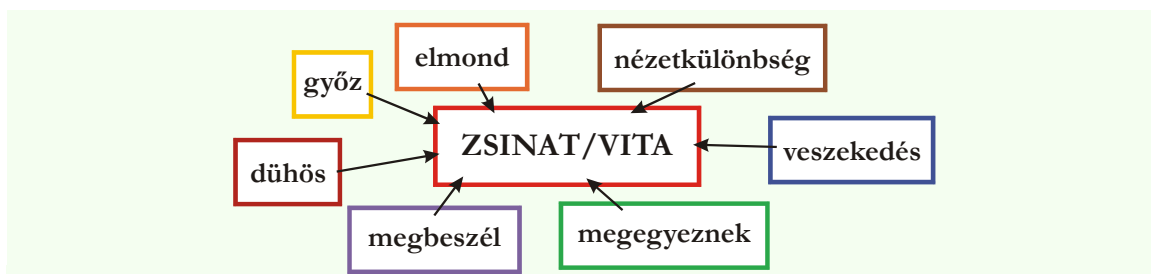
Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a) – rövid tartalom, a legfontosabb szavak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az egyház az apostoli korban – az apostoli zsinat Jeruzsálemben (ApCsel 15, 1-11). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Az egyház az apostoli korban – az apostoli zsinat Jeruzsálemben (ApCsel 15, 1-11)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban az ApCsel 15, 1-11 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) A szóelemzés és értelmezés asszociációs előkészítése 5'	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni munka keretében a tanulókkal a füzetükbe két kifejezést írat, amely a zsinat/vita szóról eszükbe jut. Minden tanuló kiválaszt egyet, kimegy és felírja a tábla egy kijelölt részére. Az asszociációs vázlat a táblán marad az aktualizálásig. 	Füzet Tábla

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

c) Szóelemzés 5'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszélük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel-tet a füzetben.	Tk. 185-186. o. Táblakép, füzet
---------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **ha nem metélkedtek körül...**: az apostoli tanítás szerint nem kell elfogadnia a mózesi törvényeket az üdvösséghez
- ❖ **a hit által megtisztította szívüket**: Isten megtisztította a pogányokat azáltal, hogy megadta nekik a hit ajándékát
- ❖ **Jézus Krisztus kegyelme által üdvözülünk**: az üdvösséget nem az ószövetségi törvény megtartása biztosítja, hanem a feltámadt Krisztusba vetett hit

d) Értelmezés 8-10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen kérdéseket tisztáztak az apostolok? • Mit tanít a szöveg, mi adja az üdvösséget? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 191. o. Táblakép, füzet
------------------------	---	--------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Lukács az evangéliumi történetírás műfajában számol be arról, hogyan tisztázták az apostolok a tanúságtevés feltételeit és módját. A zsinat bemutatásában hangsúlyozza, a gyűlés résztvevői felismerték, hogy az üdvösséget nem a mózesi törvényekhez való ragaszkodás, hanem a feltámadt Krisztus megváltó ajándékának hívó elfogadása biztosítja.

Aktualizálás 8-10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és az óra eleji asszociációs vázlat segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Mennyire fontos a kérdés, amelyen az apostolok zsinatolnak? • Mennyire hallgatják meg egymást? • Hogyan hoznak döntést? • Nekünk miben kellene követni ezt a példát? 	Tk. 192. o. Asszociációs vázlat a táblán
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: Szentírással elemezni az ApCsel 15, 1-11 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 184-186.191-192. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 184-192. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

61. óra: Az egyház mint Krisztus teste (1 Kor 12, 12-30)**a) Az óra felépítése**

Témája: Az egyház az apostoli korban (Kr. u. 36-tól 65-ig) – az egyház mint Krisztus teste.

Célja: Az egyházat Krisztus testeként bemutató szentírási részlet (1 Kor 12, 12-30) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás arra, hogyan tehetjük láthatóvá Krisztust.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: A jeruzsálemi apostoli zsinatot leíró részlet (ApCsel 15, 1-11) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az egyház az apostoli korban – az egyház mint Krisztus teste (1 Kor 12, 12-30). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Az egyház mint Krisztus teste (1 Kor 12, 12-30)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban az 1 Kor 12, 12-30 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval felolvastatja a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondattja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) Szóelemzés 5-8'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéljük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Tk. 186-187. o. Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)Szóelemzés

- ❖ **a test egy ... sok tagja van...**: az ókorban is ismert kép a test és testrészek kapcsolatáról (tanmesék); az egyház Krisztus teste
- ❖ **ti pedig Krisztus teste vagytok**: a keresztyének valódi egységben vannak a feltámadt Krisztussal; a különböző karizmák akár a testrészek, az egész test javára vannak

c) Értelmezés 10'	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Mi a céljuk a Lélektől kapott ajándékoknak? • Kihez tartoznak a keresztények mindannyian? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben. 	<p>Tk. 191. o.</p> <p>Táblakép, füzet</p>
----------------------	---	---

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Pál az apostoli levél műfaján keresztül azt tanítja, hogy az egyház Krisztus teste. A különféle szolgálatokkal megbízott keresztények mind a feltámadt Krisztushoz tartoznak. Feladatuk, hogy kapott ajándékaik szerint tanúskodjanak a Messiás megváltó szenvedéséről, haláláról és feltámadásáról.

Aktualizálás 10'	<p><u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és Sieger Köder alkotása segítségével:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kik láthatók a festményen? • Milyen szolgálatokat ábrázol a kép? • Nekünk milyen feladatunk lehet ezen a nagy tablón? 	<p>Tk. 192. o.</p> <p>Sieger Köder alkotása</p>
Befejezés 2'	<p><u>Házi feladat:</u></p> <p>Megtanulandó: Szentírással elemezni az 1 Kor 12, 12-30 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 186-187.191-192. o.).</p> <p>Következő órán felelés szóban.</p>	<p>Füzet</p> <p>Tk. 186-192. o.</p>

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

Sieger Köder alkotása: Pál ír Korintusba (üvegablak)

62. óra: A megváltás ajándékát közvetítő egyház (1 Tim 2, 1-7)**a) Az óra felépítése**

Témája: Az apostolok nevében tanító egyház (Kr. u. 65-100) – a megváltás ajándékát közvetítő egyház.

Célja: Az egyházat mint a megváltás ajándékát közvetítő közösséget jellemző apostoli levél részleteinek (1 Tim 2, 1-7) szóelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a közvetítői szerepre.

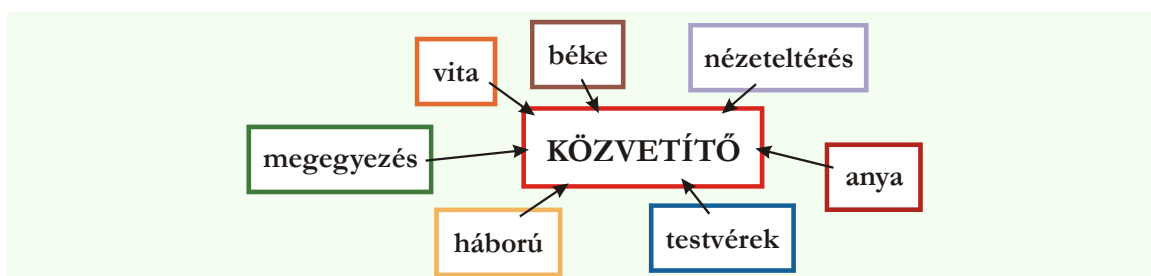
Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Az egyház mint Krisztus teste: az 1 Kor 12, 12-30 rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: Az apostolok nevében tanító – a megváltás ajándékát közvetítő egyház (1 Tim 2, 1-7). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A megváltás ajándékát közvetítő egyház (1 Tim 2, 1-7)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban az 1 Tim 2, 1-7 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidezéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) A szóelemzés és értelmezés asszociációs előkészítése 5'	<ul style="list-style-type: none"> Egyéni munka keretében a tanulókkal a füzetükbe két kifejezést írat, amely a közvetítő szóról eszükbe jut. Minden tanuló kiválaszt egyet, kimegy és felírja a tábla egy kijelölt részére. Az asszociációs vázlat a táblán marad az aktualizálásig. 	Füzet Tábla

Táblakép: lehetséges tanulói asszociációk

c) Szóelemzés 6'	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszélük</u> magyarázatukat. Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel-tet a füzetben.	Tk. 199-201. o. Táblakép, füzet
---------------------	---	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **tartsatok könyörgéseket...**: legyenek az üdvösség közvetítőivé
- ❖ **királyokért...**: mert elsősorban ők a felelősek a közjéért (lelkiismeretük révén)
- ❖ **hogy minden ember üdvözljön**: Isten senkit sem zár ki eleve üdvözítő akaratából
- ❖ **egy a közvetítő**: Jézus önátadása tette lehetővé, hogy az emberek viszonzassák Isten szeretetét
- ❖ **odaadta önmagát váltságul**: a 'váltság' a rabszolgák kiváltásakor fizetett díj; Jézus az élete árán szabadította ki az embert a bűnök fogságából

d) Értelmezés 8-10'	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen feladata van az egyháznak e levél szerint? • Ki a közvetítő Isten és ember között? • Hogyan, mi által közvetít Jézus? 2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat. 3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzetel-tet a füzetben.	Tk. 201-202. o. Táblakép, füzet
------------------------	--	------------------------------------

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

A Timóteusnak írt első levél szerzője az apostoli levél műfaján keresztül olyan közösségnek mutatja az egyházat, amely szem előtt tartja Isten mindenre kiterjedő üdvözítő akaratát, s hirdeti Jézus megváltói művét a világnak. A bűnös emberiség és Isten között az egyetlen közvetítő Krisztus.

Aktualizálás 8-10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések és az óra eleji asszociációs vázlat segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen közvetítők voltak a hitünk fejlődésében? • Mi kik számára vagyunk közvetítők? 	Tk. 202. o. Asszociációs vázlat a táblán
Befejezés 2'	<u>Házi feladat</u> : Megtanulandó: Szentírással elemezni az 1 Tim 2, 1-7 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 199-202. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 199-202. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

63. óra: A világ és az egyház jövője János jelenéseiben – az egyház sorsa (Jel 12, 1-18)

a) Az óra felépítése

Témája: A világ és az egyház jövője János jelenéseiben – az egyház sorsa.

Célja: A Jelenések könyvéből az egyház jövőjére vonatkozó látomás (Jel 12, 1-18, részlet a tankönyvi szemelvények közül) szövelemzése és szövegértelmezése. Reflektálás a jó jelenlétére életünkben.

Szakasz/idő	Tanári/ tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Az egyházat mint a megváltás ajándékát közvetítő közösséget jellemző apostoli levél (1 Tim 2, 1-7) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> , címét: A világ és az egyház jövője János jelenéseiben – az egyház sorsa (Jel 12, 1-18). Jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

A világ és az egyház jövője János jelenéseiben – az egyház sorsa (Jel 12, 1-18)

Prezentálás		
a) Csöndes találkozás a szöveggel 2'	<u>Kikeresteti</u> a Szentírásból és <u>elolvastatja</u> a tanulókkal magukban a Jel 12, 1-18 szövegét.	Szentírás
b) Hangos felolvasás 2'	Önként jelentkező tanulóval <u>felolvastatja</u> a szöveget.	Szentírás
Feldolgozás		
a) A szöveg tartalmának felidézése 2'	<u>Elmondhatja</u> a szöveg tartalmát. A tanulók a tartalom felidézéséhez használhatják a Szentírást.	Szentírás
b) A szövelemzés és értelmezés előkészítése 5'	<u>Páros, majd közös munka:</u> 1. A tanuló párok egyik felével kigyűjteti az asszony, másik felével a vadállat jellemzőit: a tanulók füzetükbe jegyzetelik a talált kifejezéseket. 2. Két önként jelentkező tanuló párral felírta a táblára a szavakat, majd közösen megbeszélik, pontosítják a kifejezés gyűjteményt.	Szentírás Füzet Tábla

Táblakép: egy lehetséges tanulói kifejezésgyűjtemény

<u>asszony</u>	<u>vadállat</u>
öltözte a nap	nagy, tűzvörös sárkány
lába alatt a hold	hét feje, tíz sarva
fején tizenkét csillagból korona	farka lesöpörte a csillagok harmadát
áldott állapotban, vajúdva, kiáltozott	harc támadt
fiúgyermeket szült	letaszították
a pusztaságba menekült	vízarat bocsátott a szájából
két nagy sasszárnyat kapott	

c) Szóelemzés	<u>Kiemelteti</u> a legfontosabb kifejezéseket, <u>megbeszéli</u> magyarázatukat.	Tk. 209-212. o.
6'	Ezzel párhuzamosan jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Szóelemzés

- ❖ **asszony:** az őszövétségi választott népben gyökerező egyház, Krisztus közössége
- ❖ **áldott állapotban volt:** azok a gyötrelmek, amelyben a messiási szenvedésekben részesülő egyház felmutatja a világnak a Feltámadottat
- ❖ **sárkány:** az Őszövétségekben Izrael ellenségeit jelképezi; itt azokat a tényezőket, melyek akadályozzák Isten országának kibontakozását
- ❖ **fiúgyermeket:** a Messiás
- ❖ **a pusztaságba menekült:** a földi lét szenvedései
- ❖ **letaszították:** Isten szeretete győzelmet aratott a bűn fölött

d) Értelmezés	1. Kérdések segítségével <u>megfogalmaztatja</u> a szöveg mondanivalóját:	Tk. 217-218. o.
8-10'	<ul style="list-style-type: none"> • Mi lehet a szerző üzenete? • Milyen apokaliptikus képeket találunk a szövegben? • Milyen jövő vár a feltámadt Krisztus egyházára a látomás szerint? 	
	2. <u>Összefoglalja</u> az elhangzottakat.	
	3. <u>Rögzítik</u> az értelmezést: jegyzetel a táblán (vagy vetít), jegyzeteltet a füzetben.	Táblakép, füzet

Táblakép (folytatás)

Értelmezés

Az egyház jövőjére vonatkozó látomás az apokalipszis műfajához tartozik, mondanivalóját jelképek segítségével fejezi ki.

A látnok az üdvtörténet egészét mutatja be. Arról ad tanítást, hogy a feltámadt Krisztust megjelenítő egyház Isten oltalma alatt sikeresen teljesíti küldetését, felkészíti a világot Isten uralmának befogadására.

Aktualizálás 8-10'	<u>Tanórai beszélgetés</u> – aktualizálás kérdések segítségével: <ul style="list-style-type: none"> • Milyen dolgok mutatják életünkben, hogy a gonosznak nincs végeleges hatalma fölöttünk? • Hogyan tudjuk más embereken is megmutatni, nem a gonoszságé a végső szó? 	Tk. 218. o.
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Megtanulandó: Szentírással elemezni a Jel 12, 1-18 szövegét (a füzet jegyzete, tk. 209-212.217-218. o.). Következő órán felelés szóban.	Füzet Tk. 209-218. o.

b) Háttéranyagok

Táblakép (vetíthető formában)

64. óra: Összefoglalás: a Messiás egyházának születése és kibontakozása**a) Az óra felépítése**

Témája: A Messiás egyházának születése és kibontakozása Kr. u. 30/33-tól 100-ig – összefoglalás.

Célja: A Messiás egyházának születését és kezdeti kibontakozását bemutató szentírási szövegek (ApCsel 1, 1-11; ApCsel 2, 1-13; ApCsel 9, 1-19a; ApCsel 15, 1-11; 1 Kor 12, 12-30; 1 Tim 2, 1-7; Jel 12, 1-18) műfajának, szóelemzésének és szövegértelmezésének átismétlése, az ismeretek megszilárdítása. Felkészülés a számonkérésre.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Feleltetés 3'	Egy tanulót <u>feleltet</u> . Kérdés: Az egyház jövőjére vonatkozó látomás (Jel 12, 1-18) rövid tartalma, legfontosabb szavainak elemzése és összefoglaló értelmezése a szentírási szöveg segítségével. A feleletet <u>értékelik</u> (tárgyi tudás, szabatos megfogalmazás, aktualizálás).	Szentírás
Az óra témájának megadása 1'	Megadja az óra témáját: összefoglalás, felkészülés a következő óra dolgozatára. A dolgozat témája: a Messiás egyházának születése és kibontakozása; formája: fogalmazás.	
Ismétlés		
a) Szóelemzések ismétlése 10'	<u>Páros munka</u> – kifejezések magyarázatának felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre mind a hét szövegből egy-egy tanult kifejezést ír. A tanulópárok tagjai kicserélik cédulájukat, majd elmondják egymásnak a kapott szavak magyarázatát – egymás tudásának helyességét ellenőrzik. 	Üres cédulák Szentírás (Füzet, tk. csak ha kell)
b) Értelmezések ismétlése 15'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – az értelmezések felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló szabadon választ egy szöveget a hét közül, s leírja fejből annak értelmezését a füzetébe. A tanár felolvastat egy-egy értelmezést mind a hét szöveg esetén. Közösén megbeszélik, kiegészítik, pontosítják a hallottakat. 	Füzet üres oldala
c) Műfajok ismétlése 10'	<u>Egyéni, majd közös munka</u> – a műfajok felidézése: <ul style="list-style-type: none"> Minden tanuló kap egy üres cédulát, erre felír egy általa választott műfajt jellemző mondatot. A tanár összeszedi, összekeveri, újra húzat a tanulókkal. A tanulók felolvassák a cédulájukon szereplő mondatot, s megmondják, melyik műfaj sajátossága. 	Üres cédulák (Tk., füzet)
Befejezés 2'	<u>Házi feladat:</u> Átismétlendő: a Messiás egyházának születéséről és kezdeti kibontakozásáról szóló szentírási szövegekkel kapcsolatban tanult ismeretek – műfaj, tartalom, szóelemzés, szövegértelmezés (a füzet jegyzete, tk. 161-218. o.). Következő órán írásbeli számonkérés (35'; fogalmazás típusú dolgozat, segédeszköz: Szentírás).	Füzet Tk. 161-218. o.

65. óra: Számonkérés a Messiás egyházának születését és kibontakozásának kezdetét bemutató szentírási szövegekből

a) Az óra felépítése

Témája: Írásbeli számonkérés a Messiás egyházának születését és kibontakozásának kezdetét bemutató szentírási szövegekből.

Célja: A tanult szentírási szövegek számonkérése: fogalmazás az ApCsel 1, 1-11; ApCsel 2, 1-13; ApCsel 9, 1-19a; ApCsel 15, 1-11; 1 Kor 12, 12-30; 1 Tim 2, 1-7; Jel 12, 1-18 szóelemzéséből és szövegértelmezéséből.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Számonkérés		
a) A dolgozat bevezetése 4'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanár lapokat oszt a fogalmazáshoz, közben a Szentírás kivételével mindent (könyv, füzet...) elrakat. 2. Elmondja a feladatot: <ul style="list-style-type: none"> • A dolgozat formája: fogalmazás. • Szentírást lehet használni (mást nem). • Munkaidő: 35'. • Mindenki húz egy feladatkártát, amelyen valamelyik szentírási rész szerepel, azt kell elemeznie. 3. Kihúztatja a tanulókkal a feladatkártát. 	<p>Lapok a fogalmazáshoz</p> <p>Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)</p> <p>Feladatkárták</p>
b) Dolgoztatás 35+1'	<ol style="list-style-type: none"> 1. A tanulók munkába kezdenek. A tanár dolgoztatás közben körbejár, figyel, szükség esetén segít értelmezni a feladatot. 2. Az idő leteltével beszedi a kész dolgozatokat. 	Szentírás
Befejezés 1'	<u>Házi feladat:</u> nincs.	

b) Háttéranyagok

Feladatkárták

A feladatkártákat a tanulók számának megfelelően kell előkészíteni. A tanult hét szöveg (közel) azonos számban szerepeljen rajtuk.

A szövegek:

Jézus mennybemenetele	ApCsel 1, 1-11
Az első pünkösd	ApCsel 2, 1-13
Saul megtérése	ApCsel 9, 1-19a
Az apostoli zsinat Jeruzsálemben	ApCsel 15, 1-11
Az egyház mint Krisztus teste	1 Kor 12, 12-30
A megváltás ajándékát közvetítő egyház	1 Tim 2, 1-7
Az egyház sorsa	Jel 12, 1-18

ÉV VÉGI ISMÉTLÉS

66. óra: Ismétlés – a történeti bevezetések
67. óra: Ismétlés – irodalmi műfajok
68. óra: Ismétlés – szövegek I. A Messiás születését és rejtett életét, valamint személyét, küldetését és tanítását bemutató szentírási szövegek ismétlése
69. óra: Ismétlés – szövegek II. A Messiás közösséget teremtő tevékenységét és a messiási csodákat mint Isten országának jeleit bemutató szentírási szövegek ismétlése
70. óra: Ismétlés – szövegek III. A Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását, valamint egyházának születését és kezdeti kibontakozását bemutató szentírási szövegek ismétlése
71. óra: A tanév lezárása

66. óra: Ismétlés – a történeti bevezetések**a) Az óra felépítése**

Témája: A hat történeti bevezetés ismétlése.

Célja: A hat történeti bevezetésben tanult legfontosabb ismeretek átismétlése a 'tabu' játék segítségével, csoportmunka formájában. Az összefoglaló „vizsga” előkészítése.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Kapcsolódás az előző órához: a dolgozat kiosztása, értékelése 3'	Az előző órán írt <u>dolgozat kiosztása</u> : Értékeli az osztály munkáját, teljesítményét. Kiosztja a dolgozatokat. Megbeszéli az általános problémákat. A személyes kérdéseket az óra utáni szünetben beszélik meg.	Dolgozatok javítva Javítási-értékelési szempontrendszer (ld. a 12. óránál)
Bevezetés 5'	1. <u>Tájékoztató</u> az év végi ismétlésről, az év végi „vizsgáról”: <ul style="list-style-type: none"> ismétlést szolgáló szóbeli vizsga; a következő órákon ismételni fognak, együtt készülnek fel rá; három típusú/tartalmú tételt húznak majd: történeti háttér, irodalmi-műfaji ismeretek, szentírási szövegek; ismerteti a vizsga időpontját; szervezésének módját; felhívja a figyelmet az otthoni tanulás, a folyamatos ismétlés fontosságára. 2. Kiosztja a vizsgatémákat fénymásolva.	Vizsgatémák
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját</u> : A hat történeti bevezetőben tanult legfontosabb ismeretek átismétlése.	
Bevezetés a csoportmunkába		
a) Csoportok kialakítása 2'	4-5 fős csoportokra osztja az osztályt. Csoportfelosztás: pl. kártyákkal, kiszámolással v. ülésrend szerint. A tanulók kialakítják a csoportokat.	Ültetőkárttyák
b) A feladat megadása 4'	<u>Ismerteti</u> az ismétlés, a csoportmunka módját: <ul style="list-style-type: none"> 'tabu' játékkal ismételnék; elmondja a játékszabályt; elmondja a játék menetét az órán. 	Játékszabály (Füzet, tk.) Feladatkártyák
Ismétlés 20-25'	<ul style="list-style-type: none"> A csoportok „játszanak”, ismételnék. A tanár bátorít, munkára ösztönöz; a szervezéstől függően vezeti a játékot, ill. segít, hogy betartsák a játékszabályokat. 	
Befejezés 2-5'	A játék lezárása, eredményhirdetés. <u>Házi feladat</u> : Ismételni, készülni az összefoglaló „vizsgára”.	

b) Háttéranyagok Vizsgatémák

Ld. a kézikönyv végén, A tanév lezárása c. óra után.

Ültetőkártyák

A kártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni úgy, hogy egy csoportba 4-5 tanuló kerüljön.

Játékszabály

A „tabu” játékban az egyik játékosnak, az ún. „szókimondónak” kell a feladatkártyán lévő „kitalálendő szót” körülírnia úgy, hogy a kártyán lévő „tiltott szavak” nem szerepelhetnek a leírásban. A csapat többi tagjának a feladata a szó kitalálása. (Természetesen a tiltott kifejezéseket alkotó szavak külön is, és a kitalálendő szó, illetve a kitalálendő kifejezés minden szava is tiltott).

Javaslatok a játék órai megszervezésére:

A játék első két változata olyan osztályban ajánlott, ahol a csoportmunka még nem alakult ki teljesen, a csapatok önállóan nem tudnának úgy játszani, hogy az ismétlés hatékony legyen. Ha a csapatok várhatóan önálló játék keretében is hatékonyan dolgoznak, a harmadik, illetve negyedik változat ajánlott.

1. változat

Az osztály csapatokra osztva, de együtt játszik. A tanár összekeveri a 32 kártyát. Az első csoport egyik tagja – ő lesz a „szókimondó” – húz egy kártyát, a rajta lévő szót a leírás alapján az ő csapatának kell kitalálnia. A többi csoport figyel. Ha az első csoport kitalálta a kapott szót, akkor a második csoport „szókimondója” húz kártyát, és az ő csoportjának tagjai találgatnak stb.

2. változat

A játék menete lényegében azonos az előzővel, de a csapatok versenyeznek is egymással. Ebben az esetben mérni és jegyezni kell az időket, mialatt az egyes csapatok kitalálják a nekik jutott szavakat; továbbá választani kell minden csapat mellé egy „vigyázót”: ő egy másik csoport tagja, aki szintén megnézheti a kártyát és a rajta lévő tiltott szavakat, feladata pedig, hogy szóljon, ha a „szókimondó” véletlenül tiltott szót is kimond. Amennyiben ez előfordul, a szóban forgó csoportnak új kártyát kell húznia, és az azon lévő szót kell kitalálnia – ezzel természetesen nő a csapat játékidéje. A játék végén a szavak kitalálására fordított időt csapatonként összegezni kell: győztes az a csapat, amely a legrövidebb időn belül találta ki a neki jutott szavakat.

E változat esetén az időt az órán úgy kell beosztani, hogy minden csoport ugyanannyiszor kerüljön sorra, és óra végén lehetőség legyen az idők összesítésére, eredményhirdetésre, díjátadásra (utóbbi lehet pl. 5, csoki...).

3. változat

Minden csoport megkapja mind a 32 feladatkártyát, a csapatok önállóan játszanak. Összekeverik a kapott 32 kártyát, és írással lefelé fordítva leteszik az asztalra a kártyacsomagot.

A csapatok egyik tagja, a „szókimondó” húz egy kártyát: az általa adott leírás alapján a többiek megpróbálják kitalálni a szót vagy kifejezést. Kérdéseket nem tehetnek fel, csak tippeket mondhatnak; ha nem találták el a szót, a szókimondónak kell magától újabb információt adnia.

A csoporttagok váltják egymást, minden új szó esetén a soron következő csoporttag lesz a „szókimondó”.

Továbblépni új szóra csak akkor lehet, ha az aktuális szót a csoport kitalálta. A kihúzott kártyát a „szókimondó” nem teheti vissza, és nem adhatja át másnak. Ha a csapat segítség nélkül nem boldogul a szóval, segédeszköz vehetnek elő (tankönyv, füzet, Szentírás).

4. változat

A játék menete lényegében azonos az előzővel, de a csapatok versenyeznek is egymással. Ennek feltétele, hogy vállalják a szabályok pontos betartását: a csoporttagok együtt figyelnek saját csoportjuk játékának „tisztaságára”. Ha a szókimondó a körülírás során – pl. tévedésből – tiltott szót mond ki, vagy a csoport a szó kitalálásához segédeszközt vesz igénybe, a találgatást a szabályoknak megfelelően folytatniuk kell, de a kitalált szó a versenyben érvénytelen lesz. Minden csoport választ a tagjai közül egy „vigyázót”, akinek a feladata, hogy jegyezze az érvényes és érvénytelen találatokat. Győztes az a csapat, amelyiknek óra végéig a legtöbb érvényes találat gyűlik össze (ez azt jelenti, hogy lehet több győztes is!).

E változat esetén az időt úgy kell beosztani, hogy óra végén legyen mód az érvényes találatok összegzésére (a „vigyázók” közreműködésével), eredményhirdetésre, díjátadásra.

Feladatkártyák

A feladatkártyákat a játék tervezett menetének megfelelően kell egy vagy több sorozatban előkészíteni.

A kitalálendő szavak és az egyes szavakhoz kapcsolódó tiltott szavak listája:

Kitalálendő szó	Tiltott szavak
1. szinpotikus evangéliumok	együttlátó, Mt-Mk-Lk, evangélium
2. apostoli levél	Pál, írni, feladó
3. apokalipszis	jelenés, látomás, szimbólum
4. üdvtörténet	Isten, ember, boldogság
5. Nagy Heródes	Júdea, király, gyilkos
6. Josphus Flavius	történetíró, zsidó, forrás
7. Tacitus	római, forrás, történetíró
8. negyedes fejedelem	Heródes, Júdea, római
9. helytartó	római, Pontius Pilatus, igazgat
10. Pontius Pilatus	helytartó, Júdea, kézmosás
11. qumráni leletek	XX. sz., tekercs, barlang
12. haszidok	vallásos, istenfélő, Emberfia
13. esszéusok	vallási élet, három messiási személy, Qumrán
14. farizeusok	Tóra, halál utáni élet, tisztátalanság
15. szaduceusok	párt, gazdagok, templom-állam
16. zelóták	buzgók, harcos, társadalom
17. főtanács	főpap, irányít, 71
18. főpap	főtanács, áldozat, egy
19. papok	Áron, áldozat, 24
20. leviták	papok, énekes, kincstár
21. írástudók	törvény, rabbi, magyarázat
22. szémeion	jel, csoda, külső
23. Niszán 14/15	húsvét, holdtölte, bárány
24. peszah	Niszán 14/15, bárány, Egyiptom
25. két pillér elmélet	halál, feltámadás, pünkösd
26. pünkösd	50, nyelvek, egyház
27. egyház	ekklézsia, közösség, Jézus
28. Pál	apostol, Saul, levél
29. presbiter	előjáró, bölcs, tanács
30. episkoposz	előjáró, püspök, szervez
31. szub-apostoli kor	70, apostol, írások
32. kézrátétel	tisztség, átadás, szolgálat

Minta a feladatkártyákra:

<p>Kitalálendő szó:</p> <p>TACITUS</p> <p>Tiltott szavak:</p> <p>római</p> <p>forrás</p> <p>történetíró</p>	<p>Kitalálendő szó:</p> <p>SZUB-APOSTOLI KOR</p> <p>Tiltott szavak:</p> <p>70</p> <p>apostol</p> <p>írások</p>
--	---

67. óra: Ismétlés – irodalmi műfajok**a) Az óra felépítése**

Témája: Az irodalmi műfajok ismétlése.

Célja: A hat irodalmi bevezetés legfontosabb ismeretei, az irodalmi műfajok átismétlése a 'tabu' játék segítségével, csoportmunka formájában. Felkészülés az összefoglaló „vizsgára”.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját:</u> A hat irodalmi bevezetés legfontosabb ismeretei, az irodalmi műfajok átismétlése.	
Bevezetés a csoportmunkába		
a) Csoportok kialakítása 2'	Az előző órához hasonlóan történik (esetleg a csoport-beosztás maradhat az is, ami volt).	Ültetőkétyák
b) A feladat megadása 4'	<u>Ismerteti</u> a csoportmunka módját: <ul style="list-style-type: none"> • 'tabu' játékkal ismételnék – elmondja újra a játékszabályt; • ismerteti a játék menetét az órán; • változás: a kártyákat most a tanulóknak kell elkészíteni. 	Játékszabály (Füzet, tk.) Feladatkétyák
Ismétlés 30'	<ul style="list-style-type: none"> • A csoportok „játszanak”, ismételnék. • A tanár bátorít, munkára ösztönöz; a szervezéstől függően vezeti a játékot, ill. segít, hogy betartsák a játékszabályokat. 	
Befejezés 2-5'	A játék lezárása, eredményhirdetés. <u>Házi feladat:</u> Ismételné, készülni az összefoglaló „vizsgára”.	

b) HáttéranyagokJátékszabály

Lásd az előző óra végén.

Javaslatok a játék órai megszervezésére:**1. változat**

Az osztály csapatokra osztva, de együtt játszik.

- (4') Először minden csapat kap két üres kártyát: ki kell választaniuk két tetszőleges műfajt a tanultak közül, keresni ezekhez 3-3 „tiltott szót”, s el kell készíteniük 2 tabu-kártyát. Ha a csoportok száma kicsi, egy-egy csoporttal több kártya is készíthető. Segédeszköz a kártyák elkészítéséhez: a füzet és a tankönyv.
- (1') A tanár összeszedi az elkészült kártyákat.
- (25') A játék az előző órán ajánlott 1. vagy 2. változat szerint folytatódik.

2. változat

A csapatok önállóan játszanak.

- (10') Először minden csoport kap 20 kártyát, rajta a tanult műfajokkal. Az első feladatuk, hogy keressenek mind a 20-hoz 3-3 „tiltott szót”, és fejezzék be a tabu-kártyákat. Segédeszköz a kártyák elkészítéséhez: a füzet és a tankönyv.
- (2') Ha elkészültek, keverjék össze a kártyacsomagot és adják át egy másik csapatnak valamilyen szisztéma szerint (pl. az 1. csapat a 2.-nak, a 2. a 3.-nak stb.).
- (18') A játék az előző órán ajánlott 3. vagy 4. változat szerint folytatódik.

Feladatkártyák

A feladatkártyákat a játék tervezett menetének megfelelően kell előkészíteni (üres kártyák vagy a műfajokat tartalmazó kártyacsomag a csoportok számának megfelelően).

A legfontosabb, ismétlendő műfajok listája:

Kitalálendő műfaj			
1.	evangélium	11.	találkozás-elbeszélés
2.	apostoli levél	12.	gyógyítási csoda
3.	apokalipszis	13.	ördögűzés
4.	gyermekségtörténet	14.	ajándékozó-csoda
5.	születés-meghirdetés	15.	mentő-csoda
6.	gyermekkort bemutató epizód	16.	halott-feltámasztás
7.	midrás, haggada	17.	szenvedéstörténet
8.	példázat, parabola	18.	feltámadási jelenés
9.	boldogmondás	19.	meghívási látomás
10.	tanítványi missziót bemutató epizód	20.	apokaliptikus látomás

Minta a feladatkártyákra (a játék 1. és 2. változatában):

<p>Kitalálendő műfaj:</p> <p>Tiltott szavak:</p>	<p>Kitalálendő műfaj:</p> <p style="text-align: center;">GYERMEKKORT BEMUTATÓ EPIZÓD</p> <p>Tiltott szavak:</p>
---	--

68. óra: Ismétlés – szövegek I.

a) Az óra felépítése

Témája: A Messiás születését és rejtett életét, valamint személyét, küldetését és tanítását bemutató szentírási szövegek ismétlése.

Célja: Mt 1, 1-17; Mt 1, 18-25; Mt 2, 1-12; Mt 2, 13-23; Lk 1, 26-38; Lk 2, 1-7; Lk 2, 41-52; Lk 4, 16-21; Mk 1, 9-11; Jn 1, 19-34; Lk 4, 42-44; Mt 5, 17-20; Lk 15, 11-32; Lk 17, 20-21; Mt, 6-9-15; Mt 5, 1-12; Mt 20 1-16 – ismételés: a szövegek tartalma, szóelemzése, értelmezése. Felkészülés az összefoglaló „vizsgára”.

[illegible]

b) Háttéranyagok

A csoportmunka menetének leírása

- Felkészülés a csoportmunkára egyéni munka keretében: Minden tanuló kap 2 feladatkártyát, rajtuk egy-egy szentírási szöveg helyével. **5' alatt** nézzék át önállóan az ezekhez kapcsolódó ismereteket (segédeszköz: a tankönyv és a füzet). Az ismétlés 2. lépéséhez válasszanak ki szövegenként két-két kifejezést, és ezek magyarázatát alaposan ismételjék át.
- Első lépés – a szövegek tartalmának ismételése: A csoporttagok egymás után elmondják csoportjuknak a kapott szövegek tartalmát a cím, ill. a szentírási hely említése nélkül. A többiek feladata: mondják meg, mely szövegekről van szó, és adják meg a pontos szentírási helyet (segédeszközük: a tankönyv és a Szentírás).
- Második lépés – szövelemzések ismételése („hiányos szómagyarázatok kiegészítése szóban”): A csoporttagok egymás után elmondják a felkészülés során kiválasztott négy kifejezés magyarázatát (lehetőleg segédeszköz nélkül), de nem mondják meg, melyik szöveghez tartozik, és melyik kifejezésről van szó. A többi csoporttag feladata, hogy kitalálják, mely szavakról van szó (az ismétlés első lépése alapján már tudják, melyik két szöveg szavairól lehet szó!). Segédeszközként használhatják a tankönyvet és a Szentírást (illetve nehezíthető a feladat azzal, ha csak a Szentírást használhatják).
- Harmadik lépés – az értelmezések ismételése: A csoporttagok rendre egymás után megpróbálják felidézteni a feladatkártyáikon kapott két szöveg értelmezését a csoport többi tagjával. A szöveg „tulajdonosa”, aki a felkészülés során már átnézte az értelmezést, rávezető kérdésekkel segíti a többieket, hogy visszaemlékezzenek a tanultakra. Ha a többiek pontatlanul emlékeznek, vagy nem boldogulnak, ő maga mondja el az értelmezést. Segédeszközt lehetőleg ne használjanak, de ha szükséges, elővehetik a füzetet és a tankönyvet.

Feladatkártyák

A Messiás születését és rejtett életét, valamint személyét, küldetését és tanítását bemutató szentírási szövegek:

1. A nemzetségtábla (Mt 1, 1-17)
2. Jézus születésének meghirdetése (Mt 1, 18-25)
3. A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12)
4. Az egyiptomi menekülés (Mt 2, 13-23)
5. Jézus születésének hírüladása (Lk 1, 26-38)
6. Jézus születése (Lk 2, 1-7)
7. A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52)
8. A Messiás személye (Lk 4, 16-21)
9. Az Isten Fia (Mk 1, 9-11)
10. Az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)
11. Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44)
12. Az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20)
13. A szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)
14. Az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21)
15. Isten országa mint eljövendő valóság (Mt 6, 9-15)
16. Az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)
17. Az ország a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16)

A feladatkártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni.

69. óra: Ismételés – szövegek II.**a) Az óra felépítése**

Témája: A Messiás közösséget teremtő tevékenységét és a messiási csodákat mint Isten országának jeleit bemutató szentírási szövegek ismételése.

Célja: Mk 3, 13-19; Mt 16, 13-20; Lk 10, 1-16; Mk 9, 38-41; Lk 9, 23-27; Lk 19, 1-10; Lk 7, 36-50; Mt 5, 38-48; Lk 8, 26-39; Mt 1, 40-45; Mk 2, 1-12; Mk 6, 34-44; Mk 4, 35-41; Lk 7, 11-17 – ismételés: a szövegek tartalma, szövelemzése, értelmezése. Felkészülés az összefoglaló „vizsgára”.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
Az óra témájának megadása 1'	<u>Ismerteti az óra témáját:</u> A Messiás közösséget teremtő tevékenységét és a messiási csodákat mint Isten országának jeleit bemutató szentírási szövegek ismételése.	
Bevezetés a csoportmunkába		
a) Csoportok kialakítása 2'	Az előző órákhoz hasonlóan történik (esetleg a csoportbeosztás maradhat az is, ami volt).	Ültetőkártyák
b) A feladat megadása 2'	<u>Ismerteti a feladatot:</u> <ul style="list-style-type: none"> a csoportmunka menete az előző óráéval azonos; kiosztja/kihúzatja a feladatkártyákat. 	A csoportmunka menetének leírása Feladatkártyák
Ismételés 25'	<ul style="list-style-type: none"> A csoportok ismételnék. A tanár körbejár, segít, ha kell. Bátorít, munkára ösztönöz. 	Tk. füzet Szentírás
Ismeretek megszilárdítása 8-10'	A tanár <u>ismétlő kérdésekkel</u> összefoglaltatja a legfontosabb ismereteket: <ul style="list-style-type: none"> Mire kap Péter megbízatást? Miért változik meg Zakeus? Mi a bibliai csoda? A tanulók válaszaikhoz használhatnak segédeszközt.	Tk. 61-116. o. Tk., füzet
Befejezés 1'	<u>Házi feladat:</u> Ismételni, készülni az összefoglaló „vizsgára”.	

b) Háttéranyagok Feladatkártyák

A Messiás közösséget teremtő tevékenységét és a messiási csodákat mint Isten országának jeleit bemutató szentírási szövegek:

1. A tizenkettő kiválasztása (Mk 3, 13-19)	9. A gerázai megszállott (Lk 8, 26-39)
2. Péter (Mt 16, 13-20)	10. A leprás meggyógyítása (Mk 1, 40-45)
3. A hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16)	11. A béna meggyógyítása (Mk 2, 1-12)
4. A látszólag kívülről (Mk 9, 38-41)	12. A kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44)
5. Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27)	13. Jézus lecsendesíti a tengert (Mk 4, 35-41)
6. Zakeus, a vámos (Lk 19, 1-10)	14. A naimi ifjú (Lk 7, 11-17)
7. A bűnös nő (Lk 7, 36-50)	
8. A határtalan messiási szeretet (Mt 5, 38-48)	

A feladatkártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni.

b) Háttéranyagok

A csoportmunka menetének leírása

- Felkészülés a csoportmunkára egyéni munka keretében:
Minden tanuló kap 2 feladatkártyát, rajtuk egy-egy szentírási szöveg helyével. **10' alatt** nézzék át önállóan az ezekhez kapcsolódó ismereteket (tartalom, szövelemzés, szövegértelmezés; segédeszköz: a tankönyv és a füzet).
- „Szóbeli vizsga” csoportmunka keretében:
A csoporttagok „vizsgáztatják” egymást: egyikük a vizsgázó, aki elmondja az egyik kapott szöveghez kapcsolódó ismereteket (tartalom, szövelemzés, szövegértelmezés) úgy, hogy közben csak a Szentírást használhatja. A többiek a vizsgáztatók, akik – ha szükséges – nézhetik a tankönyvet és füzetet is: ha társuk elakad, vagy pontatlan, amit mond, rávezető kérdésekkel segítik őt. Ha egy tanuló befejezte a „vizsgát”, a következő csoporttag veszi át a vizsgázó szerepét, míg végül valamennyien be nem számolnak mindkét szövegből.

Feladatkártyák

A Messiás megváltó szenvedését, halálát és feltámadását, valamint egyházának születését és kezdeti kibontakozását bemutató szentírási szövegek:

1. A végzetes félreértés (Jn 10, 22-39)
2. Az utolsó vacsora (Lk 22, 7-20)
3. A Pilátus előtti kihallgatás (Jn 18,28 - 19,16)
4. Jézus megfeszítése és halála (Mt 27, 27-66)
5. Jézus feltámadása Márk szerint (Mk 16, 1-8)
6. Jézus megjelenései Máté szerint (Mt 28, 1-10.16-20)
7. Jézus megjelenése Lukács szerint (Lk 24, 13-35)
8. Jézus megjelenései János szerint (Jn 20, 19-29)
9. A Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele (ApCsel 1, 1-11)
10. Az első pünkösd (ApCsel 2, 1-13)
11. Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a)
12. Az apostoli zsinat Jeruzsálemben (ApCsel 15, 1-11)
13. Az egyház mint Krisztus teste (1 Kor 12, 12-30)
14. A megváltás ajándékát közvetítő egyház (1 Tím 2, 1-7)
15. Az egyház sorsa (Jel 12, 1-18)

A feladatkártyákat az osztály létszámának megfelelően kell előkészíteni.

Minta a feladatkártyákra:

***Jézus feltámadása
Márk szerint
Mk 16, 1-8***

***Az apostoli zsinat
Jeruzsálemben
ApCsel 15, 1-11***

71. óra: A tanév lezárása**a) Az óra felépítése**

Témája: A tanév lezárása.

Célja: Az összefoglaló „vizsga” tapasztalatainak összegzése, a tanulók felkészültségének, tudásának, viselkedésének értékelése. Beszélgetés a tanév tapasztalatairól, az osztály és a tanulók éves munkájáról; a munka értékelése, az év végi jegyek lezárása. Beszélgetés/játék/humoros történetek olvasása.

Szakasz/idő	Tanári/tanulói tevékenység	Eszközök
A tanév lezárása	A kitűzött céloknak megfelelően lezárja a tanévet.	
Beszélgetés, olvasás vagy játék	<ul style="list-style-type: none"> Beszélgetést kezdeményez arról, kinek melyik szentírási rész volt a legkedvesebb, a legtöbbet mondó, és miért. vagy: <ul style="list-style-type: none"> Felolvas vagy felolvastat pl. Marcello D’Orta könyveinek egyikéből vagy más könyvből részeket. vagy: <ul style="list-style-type: none"> Előkészít néhány bibliai játékot, ezek közül választanak a tanulók. 	
Befejezés		

b) Háttéranyagok

Az óra tervezett menetének megfelelően kell előkészíteni.

Vizsgatételek és vizsgatémák

8. évfolyam

A vizsgatételeket az év során megtanított történelmi és műfaji ismereteknek, az elemzett szentírási szövegeknek megfelelően kell összeállítani.

Vizsgatémák a kézikönyvben

A/ tételrész – Történeti bevezetések

Minta a tételrészre:

A/tételrész – Történeti bevezetések

Feleletednek ebben a részében a **helytartó** kifejezéssel kapcsolatos ismereteket osztod meg velünk.

Ismertesd, melyik történeti bevetőben tanultunk erről a kifejezésről, és miért fontos a Szentírás értelmezése szempontjából!

Kérem, hogy gondolataidat összefüggően, lényegre törően add elő!

Sok sikert!

Vizsgatémák:

1. szinpotikus evangéliumok	17. főtanács
2. apostoli levél	18. főpap
3. apokalipszis	19. papok
4. üdvtörténet	20. leviták
5. Nagy Heródes	21. írástudók
6. Josphus Flavius	22. szémeion
7. Tacitus	23. Niszán 14/15
8. negyedes fejedelem	24. peszah
9. helytartó	25. két pillér elmélet
10. Pontius Pilatus	26. pümkösd
11. qumráni leletek	27. egyház
12. haszidok	28. Pál
13. esszéneusok	29. presbiter
14. farizeusok	30. episzkoposz
15. szadduceusok	31. szub-apostoli kor
16. zelóták	32. kézrátétel

B/ tételrész – Irodalmi műfajok

Minta a tételrészre:

B/tételrész – Irodalmi műfajok

Feleleddnek ebben a részében az **evangélium** irodalmi műfajjal kapcsolatos ismereteidet osztod meg velünk.

Ismertesd, melyek e műfaj legfőbb jellemzői, s nevezd meg a Szentírásból legalább egy szöveget, mely példa erre a műfajra!

Kérem, hogy gondolataidat összefüggően, lényegre törően add elő!

Sok sikert!

Vizsgatémák:

1. evangélium
2. apostoli levél
3. apokalipszis
4. gyermekségtörténet
5. születés-meghirdetés
6. gyermekkort bemutató epizód
7. midrás, haggada
8. példázat, parabola
9. boldogmondás
10. tanítványi missziót bemutató epizód
11. találkozás-elbeszélés
12. gyógyítási csoda
13. ördögűzés
14. ajándékozó-csoda
15. mentő-csoda
16. halott-feltámasztás
17. szenvedéstörténet
18. feltámadási jelenés
19. meghívási látomás
20. apokaliptikus látomás

C/ tételrész – Szövegelemzés

Minta a tételrészre:

C/tételrész – Szövegelemzés

Feleletednek ebben a részében a

Jézus születésének hírüladása (Lk 1, 26-38)

bibliai részlet szómagyarázatát és szövegértelmezését kell ismertetned.

Kérem, hogy gondolataidat összefüggően, lényegre törően add elő!

Sok sikert!

Vizsgatémák:

1. A nemzetségtábla (Mt 1, 1-17)	22. Jézus követésének feltétele (Lk 9, 23-27)
2. Jézus születésének meghirdetése (Mt 1, 18-25)	23. Zakeus, a vámos (Lk 19, 1-10)
3. A bölcsek látogatása (Mt 2, 1-12)	24. A bűnös nő (Lk 7, 36-50)
4. Az egyiptomi menekülés (Mt 2, 13-23)	25. A határtalan messiási szeretet (Mt 5, 38-48)
5. Jézus születésének hírüladása (Lk 1, 26-38)	26. A gerázai megszállott (Lk 8, 26-39)
6. Jézus születése (Lk 2, 1-7)	27. A leprás meggyógyítása (Mk 1, 40-45)
7. A tizenkét éves Jézus a templomban (Lk 2, 41-52)	28. A béma meggyógyítása (Mk 2, 1-12)
8. A Messiás személye (Lk 4, 16-21)	29. A kenyérszaporítás (Mk 6, 34-44)
9. Az Isten Fia (Mk 1, 9-11)	30. Jézus lecsendesíti a tengert (Mk 4, 35-41)
10. Az Isten Báránya (Jn 1, 19-34)	31. A naimi ifjú (Lk 7, 11-17)
11. Isten országának hirdetése (Lk 4, 42-44)	32. A végzetes félreértés (Jn 10, 22-39)
12. Az ószövetségi törvény beteljesítése (Mt 5, 17-20)	33. Az utolsó vacsora (Lk 22, 7-20)
13. A szerető Atya alakjának megismertetése (Lk 15, 11-32)	34. A Pilátus előtti kihallgatás (Jn 18,28 - 19,16)
14. Az ország már jelen van Jézusban (Lk 17, 20-21)	35. Jézus megfeszítése és halála (Mt 27, 27-66)
15. Isten országa mint eljövendő valóság (Mt 6, 9-15)	36. Jézus feltámadása Márk szerint (Mk 16, 1-8)
16. Az ország a Jézust elfogadó boldog emberek közössége (Mt 5, 1-12)	37. Jézus megjelenései Máté szerint (Mt 28, 1-10.16-20)
17. Az ország a minden embernek felkínált üdvösség (Mt 20, 1-16)	38. Jézus megjelenése Lukács szerint (Lk 24, 13-35)
18. A tizenkettő kiválasztása (Mk 3, 13-19)	39. Jézus megjelenései János szerint (Jn 20, 19-29)
19. Péter (Mt 16, 13-20)	40. A Lélek ígérete és Jézus mennybemenetele (ApCsel 1, 1-11)
20. A hetvenkettő kiválasztása (Lk 10, 1-16)	41. Az első pünkösöd (ApCsel 2, 1-13)
21. A látszólag kívülállók (Mk 9, 38-41)	42. Saul megtérése (ApCsel 9, 1-19a)
	43. Az apostoli zsinat Jeruzsálemben (ApCsel 15, 1-11)
	44. Az egyház mint Krisztus teste (1 Kor 12, 12-30)
	45. A megváltás ajándékát közvetítő egyház (1 Tím 2, 1-7)
	46. Az egyház sorsa (Jel 12, 1-18)